

LIBRIS
CANONICIS

R V B R I C A E,

S I V E

S V M M Æ C A P I T V -
L O R V M I V R I S
C A N O N I C I,

Thomæ Noageorgi Straubingensis
opera in lucem editæ.

*Adiunctus quoque est in calce, præcipuorum
locorum, qui in Decretis tra-
ctantur, Index.*

I N V I R T V T E,

E T F O R T V N A.

L V G D V N I,
A P V D G V L I E L M V M
R O V I L L I V M.

1 5 8 8.

R. V. B. R. I. C. A. E.
 LINE
 SVMMÆ CAPITV
 FORM IVRI
 CANONICÆ

THO. NAOG. AD
 LECTOREM.

*Huc quicumque cupis veterū Decreta parentum,
 Et ritus varios, iuraque nosse, veni.
 Non tu, ni cupias longis onerabere distis:
 Nam pauci rerum tota medulla patet.*

*Quoniam hunc librum
 Supra memoratis
 que sunt de iure
 38*

**TITVLIV
 RIS CANONICI,
 SECVNDVM OR
 DINEM.**

Dist. I.

DE iure constitutionis naturalis
 & humanæ. Humanum.
 Diuinæ leges natura, humanæ
 moribus constant. Omnes.
 Ius genus, lex autem species eius est. Ius ge
 nerale.

Quid sit lex. Lex.
 Quid sit mos. Mos.
 Quid sit consuetudo. Consuetudo.
 Quæ sint species iuris. Ius autem.
 Quid sit ius naturale. Ius naturale.
 Quid sit ius civile. Ius civile.
 Quid sit ius gentium. Ius gentium.
 Quid sit ius militare. Ius militare.
 Quid sit ius publicum. Ius publicum.
 Quid sit ius Quiritum. Ius Quiritum.

Dist. II.

Quid sit lex. Lex est.

IVRIS CANON.

4 Quid sit plebis scitum. Plebis scita.
Quid sit senatusconsultū. Senatusconsultū.
Quid sit constitutio vel edictū. Constitutio.
Quæ sint responsa prudentum. Responsa.
Quæ sint tribunitiæ aut consulares leges.
Quædam.

Quid sit lex Satyra. Satyra.
Quæ sint Rhodiæ leges. Rhodiæ.

Dist. IIII.

Quid sit Canon. Canon.
Vnde dicatur regula. Regula.
Quid sit privilegium. Privilegia.
Quod sit officium legis. Omnis autem.

Dist. IIIII.

Quare leges factæ sunt. Factæ.
Qualis debeat esse lex. Erit autem.
De legibus tunc est iudicandū, cū institu-
tur, non quum institutæ sunt. In istis.
Septē hebdomadibus à carne & delitiis an-
te Pasca clerici abstineant. Statuimus.
Septimā hebdomadam Telesphorus qua-
dragesimæ addidit. Quadragesima.
A quinquagesima ieiunadi propositum su-
mant, quos ecclesiastici gradus dignitas
exornat. Denique.

Dist. V.

Mulier enixa, gratias actura ecclesiā intra-
re hora eadē non prohibetur. Quū enixa.
Mulierē enixā, vel qd ab ea gignitur, eadē
hora

TITVLI.

hora nihil prohibet baptizari. Baptizari.
Antequam puer ablactetur, vel mater pu-
rificetur, ad eius concubitus vir non ac-
cedat. Ad eius.

Dist. VI.

De multiplici genere illusionum. Testa-
mentum.

Quando sit peccatum, nocturnis imagini-
bus illudi. Non est.

Dist. VII.

De conditoribus legum. Moyses.
Nomina eorum qui XII. tabulas composue-
runt. Fuerunt.

Dist. VIII.

Iure diuino, omnia sunt communia omni-
bus: iure verò constitutionis, hoc meum,
illud verò alterius est. Quo iure.
Aduersus naturale ius, nulli quicquam age-
re licet. Quæ contra.

Radicitus est euellenda perniciofa consue-
tudo. Mala.

Veritati & rationi consuetudo est postpo-
nenda. Veritate.

Qualibet consuetudo veritati est postpo-
nenda. Si consuetudinem.

Veritate reuelata, consuetudinem illi cede-
re oportet. Qui.

Consuetudo rationi frustra opponitur. Fru-
stra.

De con-
suetudini
bus.

Rationem cōsuetudo impedire non debet.
Consuetudo.

Dei veritatem non hominum consuetudinem sequi oportet. Si.

Dist. ix.

*De auctoritate sacra-
scripturæ scri-
pturæ.*

Leges principum naturali non prævalent iuri. Imperatores.

Scripturis canonicis tractatorum scripta non prævalent. Noli.

In tractatorum scriptis multa corrigenda inveniuntur. Negare.

In scripturis canonicis mendacia non admittuntur. Ego folis.

Libris veterum Hebræa volumina, nouis Græca dant auctoritatem. Vt veterum.

Nihil auctoritatis canonicis scripturis remanebit, si ad eas mēdacia fuerint admissa. Si.

Literis omniū episcoporum sacra præ- (ad-
ponitur scriptura. Quis nesciat.

Ex dictis quorumlibet episcoporum contra diuina mandata calumniæ non colligantur. Noli frater.

Non debetur par reuerentia canonicis scripturis & expositionibus earum. Neque quorumlibet.

Exēplis ratio sana præfertur. Sana quippe.

Dist. x.

Lex imperatorum ecclesiastica iura dissoluere non potest. Lege.

Nihil

Nihil quod euangelicis regulis obuiet, Imperatori agere licet. Non licet.

In ecclesiasticis causis regia volūtas sacerdotibus est postponenda. Certum est. Bonis moribus & decretis Romanorum pontificum, constitutiones contraire non possunt. Constitutiones.

Quæ sacerdotum sunt, regibus vsurpare non licet. Imperium.

Tribunalia regum sacerdotali sunt potestati subiecta. Suscipiris.

Leges imperatorum in adiutorium licet assumere. Si in.

Reges pontificibus pro æterna vita, & pontifices regibus pro temporalibus indigent. Quoniam.

Leges imperatorum custodiri oportet. De capitulis.

Legis auctoritate dissoluitur, quod contra eam fit. Vides.

Leges principum, vel regulas patrum contra rem non licet. Quis.

Seruentur ab omnibus Romanorum principum leges. Certum est.

Romana lex nullius temeritate debet corrumpi. Vestram.

Dist. xi.

Prauus vsus ratione superatur, & lege.

Yfus,

Non potest statutis Pontificum consuetudo cuiusquam refragari. Consequens. Non licet à consuetudine Romanæ ecclesię membris dissentire. Nolite. Non potest vsus & cōsuetudo legem & rationem vincere. Consuetudinis. Inuiolabilis est cōsuetudo, quæ nec humanis legibus, nec sacris canonibus obviare monstratur. Ecclesiasticarum. Laudabilis est consuetudo, quæ nihil fidei contrarium vsurpat. Consuetudinem. Vbi autoritas deficit, mos populi & maiorū instituta pro lege seruat. In his rebus. Autoritate & traditione generali vel speciali ecclesia regitur. Catholica. Autoritas ecclesiæ valet ad fidem catholicam. Palam est. Ab Apostolicis institutis non licet recedere. Hoc vestræ. Ab omnibus observari debet, quod Romana seruat ecclesia. Quis.

Dist. XII.

Autori- Nulli agere licet, sine discretionē iustitiæ
tas Roma contra disciplinam Romanæ ecclesiæ.
ne eccle- Non licet.
sia. Apostolicis præceptis nullus superbè resistit. Præceptis.
Iterum de Non est resistendum consuetudini, cui canonica non obstat autoritas. Scit sancta.
consuetu-
dinibus. Consuet.

Consuetudines quæ fidei non officiūt, aut à maioribus traditiæ sunt, observentur. Illud. Traditiones à patribus institutiæ, non sunt infringendæ. Ridiculum. Diuturni mores pro lege sunt habendi. Diuturni. Quicquid sit contra longā consuetudinem, reuocari oportet. Consuetudo. Immora maneat consuetudo, quæ contra fidem catholicam nihil vsurpare dignoscitur. Nos consuetudinem. Non negentur, quæ consuetudinis sunt. Quemadmodum. Non locus consuetudinem, sed consuetudo locum commendat. Nouit. Quod neque contra fidem, neque contra bonos mores esse conuincitur, indifferenter est habendum. Illa autem. Resecanda sunt, quæ neque auctoritatis, neque moribus vniuersitatis comprobantur. Omnia. Omnes provinciales eundem in psallendo modum teneant, quem metropolitanam sedem habere cognouerint. De iis. Ordo seruetur in matutinis & vespertinis officiis vnus & idem. Placuit. *Dist. XIII.* Minus malum de duobus malis eligendum est. Duo mala.

Dist. XIII.

Non sunt à nobis aliqua admitrenda delicta, ne alij grauiora cōmitant. Quod ait. In dubiis & obscuris id sequendum, quod nec præceptis Euangelicis, nec decretis S. patrum fuerit aduersum. Sicut.

Dist. xv.

Quo tempore cœperunt canones generalium conciliorum. Canones. De auctoritate quatuor conciliorum. Sicut sancti.

Quæ concilia sancta Romana ecclesia suscipiat. Sancta.

Quæ scriptorum opuscula Romana ecclesia suscipiat, & quæ damnet. §. Iam nunc.

Dist. xvi.

Apostolorum canones Apostolica reiiciuntur auctoritate. Canones.

Apostolorum canones sunt recipiendi. Sexaginta.

Exceptis 50. capitulis, canones Apostolorum inter apocrypha deputantur. Clementis. Sexta Synodus auctoritate Hadriani corroboratur. Sextam.

Sexta synodus canones conscripsit. Habeo. Constitutiones synodi sextæ. Quoniam. Auctoritate Romani pontificis sancta octo concilia roborantur. Sancta.

De temporibus conciliorum. Sexta.

Epist

Epistola Athanasij postulantis capitula Niceni concilij. Septuaginta.

Niceni concilij xx. tantum in Romana ecclesia capitula habentur. Viginti.

Autoritate Apostolica Sardicenses concilium recipitur. Quod.

Dist. xvii.

Absque Romani pontificis auctoritate synodum aliquibus congregare non licet. Synodum. & Nec licuit. *De auctoritate Patris.*

Non est ratum concilium, quod auctoritate Romanæ ecclesiæ fultū non sit. Regula.

Nullus vsurper concessa Romanæ ecclesiæ. Huic sedi.

In dubiis ad Apostolicā sedem veniendum, contumaces autem puniendi.

Non est concilium, sed conuenticulum, quod sine sedis Apostolicæ auctoritate celebratur. Multis.

Prouincialia concilia sine Romani pontificis præsentia pondere carebunt. Concilia.

Dist. xviii.

Bini conuentus per singulos annos ab episcopis celebrentur. De conciliis.

Quo tempore episcoporum concilia sunt celebranda. Habeatur.

Ad morum correctionem & controuersiarum dissolutionem bis in anno Episcopale concilium fiat. Propter.

Semet

Semetipfos accusant, qui vocati ad synodum venire contemnunt. Non oportet. Corripiantur episcopi, qui ad concilium vocati, venire recusant. Peruenit. Canonici subiaceat penis metropolitani, qui saltem semel in anno celebrare concilium negligit. Quoniam quidem. Non cogantur presbyteri ad sacra concilia, munera deferre. De eulogijs. Sine graui necessitate episcopus ad synodum ire non tarder. Episcopus. Excusatorias literas dirigant, qui grauati ad synodum ire non possunt. Placuit. A cōmunionē sit alienus, qui synodo adesse contempserit. Si quis. Usque ad proximam synodum à cōmunionē abstineat, qui à metropolitano vocatus, absque graui necessitate synodo adesse neglexerit. Si episcopus. Cōmunionē priuetur episcopus, qui à metropolitano vocatus ad synodum, venire contemnit. Si quis episcoporum. Presbyteri & diaconi, & cuncti qui se laesos existimāt, ad metropolitanam synodum conueniant. Propter. Quæ in concilijs statuuntur, singuli Episcopi suis ecclesijs notificent. Decernimus.

Dist. xix.

Decretales epistolę vim autoritatis habeāt.

Si

Si Romanorum.

Omnes sanctiones Apostolicę sedis irrefragabiliter sunt obseruandę. Sic omnes. Tolerandum est iugum, quod à sancta sede imponitur, licet intolerabile videatur. In memoriam.

Quicquid Romana ecclesia statuit, vel ordi *Speculum* nat, ab omnibus obseruādū est. Enimvero. *est Roma* A pontificalibus sit alienus officijs, qui *na eccle-* Apostolicis non vult obedire præceptis. *sia.* Nulli fas.

Inter canonicas scripturas, decretales epistolę connumerantur. In canonicis. Ministerij diuini se extorresse intelligat, qui à soliditate Petri recedit. Ita Dominus noster. Propter malū ministrū non polluantur sacramenta, & prædicatio verbi. Secundum. Anastasius à Deo reprobatus, nutu diuino percussus est. Anastasius.

Quæ circa indiscipulatos, vel ab eis geruntur, in irritum reuocentur. Propter.

Dist. xx.

Aliorum scripta, Romanorum pontificū decretis non sunt præponenda. De libellis. Corrigendi sunt, qui decreta Romanorum pontificum non habent, vel non obseruant. Si decreta.

Ad quos sit recurrendum, quum sacrę scripturę autoritas non occurrat, De quibus.

Dist.

Dist. XI.

De auto- Unde nomen ecclesiasticorum graduum
ritate Ro- sumatur. Cleros.

ma. eccle- Romana ecclesia à Domino primatum ac-
cepit. In nouo.

Primum Romanæ ecclesiæ non aliqua
synodus, sed Christus instituit. Quamuis.
Inferiorum facta superiorum sententiis
obnoxia sunt. Inferior.

Inferiores maioribus nec benedicere, nec
maledicere possunt. Denique.

Maiores à minoribus iudicari non possunt
submittitur.

Minorum sententia maiores damnari non
valent. In tantum.

Dist. XXII.

Romana ecclesia cæterarum primatum te-
net. Omnes.

Non ab Apostolis, sed ab ipso Domino, Ro-
mana ecclesia primatum accepit. Sa-
cro sancta.

Secundum à Romano Pontifice Constan-
tinopolitanus obtinet locum. Constan-
tinopolitanæ.

Apostolicæ sedis Constantinopolitanæ cõstat
esse subiectam. De Constantinopolitana.

Constantinopolitanus episcopus autoritate Ro-
mani pontificis ordinatur. Qua traditione.

Constantinopolitana ecclesia secundum à Ro-
mana

mana ecclesia obtinet locum. Renouâtes.
Quæ patriarchalium sedium primum, vel
deinceps teneat locum. Diffinimus.

Dist. XXXII.

Decretum Nicolai Papæ, de electione Ro-
mani Pontificis. In.

Quomodo sit examinandus, qui in Episco-
pum eligitur. Qui.

Qualis esse debeat clericorum conuersatio.
His igitur.

Qui dignè sacramenta tractare non possunt,
ad ministeriũ non eligantur diuini. Tales.

Si electo in Episcopum aliqua obiciuntur,
quinque vel sex episcopi ad eius purga-
tionem perueniant. Illud.

Vota suæ professionis spondeant, quos ec-
clesiastica promouet disciplina. Quinquã.

Qualiter ordinetur episcopus. Episcopus.

Qualiter ordinetur presbyter. Presbyter.

Quod quisque accipit tempore consecrationis,
ferat tempore oblationis. Ecclesiastica.

Absque Apostolica licentia dalmaticis nec
episcopis nec diaconis uti licet. Cõmunis.

Qualiter ordinetur diaconus. Diaconus.

Nec presbyteris, nec diaconis in consecra-
tione manus perungere licet. Præterea.

Et ordinator & ordinatus dñationis subeat
penam, cum Episcopus manũ imponit,
& alius orationem dicit. Quorundam.

Qualiter

Qualiter subdiaconus ordinetur. Subdiaconus.

Qualiter acoluthos ordinetur. Acoluthos.

Qualiter exorcista ordinetur. Exorcista.

Qualiter lector ordinetur. Lector.

Qualiter ostiarius ordinetur. Ostiarius.

Qualiter psalmista ordinetur. Psalmista.

Clerici comā nutrire phibetur. Prohibere.

Quibus vestibus monialis sit induta, cum consecratur. Sanctimonialis.

Vestimenta altaris & vasa sacrata mulieres tangere prohibentur. Sacratas.

Sacrarium subdiaconis ingredi non licet. Non oportet.

Subdiaconis & inferioribus, orarijs vti non licet. Ministrum.

Mulieri in conuentu viros docere non permittitur. Mulier.

Ministris non sacratas, vasa Dominica contingere non licet. Non oportet.

Cuilibet ex lectoribus vasa sacra altaris portare non licet. Non liceat.

De eodem, & vt clerici comam non nutrant. Non liceat.

Qualiter sponsus & sponsa sunt benedicendi. Sponsus.

Dist. xxiiii.

Ante probationem nullus ordinetur clericus. Nullus.

Ad

Ad ministerium alicuius ecclesie, clerici eiusdem promoueantur. Presbyteri.

Metropolitanorum & episcoporum examine promoueatur ceteri Episcopi. Episc.

Qui ordinandi sunt, feria quarta, ad examinationem conueniant. Quando.

Sine clericorum suorum concilio, episcopus clericos non ordinet. Episcopus.

De his qui sine examinatione ordinantur, & postea peccata sua cōfiteantur. Si quis.

Dist. xxv.

Quod episcopi & ceterorum sit officium in ecclesia. Perlectis.

Quid ab episcopis, quid à presbyteris, quid à diaconis audire oportet. Audire.

Quare leuita vnum tantum humerum am-
bit orario. Vnum.

Quæ sunt venialia peccata, quæ per hanc vitam purgantur. Qualis.

A die baptismi sine crimine debet inueniri, qui in Episcopū est ordinandus. Primū.

Dist. xxvi.

Post baptismū debet esse monogamus, qui *Vnius v-*
est in Episcopum ordinandus. *Vnius. xoris vir*

Qui ante baptismum habuerit vnā, & post sit Episcopo baptismū aliā ordinādus nō est. Acutius. *pus.*

In baptismo culpa remittitur, non lex cō-
iugij aboleretur. Deinde.

Bigamus reputatur, qui ante baptismum ha-

B

buerit vnā, & post baptisma aliam. Vna tantum.

Nō peccat bigamus, sed prerogatiua sacerdotij exiuit. Qui.

Dist. xxvii.

Non ordinetur Diaconus, nisi castitatem fuerit professus. Diaconus.

Nubentes post vtrum, non sunt ab inuicē separandi. Quidam.

Damnabile est vuentibus, velle nubere. Vuentibus.

Damnationem habebit, si nupserit, quę virginitem vnit. Si.

Quę sanctimoniam se esse sinxerat, nubere non valet. Quod.

In sacris ordinibus constituti, non ducant vxores: & si duxerit, separat̃. Presbyteris.

Incestę sunt virgines, quę post consecrationem nubunt. Virgines.

Dist. xxviii.

Non fiat subdiaconus, qui se castē victurum non promittit. Nullum.

Officio atque beneficio careat subdiacon⁹ si vxorem duxerit. Decernimus.

Castē se victuros promittant, in diaconos vel presbyteros ordinandi. Quando.

Qui logā corporis sui cōtinentiā nō habet, in Episcopum eligi nō debet. Priusquā.

Ad subdiaconatum accessuri, continentiam profi

profiteantur. De iis.

Assumi aliquem ad sacerdotium in coniugio constitutum, non decet. Assumi.

Non ordinetur diaconi, qui castitatem non profitentur. Præterea.

Diaconi non prohibeantur à ministerio pro nuptiis, si in ordinatione dicunt se continere non posse. Diaconi.

Presbyter ducens vxorem, ab ordine depnatur. Presbyter.

De eo qui relictam cuiusdam diaconi duxit vxorem. Quia.

De vxore presbyteri vel diaconi, si alij se coniunxerit. Si.

Cuiusdam episcopi ordinatio differtur, quia vxorē habet & filios. De Syracusanæ.

Presbyter causa religionis non contemnat propriam vxorem. Si quis docuerit.

Anathema sit, q presbyterū coniugatū nupiarū occasiōe discernit. Si q discernit.

Ab officio abstineat presbyter, non legalibus nuptiis detentus. Presbyterum.

De presbyteris non est laicis iudicandum. Consulendum.

Dist. xxix.

Ex tempore, loco, & persona, & causa, regulæ canonum intelliguntur. Sciendum.

Pro diuersitate rerum temperantur regulæ sanctorum. Regulæ.

Pro diuersitate locorum, tēporum & hominū scripturæ intelligēde sūt. Necesse est.

Dist. xxx.

De multimoda superstitione hereticorum, quos Gangrense concilium anathematizat. Si qui filij.

Anathematizatur, qui Manichęorū superstitiones sequitur. Si quis presbyter.

Dist. xxxi.

Qui castitatem non promisit, ab vxore sua separari non cogatur. Ante triennium. Sacerdotibus semper castitas obseruanda præcipitur. Sacerdotibus.

Qui diuinis sacramentis inseruiunt, continentes esse oportet. Episcopos.

Sacerdotes & Leuitę cum vxoribus suis misceri non debent. Tenere.

Qui ab vxoribus suis abstinent, ad sacrificia admittantur. Eos ad.

Sacerdoti cui semper est orandū, matrimonio semper est carendum. Si laicus.

Anathema sit, qui nuptias vituperat. Si quis. Ministris altaris cum episcopis & presbyteris eadem est lex continentię. Lex.

Episcopus vel presbyter vxorē propriam à sua cura non abiiciat. Omnino.

Diffusū Pasnūtij Nicena synodus cōstituit ne sacerdotes ab vxoribus abstinere cogerentur. Nicena.

Non

Non in perpetuum, sed tempore oblationis, à complexu suarum vxorum sacerdotes abstineant. Quoniam.

Occidentalis, non orientalis ecclesia, castitatis votum suscepit. Aliter se.

Dist. xxxii.

Non etiam connubium subdiaconis conceditur. Omnium.

Extra sacros ordines constituti ducant vxores, & ab ecclesia stipendia accipiant. Si qui verò.

Subdiacono vxorē ducere nō licet. De illo. Non audiat Missa presbyteri concubinā habentis. Nullus.

Non est audienda Missa à presbytero, qui concubinam habet. Præter hoc.

Qui vxorem ducere volunt, ante ordinem subdiaconatus hoc faciant. Si quis.

Lectores aut vxores ducant, aut continentiam profiteantur. Lectores.

Subdiaconos continentiam obseruare oportet. Subdiaconis.

Beneficio & officio careant, qui post diaconatum vxoribus vacant. Eos qui.

Excludendi sunt à suorum graduum dignitate subdiaconi, & deinceps, si continentes esse nolunt. Erubescant.

Ad sacros ordines non accedat, nisi virgo, aut probatę castitatis. Nemo.

B 3

In tribus gradibus constituti, etiam ab vxoribus abstineant. Placuit.

In minoribus ordinibus constituti, vxorem ducant, nisi voto aut religioso habitu prohibeantur. Seriatim.

Non liceat clericis alterius sectæ vxorē accipere. Quoniam.

Non habitent cū clericis mulieres, nisi quæ naturali fœdere omnem suspicionē excludunt. Interdixit.

Presbyter vxorem suam quasi sororem diligit, & quasi hostem fugiat. Presbyter.

Vidua vel seniores presbyteræ appellantur. Mulieres.

Dist. XXXIII.

Secundis nuptiis post baptisma copulatus, aut concubinam habens, ad sacrum ordinem conscendere non valet. Si quis.

Duarum matronarum maritus post baptismum, clericus non ordinetur. Maritum.

Arreptici, vel epileptici sacris altaribus non ministrent. Communiter.

Qui tempore baptismatis vxores habent, si postea religiose vixerint, clerici fieri non prohibentur. Laici.

De quodā episcopo, qui ante sui episcopatus apicem concubinam habuit. Habuisse.

Dist. XXXIII.

Etiā cōsanguinearū immoderatā familiaritatem

ritatem, & venationes, Episcopū & presbyterū & diaconū vitare oportet. Quorundam.

Qui non habet vxorem, loco illius concubinam potest habere. Is qui.

Qui post mortem vxoris habuerit de ancilla filios, diaconus fieri permittatur. Fraternalitatis.

Nō admittatur ad lucrum, qui præter vxorem, aliam cognouit. Si quis.

Qui virginem non duxit vxorem, ad sacros ordines non accedat. Curandum.

Bigamus vel pœnitens, corpore vitatus, literas ignorans, curia vel conditionis obnoxius, clericus non fiat. Præcipimus.

Non fiat sacerdos, cuius vxorem euidenter constat adulterium admisisse. Si cuius.

Qui ante baptismum vel post baptismum viduā duxerit vxorem, non admittatur ad clericum. Si quis viduam.

Qui secunda coniugia sortitur, clericus nō fiat. Cognoscamus.

Spectaculis publicis mancipatam, vel reiectam, vel ancillam ducens vxorem, Diaconus non fiat. Si quis.

Quæsit vidua, vel reiecta, vel meretrix. Vidua. Inter lectores vel ostiarios deputet subdiaconus, secundā ducēs vxorē. Si subdiaconus.

Viduā ducens vxorē, subdiaconus, fieri non

potest. Lector.

Nuptiarum conuiuiis presbyteri interesse non debent. Presbyteri.

Qui cum alio velatam, non tamen illi nupram vxorem duxerit, sacerdos fieri non prohibetur. Valentino.

Dist. xxxv.

*Nō sit v-nolens
& ebri-
sus cleri-
cus.* Diaconus, presbyter & episcopus, ebrietati & aleæ deferuientes, nisi desierint, cōmunionē priuentur. Episcopus.

Esus carniū & vini potus post diluuiū concessus legitur, post Christi aduentū inhibitus. Ab exordio.

Alienū est à sapientē, potationibus & ebrietatibus vacare. Luxuriosa.

Ignominiosū est sacerdoti, affluere deliciis, epulis atque lasciuīs. Ecclesiæ.

In paradiso abstinentia, extra paradysū e-
dendi lasciuia cepit. Sexto.

Triginta diebus à cōmunionē abstineat clericus, quem ebriū fuisse constiterit.

Ante omnia.

Dist. xxxvi.

*Dofins,
& ad do-
cendum
idoneus
sit episco-
pus.* Illiterati & corpore vitiosi non promouē-
tur ad clerum. Illiteratos.

Ad sūmū sacerdotiū nō aspi-
ret, qui diuinis stipēdiis vel disciplinis nō est erudit⁹. Qui.

Sacerdotis est, legis sciētiā habere, nō bellis, sed orationib⁹ vacare, & doctrinis. Si quis.

Dist.

Dist. xxxvii.

Libros gentiliū non legat Episcopus, sed hæreticorū. Episcopus.

Reprehenduntur sacerdotes, qui omīssis Euangelīis, comœdias legūt. Sacerdotes, In vanitate & obscuritate sensus ambulāt, q̄ secularib⁹ disciplinis occupātur. Nōne.

Qui scripturas sacras malē intelligit, vel seculari sapiētiā abutitur, vino inebriatur & sicera. Vino.

Reprehendūtur Episcopi, qui filios suos secularibus erudiunt literis. Legant.

Beatus Hieronymus ab angelo verberatur, qui Ciceronis librū legebat. Legimus.

Non prohibeantur clerici seculares literas legere. Turbat.

Seculares literæ legendæ sunt, ne ignorentur. Legimus.

Grammatica legenda est, vt per eam sacræ scripturæ intelligantur. Si quis artem.

Exemplo Danielis probatur, nō esse peccatū secularibus literis erudiri. Qui de mēsa.

Magistros & doctores Episcopi cōgruis locis constituent. De quib⁹dam.

Autoribus gentiliū, eorum vanitas retū-
ditur atque conuincitur. Si quid.

Ad intelligentiam sacrarū scripturarum, se-
cularium peritiā necessaria ostenditur.

Quare prohibeatur Christianus poetica sig

B 5

mentalegere. Ideo.

Qui ignorans excusatur. Non omnis.

Dist. xxxviii.

Sacerdotibus maximè ignorantia vitanda est. Ignorantia.

Officiale libellum ab Episcopo accipiant presbyteri, cum ordinantur. Quando. Inscitia sacerdotum nec excusatione est digna, nec venia. Si in.

Canones non licet sacerdotibus ignorare. Nulli.

Quæ sint sacerdotibus necessaria ad sciendum. Quæ ipsis.

Quæ oporteat scire eum qui Episcopus est ordinandus. Omnes.

Sacræ scripturæ inhærentes, non obscurantur iniquitate mundana. Sicut.

Ignorantia scripturarum, est ignorantia Christi. Si iuxta.

A Domino sciuntur vel ignorantur, quia ea quæ Dei sunt sapiunt vel ignorant. Qui ea.

Non qui aliquid nescit, sed qui putat se scire quod nescit, errare probatur.

Non contemnunt scholastici ecclesiasticam simplicitatem. Sedulo.

Propter opprobrium senectutis à parvulis & à minimis non erubescat discere Episcopus. Nullus.

Dist.

Dist. xxxix.

Secularium negotiorum imperiti, non sunt in episcopos ordinandi. Petrus.

Dist. xl.

Officium sacerdotum non confert, sed adimit licentiam delinquendi. Non nos.

Filij sanctorum sunt, qui exercet opera eorum. Non est.

Morum nobilitas, non loci, nec generis, sacerdotes notificet. Nos qui.

Non loca vel ordines, sed merita Deo coniungunt. Non loca.

Magnitudo peccati vel dignitatis quenquā fortiter deiicit. Homo.

Damnatur Apostolicus, qui suæ & fraternæ salutis est negligens: hic tamen à nemine est iudicandus. Si Papa.

Non ordines, sed vitæ merita nos Deo cōmendant. Ante omnia.

Corrumpitur, & ad terram sacerdotiū trahitur, nisi legaliter & iuste seruetur. Sicut viri.

Gratia non locus saluat animā. Quælibet.

Non est verus sacerdos, omnis qui nominatur sacerdos. Multi.

Dist. xli.

Pro moribus eorum cum quibus viuimus, etiā vti debemus alimentis. Quisquis.

Nō cibis, sed appetitus in culpa est. Deliciæ.

Contra

Contra suæ infirmitatis consuetudinem aliquibus cibis diuites vti non cogantur. Non cogantur.

Aequanimis tolerandi, nō vsus vel abstinentia cibi iustitiam facit. Quod dicit. Temperantia ciborum & vestium, non dissolutio eorum laudatur. Parsimoniam. Sub specie virtutum saepe se vicia ingerunt. Sæpe se.

Meritis fidei & vitæ, nō diuitiis Episcopalis auctoritas quæritur. Episcopus.

Dist. XLII.

Hospitalis sit.

Hospitalis sit sacerdos. Hospitalem.

Non sunt despiciendi, qui conuiuia pauperibus exhibent. Si quis.

In recipiendis hospitibus nulla debet esse distinctio. Quiescamus.

Clerici ad agapen vocati, partes sibi nō tolerant. Non oportet.

In locis Deo dedicatis nec comedere, nec accubitus sternere liceat. Non oportet.

Nisi necessitate coacti, clerici in ecclesia nō conuiuentur. Nulli episcopi.

Dist. XLIII.

Pudicus. Pudicus debet esse presbyter. Pudicus.

fit, & mo desius. De moderatione prædicatoris, & silentio. Sit rector.

Porcis & canibus sacra non sunt committenda. In mandatis.

Verba

Verba prædicationis persecutoribus suis prælati non subtrahant. Scimus.

Non est mundus à sanguine subiectorum, qui Dei voluntatem illis non annunciat. Ephesis.

Aeternæ damnationis pœnā incurrit prædicator, qui semen verbi Dei nō spargit. Dispensatio.

Dist. XLIII.

Non sit vinolentus & gulosus presbyter. *Iterum, de ebrietate & luxu.*

Quum autem. Non est vacandum comestationibus & ebrietatibus. Comestationes.

Nulli clericorum aut continentium licet tabernas intrare. Non oportet.

Deponatur clericus, qui tabernas aut ergasterium habere voluerit. Nulli.

Nisi necessitate compulsi clerici tabernas non ingrediantur. Clerici.

Corripiedus est Episcopus, qui conuiuio occupatur. Multis.

Nunquam se presbyter inebriet, nec alios cogat ad bibendum: nec plausus, & risus, & fabulas referat. Nullus.

Christiani ex symbolis conuiuia non celebrant. Non oportet.

Sacrarū scripturarum lectio sacerdotalibus semper conuiuio miscetur. Pro reuerētia.

De symbolis nec conuiuia facere, nec ante hoc

*Non sit
percussor.*

ram dici tertiam clericis comedere licet.
Non liceat.

Dist. XLV.

Nō debet esse percussor Episcopus, aut presbyter. Sequitur.

Verborum correctione, non verberibus, timeri debet Episcopus. Quid autem.

Non asperis, sed blādis ad fidem verbis sunt aliqui prouocandi.

Non seueritate, sed beneuolentia subditos praelati corripiant. Licet.

Vt non sunt Iudæi ad fidem cogēdi: ita nec conuersi, ab ea recedere permittuntur.

De Iudæis.

Beneuolentia plus quā seueritas agat circa corrigendos. Licet.

Deiciatur ab officio presbyter & diaconus, & Episcopus, verberibus timeri quærens Episcopum.

Non verberibus, sed verbis subditos episcopi corripiant. Cum beatus.

Disciplina nō est seruāda sine misericordia, nec misericordia sine disciplina. Disciplina.

Iuste iudicans, misericordiam cum iniusticia seruat. Omnis.

Qui remittit, & qui corripit, vterque miseretur. Et qui.

De triplici genere eleemosynarum. Tria.
Eleemosynis pecuniæ pferet eleemosyna cor

dis. Duæ.

Manfuetudo & moderatio ab inuicem non separentur. Sunt namque.

Verè iustus miseris compatitur, delinquentibus indignatur. Vera.

Peccantes mansuetudine prouocentur, non austeritate abiiciantur. Recedite.

In populum ira Dei descendit, quum prædicator delinquentes palpat, non corripit. Sed illud.

Qui sermone inutili conscientiam percutit infirmorum, percussor vocatur. Sanè.

Dist. XLVI.

Episcopus non sit litigiosus. Sequitur.

Arrogantes nesciunt inferre humiliter, quæ docent. Hoc.

De his qui peccatoribus adulantur. Sunt. Adulator vel proditor clericus ab officio degradetur. Clericus.

Excōmunicentur ab Episcopo, qui fratribus non approbata obiciunt. Accusatores.

Remoueatur ab officio clericus maledicus, scurra, fratrum profectibus inuidēs. Cleric⁹.

Nō sunt ordinandi, qui seditionibus vacāt. Seditionarios.

Vsuras exigere clericis minimè licet. Non licet.

Nec suo, nec alieno nomine clericus scenerator sit. Sicut.

Dist.

*Percussor
quis.*

*Non litigiosus,
vel adulator
vel seditionarius,
vel maledicus sit.*

Dist. XLVII.

Episcopus non sit turpis lucri cupidus.
Quod autem.

Diaconus, presbyter, episcopus, exigēs vsuras, nisi deserit, deponatur. Episcopus. Vsuras exigens siue clericus, siue subiectus regulæ, deiciatur. Quoniam.

Temporalibus lucris deseruientes, Deo nequaquam militare probantur. Omnes. Ad sacros ordines vsurarij promoueri non debent. De Petro.

Degradetur clericus, qui vsuras accipere de-
tegitur. Si quis.

Nec implicari errore, nec cupiditate violari sacerdotem oportet. Verum.

Qui cupiditatem à se non abscindit, Deo adherere non valet. Bonorum.

Auari est hominum bona inuadere, quorū necessitatibus subuenire valet. Sicut hi. Bonorum hominum disciplina mores im-
mutare non valet. Quantumlibet.

Conuicia perditorū à via rectitudinis nos mouere non debent. Quod ad nos.

Dist. XLVIII.

Episcopus non sit neophytus. Prohiben-
tur.

Neophytus in episcopum non est ordinan-
dus. Quoniam.

Qui dicatur neophytus, & ynde sit. Sicut.
Dist.

Dist. XLIX.

Sacrificium Deo non offert, qui vitius est
maculatus. Hinc.

Indoctus, terrena lucra sectans, vitiat, or-
dinari non debet. Sacerdotes.

Dist. I.

Lapsi in suo ordine, reparari non possunt.
Si lapsis.

Qui post ordinationem labitur, depositus
permanebit. Qui semel.

Presbyter post lapsum nulla ratione in sa-
cro ordine reparari valet. Presbyterum.

Post patratum homicidium, sacerdotale of-
ficium ministrari non potest. Miror.

Ad maiorem gradū clericus peruenire non
potest, qui paganum occidit. Clericum.

Qui defendendo se paganum occiderit, sa-
cerdotalis careat officio. De his.

Cadat ab officio, episcopus presbyter, aut
diaconus, capitale committens crimen.
Si episcopus.

Qui homicidij facto aut præcepto aut cō-
silio post Baptisma conscius fuerit, cle-
ricus non ordinetur. Si quis.

De sacris ordinibus lapsi reputari non pos-
sunt. Peruenit.

Loco lapsi alius ordinandus est. Postquam.

Qui post ordinationē suā in lapsū ceciderit,
sacra mysteria nō debet tractare. Si post.

Clerici post lapsum suis ordinibus reparari non possunt. Ponderet.

Contra-
Bibliotheca

In pristinum gradum post poenitentiam reuocari possunt poenitentes. Et purgabit.

Lapsi reparari possunt. Quia.

Post acerrimam poenitentiam lapsi reparantur. Quid est.

Post condignam poenitentiam pristina recipiunt officia. Quum.

Post poenitentiam clerici correcti gradum suum & dignitate recipiant. Contumaces.

Quare constitutum est in ecclesia, ne post poenitentiam quis ad clericatum redeat.

Vt constitueretur.

Reparationis officium non nisi post poenitentiam debet concedi. Absit.

Impoenitentibus venia concedi non potest. Si quis.

Qui sunt reparandi post lapsum, vel quando. Domino.

Diaconus aut presbyter in adulterio deprehensus, reparari non possunt. Si quis.

Difficile est post lapsum ad pristinum gradum redire. Quicumque.

Lapsus post poenitentiam, altari tantum ministrat. Qui sub.

De sacerdotibus, diaconis vel laicis, qui idolis sacrificant. Presbyteros.

Non potest restitui in sacerdotium, cuius crimen

men fuit manifestum. Sacerdotes. Qui valeat reparari post lapsum, vel non.

De his.

A communione abstineant, qui lapsi ante restitutionem communicant. De eo.

Post duorum annorum poenitentiam officio & communioni restituantur clerici, qui in obsidionibus positi, necessitate sanguinem fuderunt. De his.

Qui casu homicidium facit, ex dispensatione in ordine suo permaneat. Clerico.

Perpetuo careat officio presbyter, qui ira commotus, licet extra animum, aliquem interfecerit. Studeat.

Quinquennio a communione abstineant, qui casu homicidium faciunt. Eos vero.

Quibus temporum spatiis a communione abstineat, qui voluntate vel casu ancillam suam interfecerit. Si qua.

De his qui voluntate vel casu homicidium faciunt. Si quis.

Lapsi in suis ordinibus, reparari possunt, sed non ad maiores ascendant. Hi qui.

Petrus post culpam negationis princeps Apostolorum a Domino est institutus. Considerandum.

Post negationem, in fide & gradu Petrus profecit. Fidelior.

Non ordinetur clericus ex poenitentibus. Ex

pœnitentibus.

Bigamus pœnitens, viduæ maritus, sacrae militiæ se ingerens, sine spe promotionis in suo ordine permaneat. Quicumque. Non prohibeatur à clero, qui pressus languore, per cômunionem pœnitentiæ benedictionem accepit. Is verò.

Qui ad pœnitentiā agendā in monasterio recluditur, presbyter nō ordinetur. Si ille. Bigamus, vel quilibet post pœnitentiā sacris non applicetur ministeriis. Non cōfidat. Pœnitētes, clerici fieri nō possunt. Canones. Non debet fieri clericus, qui post remissionem peccatorum militiæ cingulum habuit. Si quis.

Quomodo pœnites ad pœnitentiā accedant. Pœnites.

Quæ sint seruanda in solenni pœnitentiā. In capite.

Clericis non imponātur manus, tanquam pœnitentibus. Confirmandum.

Nec clerico pœnitentiā agere, nec pœnitēti ad clericatum accedere permittitur. Illud.

Presbyteris & diaconis tanquam pœnitentibus non debent manus imponi. Alienū.

Causa necessitatis ad clerum pœnites admittantur. Placuit.

Ad clericatus officium non admittantur apostatæ. Hi qui.

Dist.

Dist. LI.

Post baptisma militantes, vel in foro decertantes, à sacris prohibentur ordinibus.

Aliquantos.

De quibus laicis aliqui ad clericatum non possunt peruenire. Designata.

Non admittantur curiales ad clericale officium. Præterea.

Non promoueatur ad diaconatum, qui post baptisma ad fidelem necadum accinctus fuerit. Si quis.

A quibus debet esse immunis, qui in episcopum ordinatur. Qui.

Dist. LII.

De eo qui subdiaconatus ordine postposito, diaconus & presbyter est ordinatus. Sollicitudo.

Dist. LIII.

Quare sit constitutum, ne curiales ordinentur. Legem.

Dist. LIIII.

Servus ad clericatus officium non promoveatur. Nullus.

De seru li conditione nullus ad sacros ordines perueniat. Nulli.

Post donum libertatis, famuli reuocentur in clerum. Qui ex.

Ad clericalem gradū suscipiūtur, qui nullo obsequio retento, à dominis suis liberta-

tem percipiunt. Quicumque.
Sine patroni consensu non ordinetur, qui
patrocinio cuiuslibet est obligat⁹. Si quis.
Seruus si latēter irreperit ad sacerdotiū, pec-
culij amissione mulctetur. Ex antiquis.
Seruus clericus factus, seruituti obnoxius
maneat. Frequens.
Nec ad religiosæ vitæ propositum nec ad
clericatus officiū serui, sine dominorum
consensu admittantur. Generalis.
Ad libertatem perducantur mācipia Chri-
stiana, à Indæis comparata. Mancipia.
Officia publica Indæis non sunt commit-
tenda. Nulla.
In libertatem vendicentur serui, qui ab in-
fidelitate ad fidē accedunt. Fraternitatē.
Monasterij seruū abbati vel monacho non
licet liberum facere. Abbati.
Si conuersationis probata fuerit famulus,
ecclesiæ potest ordinari.
Absque patroni assensu liberti non promo-
ueantur ad clerum. Prohibendum.

Dist. l.v.

Qui de monasterialibus disciplinis, & de
laicis ad clericale munus accedit, ante-
acta eius vita examinetur. Priscis.
Annua suspensioni subiacet, qui præter ca-
nonū formam aliquem ordinat. Nullus.
Non ordinentur pœnitentes, vel illiterati.

Pœn

Pœnitentes.
Qui semetipsum castrauerit, nō ordinetur.
Si quis.
Non producat⁹ur ad clerum, qui semetipsum
castrant. Hi qui.
Non est ordinandus, qui partem digiti vo-
lens sibi abscidit. Qui partem.
Qui per languorem à medicis desecatur, ad
clerum valet admitti. Si quis a.
Licite ordinatur episcopus, qui per hominū
insidias castratur. Eunuchus.
Non excludantur à clero, qui à medicis, vel
à barbaris, vel à dominis suis, castrantur.
Si quis pro.
Nō prohibetur à sacris ordinibus, q. à medi-
corū incisione claudus efficitur. Si quis in.
Non prohibetur à clero, qui digitum sibi
casu abscidit. Lator.
Tempore sinceritatis dignitas accepta, se-
quēti debilitate non amittitur. Præcepta.
Non sunt præstanda iura sacerdoti, cui
oculus erutus est. Si Evangelica.

Dist. l.vi.

Filij presbyterorum à sacris prohibentur
officiis. Presbyterorum.
Vitia parentum filiis non imputentur. Vn-
decunque.
Non parentum, sed propria culpa quem-
que condemnat. Nasci.

C 4

Iniquitates parentum filiis obesse non possunt. Sponsus.

Non aliena culpa, sed propria, aliquem ab eo quo fungitur, deicit gradu. Satis.

Ex adulterio natus, à sacerdotio non prohibetur. Dominus.

A populo Dei non separatur aliquem materiam conditio, sed propria culpa. Ismael.

Vitia parentum etiam ad posteros transferuntur. Si gens.

Filij sacerdotum non prohibentur ab episcopatu, si ceteræ virtutes in eis inueniantur. Cenomanensem.

Dist. LVII.
Non ordinetur clericus, qui in ægritudine constitutus baptizatur. Si quis.

Dist. LVIII.
Monach⁹ nō ordinetur cleric⁹, nisi volūtatē Abbatis Episcopo fuerit oblat⁹. Nullus.

Dist. LIX.

Nō aspiet ad summū sacerdotiū, qui ecclesiasticis disciplinis nō est imbutus. Qui.

Ad sacerdotale officiū null⁹, nisi p singulos gradus approbatus accedat. Si officia.

Cuiuslibet meritū laicus ad summum non aspiet sacerdotium. Hoc ad nos.

Non aspiet ad summum sacerdotium, qui ecclesiasticis disciplinis non est imbutus.

Ordinatos.

Dist.

Dist. LX.
Archipresbyter, vel decanus, vel archidiaconus, non nisi diaconus, aut presbyter, ordinentur. Nullus.

Nullus in præpositū, vel archiepiscopū, vel archipresbyterum, vel archidiaconū, nisi presbyter vel diacon⁹ ordinetur. Nullus. Non eligatur in episcopum, nisi in sacris ordinibus constitutus. Nullus.

Dist. LXI.
Sacerdotes ex laicis non sunt ordinandi. Sacerdotale.

Non sunt eligendi ad Episcopatum, nisi quos probabilis vita cōmendet. Episcopum.

Rudibus & imperitis gubernacula ecclesiæ non sunt committenda. Statuimus.

Scolasticus ex foro aut ex administratione postulari potest episcopus. Osius.

Electio epī debet fieri cū solēnitatē decreti omniū subscriptione roborati. Episcopus.

Extranei emeritis in suis ecclesiis non præponantur. Nec.

Qui in episcopū eligitur, nō sit reus criminum, quæ sacra lex morte punit. Bene.

Non pariat⁹ à quoquam præsumi de rebus ecclesiæ, nisi cui fuerit commissa visitatio. Quoniam.

Dist. LXII.

Nō sunt habedi inter episcopos, q nec à cle-

C 5

ricis eliguntur, nec à plebibus expetuntur. Nulla.

Populus non debet præire, sed subsequi Docendus.

Non consecratur in episcopum, nisi canonicè electus. Nullus.

Dist. LXIII.

Laici electioni pontificum non se ingerant. Nullus.

Electioni episcoporum imperator interesse non debet. Valentinianus.

Autoritate apostolica, non regio fauore episcopus est eligendus. Porro.

Non recipiatur à comprouincialibus, qui regia ordinatione episcopale culmen est adeptus. Si per.

Irrita sit electio episcopi, vel presbyteri, à principibus facta. Omnis.

Non eliguntur à populo, qui sunt promouendi ad clerum. Non licet.

Voluntas principis in ordinatione pontificis desideratur. Quia.

Clerus & populus pontificis electioni intererunt. Quanto.

In electione episcopi populus debet adesse. Plebs.

Sacra principis autoritas ordinandis est necessaria. Principali.

Papa rogat Augustum, vt Reatinā ecclesiam cuidam

cuidā electo dignetur cōcedere. Reatina. Regio præcepto ab Apostolico colon? Reatina ecclesiæ ordinatur Episcopus. Nobis. Imperatoris epistola in electionis cōfirmatione desideratur. Lestis.

Clericorum & ciuium voluntate metropolitano est ordinandus. Metropolitano. Cum clero & populo Archipresbyteri fiat electio. Si in.

Electus in Romanum pontificem non ordinetur, nisi eius decretum imperatori primum præsentetur. Agatho.

Imperator ius habet eligendi pontificem. Hadrianus.

Electio Romani pontificis ad ius pertineat imperatoris. In.

Præcepto principum Maximo remittitur, quod absque autoritate Apostolica ordinatur Pontifex. Salonitana.

In electione episcoporum, principis desideratur assensus. Quum.

Plebs non est eligere, sed electioni consentire. Cleri.

Præsentibus legatis Imperatoris ordinetur pontifex Romanus. Quia.

Inconsultis legatis Imperatoris, Hadrianus ad pontificatum eligitur.

Electio Romanorum pontificum à Ludouico conceditur Romanis. Ego.

Elect

Electio & cōsecratio Romani pōtificis, nō nisi iustē & canonicē fiat. Inter nos. Ab imperatore, vel nunciis eius, electio Romani pontificis nullum obstaculum generetur. Constitutio.

Iuramentum Ottonis quod fecit domino Papæ Ioanni. Tibi.

Liberū sit clero, & populo, de propria diocesi episcopum eligere. Sacrorum.

Abſque religioſorum virorum concilio canonici maioris eccleſiæ episcopum non eligant. Obeuntibus.

Quum vota eligentiū in duas se diuiderint partes, qui sit p̄ferendus alteri. Si fortē

Dist. LXIII.

Ab omnibus comprouincialibus episcopi ordinentur. Episcopi.

Cæteris assentientibus, cum tribus comprouincialibus ordinetur episcopus. Comprouinciales.

Non ordinetur episcopus extra consensum metropolitani. Extra.

Episcopus à suo metropolitano, & ipse ab eodem consecratur. Quia.

Non erit episcopus, qui p̄ter metropolitani cōsentiām fuerit ordinatus. Aliud.

Dist. LXV.

Si cæteris cōsentiētibus ordinationi episcoporum, duo vel tres contradicant, obtineat sententia plurimorum. Sanē.

Abſque primatis consensu metropolitanus episcopum non ordinet. De persona.

Vnicuique eccleſiæ proprius honor obseruetur. Mos.

Si fortē vnus tantū in prouincia remanserit episcopus ad cōsecrationem episcopi de vicina prouincia conuocentur. Si fortē.

Dist. LXVI.

Ab omnibus suffraganeis suis archiepiscopus ordinetur. Archiepiscopus.

Dist. LXVII.

Sacerdotes ab vno episcopo possunt ordinari. Reliqui.

Dist. LXVIII.

Semel consecratus, iterum consecrari non debet. Sicut.

Dist. LXIX.

Semel consecratus, iterum consecrari non debet. Sicut.

De presbyteris qui ordinantur ab eis, quos constat episcopos non fuisse. Presbyteri.

Non debet iterum cōsecrari ecclesia semel consecrata. Ecclesiis.

Apostolorum in ecclesia locum Episcopi tenent. Quorum.

Dist. LXX.

Abbatē, quib⁹ ab episcopis manus imponitur, aliquos tonsurare possunt. Quoniam.

Non exorcizent, qui ab Episcopo p̄uocati non sunt. Non.

Dist.

Dist. LXX.
Nullus ordinandus est absolute, hoc est, sine titulo. Neminem, non inuocatur.
Irrita sit ordinatio sine titulo facta. Sancto-
rum.

In duabus ecclesiis aliquem titulari non
licet. Ibidem.

Dist. LXXI.
Clerici ab episcopo alterius ciuitatis non
ordinantur. Illud.

Qui sine sui Episcopi consensu ordinatur,
irrita sit eius ordinatio Si quis.

Clericus vnius ecclesie, in aliena non or-
dinetur. Clericos.

Apostolica permissione vni⁹ ecclesie cler-
icus in altera valet ordinari. Fraternitate.

Sine literis episcopi sui in aliqua ecclesia
clericus non suscipiatur. Primatus.

Sine literis commendatitiis clericus extra
suam ecclesiam non ministrat. Extraneo.

Absque formata clerici peregrini non susci-
piantur. Nullum.

Dist. LXXII.
Nisi eodem petente, nulli dimissorie lite-
re præstentur. Episcopus.

In vna ecclesia ordinatus, in alia non susci-
piatur. Placuit.

Dist. LXXIII.
Exemplaria formatarum epistolarum. In no-
mine.

mine. Sanctissimo.
Dist. LXXIII.
Annua suspensioni subiaceat Episcopus, qui
inuitum ordinare præsumit. Episcopus.
Nullus promoueat inuitus. Gestas.

Qui ab episcopis suis promoueri cõtemnit,
a loco suo deiciatur. Si qui.

Posterioribus prioribus Episcopi non præpo-
nant. Episcoporum.

In loco quo quisque ordinatus est, inuitus
teneri non debet. Quorundam.

Non est aliquis inuitus ad episcopatum
pertrahendus. Vbi ista.

Quã maiores ordinari contempserint, de mi-
norib⁹ promoueat^r ordinibus. Cõsultis.

Dist. LXXV.
Ordinationes episcoporum qua hora fieri
debeant. Ordinationes.

Ultra tres menses non differatur episco-
pum ordinatio. Quoniam.

Ordinationes presbyterorum & leuitarum
qua hora fieri debeant. Ordinationes.

Presbyteri & Leuitæ qua hora ordinandi
sunt. Quod.

Quare die Dominico sacerdotum ordina-
tiones celebrentur. Quod die.

De temporibus ordinationis. Ordinationes.
Dist. LXXVI.

Quib⁹ temporibus ieiunia celebrètur. Ieiuniu.
Quare

Quare in suprascriptis temporibus ieiunia
lex imperauit. Ieiunium.

Sabbato magno post horam baptismi Episcopus valet ordinari. Dilectionis.

Dist. LXXVII.

Non nisi per distinctos gradus quisque ad
sacerdotium aspiret. Illud.

Quæ interualla temporis in singulis gradibus seruanda sint. In singulis.

Minoribus viginquique annis Leuitica
non præstetur benedictio. Episcopus.

Per quæ interualla tēporū ordinetur, qui de
monachis in clericarum eligitur. Si quis.

Dist. LXXVIII.

Ante annos triginta presbyter non ordinetur. Si quis.

Non est ordinandus sacerdos, nisi longo sit
probarus examine. Quid est manus.

Ante triginta annorum ætatem presbyter
non ordinetur. Presbyter.

Necessitate exigēte, viginquique annorum
presbyteri ordinentur. Si triginta.

Dist. LXXIX.

De eo qui sine concordia cardinalium electione
intronizatur. Si quis.

Papa superstite, eo incōsulto, de electiōe futurū
pōtificis nemo audeat loqui Si quis.

In Apostolatus culmē nullus nisi ex Cardinalibus promoueat. Oportebat.

Ana

Anathematizetur episcopus, monachus, vel
laicus, Romanam ecclesiam inuadens, &

in gradū filiorū eius prorūpens. Si quis.

Anathema sit, qui canonice electioni Romani pontificis contradicere præsumpserit. Si quis.

Nullius episcopi fiat electio, nisi post diem
tertium depositionis alterius. Nullus.

Si temeritate cōcertantium duo fuerint ordinari. Si duo.

De eo q per pecuniā, vel populari tumultu,
nō canonice electione ordinatur. Si quis.

Si Papa de electiōe sui successoris decernere
non poterit. Si transitus.

Summorum pontificum sibi Dominus electionem
reseruauit. Electionem.

Dist. LXXX.

In quibus locis primates vel patriarchæ debeant
ordinari. Vrbes &.

Episcopales sedes non longo interuallo à se
debent disiungi. Fraternitatem.

Dist. LXXXI.

Sine crimine & graui peccato debet esse, qui
ordinatur episcopus. Apostolus.

Monitoris personam non recte suscipit, qui
verbis, non operibus docet. Nemo.

Careat ordine, quem præstat, qui indignum
sublimare non metuit. Tantis.

Non recipit ordo ecclesiasticus eū, qui sine

D

examinatione, vel postea confessus, ordinatur. Si qui.

Lapſi per ignorantia, aut contemptu ordinatum tonsurati, deiciantur. Quicunque. Alienus fiat à ministerio, qui illud viuendo illicitè poluit. Maximianus.

Cuilibet deposito episcopi prouidètia locus pœnitentiæ deputetur. Sacerdos.

Retrudentur in monasteriũ presbyteri, qui pœnitentiã agere contemnunt. Dictũ est. Mutatio loci aliquando valet conuersis ad pœnitentiam. Valet.

Clericus adulterasse conuictus, vel confessus, in monasterio retrudatur. Si quis. In crimine captus presbyter vel diaconus deponatur, sed non communionem priuetur. Presbyter.

Non ingrediatur ecclesiam presbyteri, diaconi, subdiaconi, qui in fornicationis crimine iacent. Si qui.

Officio & beneficio priuetur episcop⁹, presbyter, vel diaconus, fœminam suscipiens, vel susceptam retinens. Si quis.

Propter Clericus, matronarum domicilia frequenter
aliis qui- tans, deponatur. Clericus.
tusdam excipitur. Simul cum mulieribus sacerdotes habitare
capit. Vo- non licet. Oportet.
lumus. Veniunt ab episcopo mulieres, quæ apper-
tut cõsortia clericorũ illicita. Quidam.

No n

Non habitent mulieres cū clericis, nisi quas necessitudo excusat. Fœminas.

Nisi maiorum iussione, ad fœminarum domicilia clerici non accedant. Clerici.

Episcopi prouideant, ne occasione temporalium, clericorum familiaritibus virgines socientur. Ad reatum.

Dist. LXXXII.

Episcopus pauperibus, & qui suis manibus laborare non possunt, necessaria prouideat. Episcopus.

Qui voluptatem officio prapofuerit, modis omnibus submoueat. Proposuit.

Quæ pœnitentiã sit imponenda sacerdoti, q̃ de fornicatione cõuictus fuerit. Presbyter.

Dist. LXXXIII.

Suspendatur episcopus ab officio, clericorũ suorum scortationi consentiens. Si quis. Maxime ecclesiam lædit, qui sub nomine sanctitatis delinquit.

Qui non resistit erroribus, consentit. Error.

Non prodest, suo errore non pollui, qui alieno consentit. Quid enim.

Qui non occurrit, consentit erranti. Cõsentire.

Miserimus est episcopus, qui malorum laudibus gloriatur. Nihil.

Dist. LXXXIIII.

Sollicitũ oportet esse episcopũ circa defen-

sionē pauperum, & releuationē oppressorū, alioqui est corrigendus. Peruenit. Qui sacramētis diuinis inseruiunt, cōtinētiā in omnibus seruent. Quum in. Laica sit tantum communione contentus clericus, viduam ducens, aut secundam uxorem. Quisquis.

Presbyteri, seniores dicuntur non tam ætate, quā sapientia. Porro.

Dist. LXXXV.

φιλότητος. Hospitalitatem nesciens, nō fiat episcopus. Archidiaconum.

Dist. LXXXVI.

Negligentiæ rectorum imputantur culpæ inferiorum. Inferiorum.

Homines sunt diligendi, peccata odio habenda. Odio.

Qui negligit emendare quod valet, facientis culpam habet. Culpam.

Veniam à subditis non petat, qui in corripiendo modum excesserit. Quando.

Sacram scripturam, non grammaticam debet episcopus exponere. Quum multa.

Sine liberalitate inane portatur nomen episcopi. Fratrem.

Immane peccatum est, res suas donare histrionibus. Donare.

Grauius delinquunt, qui venatori aliquid donant. Qui.

Que

Que sunt in liberalitate seruāda. Nō satis est. Ad vindictam facilis episcopus esse nō debet. Si quid.

De quodā episcopo, qui ante quā missarū solēnia celebraret, die Dominico ad exarādā mēse cuiusdā pfectus est. Tanta. Non liceat episcopo propriis manibus aliquem cadere. Non.

Qui connumerantur in clero, turpibus lucris non seruiant. Peruenit.

Dist. LXXXVII.

Implorantibus patrocina, episcopi debent adesse. Licet.

Ecclesia ruetur, quos in suam defensionem suscipit. Irreligiosum.

Confugientes ad ecclesiam, extrahere non licet. Eos qui.

In libertate ecclesia tueatur liberos suos. Liberos.

A sacerdotibus defendantur liberti, qui in seruitutem reuocantur. Liberti.

Expositos defendat ecclesia, si quis eos calumniatus fuerit. Si expositus.

Dist. LXXXVIII.

Prohibentur clerici cupiditatis negocia suscipere. Decreuit.

In sacris ordinibus constitutus, mundanas curas assumere non debet. Episcopus.

Episcopus mundanis causis occupari nō de-

D 3

ber. Perlarum.

Testamentorum tuitionem, & curâ rei familiaris episcopus nō suscipiat. Episcop⁹, Ratiociniorum causas clericus suscipere nō debet. Inutile.

Fugiendus est clericus negociator. Negociatorem.

Clerico negociari non licet. Fornicari.

Nomine sacerdotis careat, qui Dei ministros suis euocat officiis. Neque apud.

Dist. LXXXIX.

Domus Vni personæ duo non committantur officia. Singula.

Quilibet episcopus vicedominum & arcenomum habeat. Volumus.

Quod sit officium vicedomini. Diaconū.

Mundanis viris, res ecclesiasticæ non committantur. Indicatum.

Ecclesiastica officia nō cōmittat episcopus

propinquis, vel fauore cōiūctis. Decēter.

Graduum & ordinum distributio ecclesiæ

vnitatem conseruet. Ad hoc.

Dist. XCI.

Nō sit litigiosus. Clerici discordes desiciantur, vel reuocentur ad concordiam. Discordantes.

Dissidentium fratrum oblationū dona non

recipiantur. Oblationes.

Extra ecclesiam esse probatur, qui pacē cū

proximo non habet. Neque ad.

Murmu

Murmurantes à fratrum vnitate alieni efficiuntur. Alienos.

Corripiantur, qui rixas & contentiones amant. Si quis.

Dissidentes episcopi, ad concordiam redire cogantur. Dissidentes.

Non recipiantur dona eorum, qui pauperes opprimunt. Eorum.

A cetero alienentur fidelium, qui ad concordiam redire contemnunt. Placuit.

Inediis maceretur acerrimis, qui fratri suo reconciliari non vult. Si quis.

Episcopi ad pacem firmiter tenendam, vicissim sibi concilium & auxilium petant. Præcipimus.

Expellendi sunt à communione fidelium, qui sibi inuicem conciliari noluerint.

Dist. XCI.

Corripiantur clerici, qui officiis matutinis, vel vespertinis se subtrahunt. Eleutherius.

Sine officij detrimento, artificulo sibi clericus necessaria quærat. Clericus.

Dist. XCII.

Corde, non voce Deum laudare debemus. Cantantes.

Cantandi officium diaconi sibi non usurpent. In sancta.

Qui nō sunt ordinati ab episcopo, in pulpito nō psallant, neque legant. Nō liceat.

D 4

*Non turpis lucra
u pida.*

Sacerdotis officium gerat episcopus, quē suā parochia non recipit. Si quis.

De episcopo ordinato, quem suā parochia non recipit. Si quis.

A suā parochia non recepti, aliis molestiam non inferant. Si qui.

Communionē priuatur episcopus, qui commissā ecclesiā addire neglexerit. Si quis.

Sine concilio integri ordinis vacantem episcopus ecclesiā non adeat.

Excommunicetur clericus, qui ab episcopo cōmonitus, matutinis vel vespertinis horis adesse neglexerit. Si quis.

Dist. xciii.

Anterius Papa. Cui pro actibus suis prauis Apostolicus inimicatur, communicare non debemus. Si inimicus.

A nullo debet suscipi, quem Romana depellit ecclesia. Mitatus.

Non est in ecclesia, qui cathedram Petri nō sequitur. Qui.

Singulis annis Apostolorum limina visitent episcopi, qui ordinationibus apostolicis subiacent. Iuxta.

Minores maioribus obedientiam exhibeāt. A subdiacono.

Quod sit officium diaconorum. Diaconi.

Hi non sunt habendi clerici, qui episcopali prouidentia non gubernantur. Nulla.

Illi

Illi Deum offendunt, qui suo non obediunt episcopo. Ille.

Septem debent esse diaconi in vnaquaque ciuitate. Diaconi.

Nihil eorum quæ sunt decreta primis ordinibus vendicetur diaconi. Diaconos.

Inferiores presbyteris se diaconi cognoscent. Peruenit.

Diaconus honorem exigebat presbytero, & ipse ab inferiorib⁹ honoret. Nō oportet.

Calicem benedicere, & panē dare, diacono non licet. Non.

Sicut episcopis, ita presbyteris diaconi ministrant. Diaconi.

Diaconi presbyteris se superiores non cognoscent. Nonnulli.

Abque Apostolica licentia diaconi Compagis vti non Præsumant. Peruenit.

Mappulis clericis sine Apostolica licentia vti non licet. Illud.

Sicut in ministerio, ita in dispensatione sine diacono episcopus non viuat. Diaconi.

Diaconi presbyteris debēt subesse. Legim⁹.

Diaconus sacerdotibus non præferatur, nisi locum metropolitani sui obtineat. Præcipimus.

Dist. xciiii.

Etiā subdiaconis vices suas Apostolica committit ecclesia. Valde.

D 5

Excommunicetur, qui legatum sedis Apostolicæ impedire tentauerit. Si quis. Archidiaconi super presbyteros iurisdictionem non exerceant. Dictum est.

Dist. xcv.

Vbi episcopi desunt, baptizatos presbyteri in fronte chrismate tangant. Peruenit. Ultra suum modum presbyteri contendere non præsumant. Presbyteros. Oleo sanctificato non prohibetur episcopus infirmos tangere. Illud.

Presbyter idem est qui episcopus, ac sola consuetudine sunt episcopi presbyteris. Oli. Coram episcopis, presbyteris docere licet. Ecce ego.

Episcopi & clerici inuicem sibi honorem exhibeant. Esto.

Presbyteri episcopos non præcedant, sed committentur, vel subsequantur. Non oportet. Episcopus non dominum, sed collegam presbyterorum cognoscat. Episcopus.

Sine præcepto episcopi, presbyter non signet infantes. Presbyter.

Dist. xcvi.

De rebus ecclesiasticis disponendis, laicis nulla facultas attribuitur. Bene quidem.

Sacerdotum autoritas. Imperatores ad fidem confirmandam, non potentiam ostendendam, synodo interesse debent. Nos ad.

Synodali

Synodali conuentui imperatores interesse non conuenit, nisi ubi de fide agitur. Vbi. De presulibus diuinarum rerum, qui humanis rebus præsunt, iudicare non possunt. Denique. Nec etiam imperator iura pontificis, nec pontifex iura regia usurpet. Quum ad.

A seculari potestate pontifex prorsus nec solui, nec ligari valet. Satis.

Facta pontificum imperator iudicare non debet. In scripturis.

Regum & principum patres & magistri, sacerdotes esse censentur. Quis dubitet.

Auctoritas sacra pontificum, & regalis potestas, huius mundi gubernacula regunt.

Duo sunt.

Imperatores debent pontificibus subesse, & non præsse. Si Imperator.

Imperialis auctoritas religiose dispensationis mensuram non mutat. Sicut.

Ecclesias instaurare contritas, non pontifices persequi, boni principis est. Boni.

Dist. lxxviii.

Epistola Bonifacii ad Honorium Augustum. Ecclesiæ.

Rescriptum Honorij ad Bonifacium Papam. Victor.

Romana non consuevit ecclesia sine signatis apicibus ligationem vndeque suscipere. Nobilissimus.

Dist.

Dist. xcviii.

Nisi quinque episcoporum literis designatum transmarinum hominem ad clericatum nullus suscipiat. Nullus.

Non sunt promouendi ad clerum, qui peregrè fuerint baptizati. Omnes.

Dist. xcix.

Quæ obedientia sit exhibenda primatibus & patriarchis. Prouincia.

Non vocentur primates, nisi qui primas sedes tenent. Nulli.

Princeps sacerdotum vel summus sacerdos non appelletur, nisi primæ sedis episcopus. Primæ. Nec etiam Romanus pontifex vniuersalis est appellandus. Nullus.

Dist. c.

Intra tres menses fidem suam exponere, & pallium postulare à Romana ecclesia quicque metropolitanus studeat. Quoniam. Honor pallij non datur nisi meritis exigentibus & fortiter postulanti. Prisca. Pro pallio & ordinationibus aliquid accipere veritum. Nouit.

Nisi post consuetam fidei professionem, pallium dari non debet. Optatum.

Qui pallium desiderat accipere, prius à se amouere illicita promittat. In ea.

Non nisi ad missarum solennia archiepiscopis vti pallio licet. Pallium.

Vfus

Vfus pallij concedatur, & antiqua priuilegia innouentur. Pallium.

Dist. ci.

Duo metropolitani in vna & eadem prouincia esse non debent. Peruenit.

S E Q V V N T V R

C A V S Æ.

Cau. i.

Quærantur septem.

- 1 An sit peccatum, emere spiritualia.
- 2 An pro ingressu ecclesiæ sit exigenda pecunia: vel si exacta fuerit, an sit persoluenda.
- 3 An ingressum vel præbendas ecclesiæ emere sit simoniacum.
- 4 An sit filius reus criminis, quod eo ignorante pater pecuniam cenobio pro eius susceptione obtulit.
- 5 An liceat ei esse in ecclesia, vel fungi ea ordinatione quam paterna pecunia est affecutus.
- 6 An illi qui ab eo iam simoniaco ignoranter ordinati sunt, abiiciendi sint, an non.
- 7 Si renunciens suæ hæresi sit recipiendus in episcopali dignitate, an non.

Qu. ii.

Simoniaci gratiam non præstant, quam vendere

De Simoniaciis.

dere quærunt. Gratia. Inaniter sacerdos dicitur, quicumque simoniacè ordinatur. Quicumque. Spolietur honore, qui ecclesiam per pecuniam obtinet. Patrè habebit cū Simone, qui contra simoniacos vehemèter nō exarserit. Quisquis Simonis damnatio pariter danrem & accipientem inuoluit facit. Quos. Anathematis sententia dānatur, qui simoniacè ordinatur. Reperiuntur. Damnatur episcopus, qui per pecuniam ordinationem. Si quis. A sacerdotio est alienus, qui per pecunias ordinat, vel ordinatur. Qui per. Nec ordinari nec promoueri in ecclesia Dei per pecuniā aliquis valet. Sanctorū. Simoniaci sacerdotes esse nō possunt. Quicumque. Qui precio ordinat, lepram, non officium confert. Quum. Qui spiritus perfectionē non habent, ipsam dare non possunt. Qui perfectionem. Simoniacus per prauam manus impositionem, non benedictionem, sed damnationem præstat. Veniunt est. Simoniaci fidei integritatē nō habēt. Petr. Simoniacus infidelis esse probatur. Quum omnīs.

Simon

Simoniacorum hæresis cæteris damnabilior esse probatur. Eos qui. Et qui dat & qui accipit, vt ordines sacri præstentur, anathema sit. Placuit. Mali prophetæ, non boni, prophetiam vdebant. Iudices. Quæ malo inchoantur principio, non peraguntur bono exitu. Principatus. Non super ædificatur bonū opus, vbi Christus fundamentū non est. Quum Paulus. Non potest fieri elemosyna ex pecunia simoniacè acquisita. Non est. Pastor simoniacus nullam ouibus præbet medicinam. Fertur. Simoniacorum sacramenta effectu gratiæ carent. Sicut. Siue bonus siue malus sit minister, per vtrūque effectus gratiæ confertur. Si iustus. Sacramenta quæ non mutantur, catholicis & hæreticis communia probantur. Sacramenta. Non effugiantur sacramenta, à quocunque ministrentur. Neque. Hominum malicia sacramenta nō prophānat. Nonne. Sacramenta mali habere possunt, licet virtutem spiritus sancti habere non possint. Multæ autem. Licet sacramenta mali ministrent, remissionem

nem tamen peccatorum non præstant.
Remissionem.

De his qui ab pseudoepiscopis ordinantur, si quæ pro necessitate conceduntur, eadem cessante cessabunt. Quod pro.

Qui ab hæreticis redeunt, sine spe promotionis in suis ordinibus recipi possunt. Si quis de episcopis, qui talem consecrant, qualem consecrare non licet. Si qui.

Simoniaci rei sunt infidelitatis eorum, qui se scandalizant. Hi.

Sicut honore, ita & scientia quisque præcellere debet. Vilissimus.

Baptisma, siue per bonum, siue per malum ministratur, iterari non debet. Dedit.

Baptisma Christi etsi nulla peruersitate violatur, apud hæreticos tamen caret effectu. Etiam.

Per manus impositionem confirmantur, qui ab hæreticis baptisma suscipiunt. Si qui.

Rebaptizentur & reordinentur, qui de Paulianistis & Cataphrighis ad ecclesiam redeunt. Si quis.

Dum verbum accedit ad elementum, fit sacramentum. Detrahe.

Extra ecclesiam baptizati, perniciem sibi cumulant, si ad ecclesiam non redierint. Firmissime.

Inutilia sunt dona, quæ præter unitatē eccle-

siq

siæ habentur. Teneamus.

Baptisma semel traditum, amplius non est iterandum. Hanc regulam.

Etiam per malos boni colliguntur. Spiritus. De iis qui per ignorantiam ordinantur antequam baptizentur. Si quis per ignorantiam. Non placent Deo, quæ ab hæreticis offeruntur. Sic populus.

Sine fide & charitate nec Euangelium habetur, nec profunt aliqua bona. Marcion, & Basilides.

Hæreticorum benedictio, maledictio est. Non oportet.

Nec cum hæreticis, nec schismaticis licet orare. Non liceat.

Extra ecclesiam non sunt vera sacrificia. In ecclesia.

Impiorum manibus diuina sacramenta se subducunt. Manifestum.

Sacramenta extra ecclesiam ministrari possunt, salutē verò conferre non possunt. Si quis.

Vera sacramenta non nisi in fide ecclesiæ celebrantur. Extra.

De manu hæreticorum communio non est recipienda. Superueniente.

Sacerdotes hæreticorum, episcopi honoribus non habentur digni. Arrianos.

Manus impositio, non est sacramenti iteratio. Manus.

E

Qui in baptismo sanctus est, ad altare peccator non accedit. Sicut.

Benedictionibus hæreticorum Deus maledicit. Maledicam.

Boni & mali sacerdotes æquè corpus Christi faciunt. Intra.

De iis qui sanctis malè vtuntur. Prophetat.

Quisq; non tã sanctificatur ex hostiis, quàm pro peccato polluitur. Prophetat.

Contra spiritum verbum dicitur, quum ex dispersione nunquam reditur. Ita fit.

Non meritis hominum, sed virtute spiritus sancti peccata remittuntur. Vt euidet.

Deus non merita personarum, sed sacerdotum officia considerat. Quum scriptura.

Non merita sacerdotum, sed virtus diuinæ sacramenta sanctificat. Multi.

Non sacerdotum merita, sed quæ docent & ministrant, considerare debemus.

Sacerdotum immundicia sacramentum nõ polluit. Dominus.

Etiã per malum ministrum dona Dei ad eos perueniunt, qui cum fide accipiunt.

Christus.

Sacramentis episcopi malicia non nocet. Non nocet.

Non verba, sed merita sacerdotum, eucharistiam faciunt. Sacerdotes.

Tanto

Tanto facilius sacerdotes exaudiuntur, quãto apud Deum sunt digniores. Ipsi.

Non adest sacramentis spiritus sanctus, quæ per criminosos ministrantur. Sacrosancta.

Manus immunda tacta inquinat, non mûdat. Necessè.

Acquè seruandum est verbum Christi, & corpus Christi. Interrogo.

Sacerdotes nomẽ Domini inuocant, Dominus autẽ benedictionem præstat. Dictum est.

Qui recedit ab ecclesia, nec baptisma, nec ius dandi amittit. Quod quidam.

Sacramenta quamuis ob sint indignè tractantibus, prosunt tamen dignè summentibus.

Per Esaiam.

A baptizandis, vel consignandis precia non exigantur. Baptizandis.

A percipiente gratiam, communionis precium exigi non debet. Nullus.

Munera inuisibilis gratiæ quælibet non sunt præstanda. Quicquid.

Nihil à sacerdotibus exigatur pro balsamo, quod in chrismate ponitur. Placuit.

Nõ est aliquid exigendũ ab iis, qui iafantes suos ad baptizandũ adducunt. Placuit.

Qui baptizantur, nullos nummos in concham mittere cogantur. Emendari.

Pro perceptione baptismatis, vel chrismatis, aliquid exigi non debet. Dictum est.

Nec pro dedicandis basilicis, vel pro sacramentis ecclesiarum conferendis, aliquid exigi debet. Statuimus.

De multiplici genere Simoniacorum. Statuimus, ut non simoniace à Simoniacis ordinantur. Si qui.

De eo, qui ordinatur ab illo, quæ scit simoniacum esse. De cætero.

Simoniacis in dignitate seruanda nulla est impendenda misericordia. Erga.

De iis, qui inuiti ad hæreticorum ordinationem trahuntur. Constat.

Qui ab hæresi ad ecclesiam redeunt, in quo inueniuntur ordine: ex beneficio perueniunt. Omnis.

Ordinationes quæ simoniace sunt, falsè iudicantur. Ordinationes.

De multiplici genere simoniacorum. Statuimus, ut nonnulli.

Aeternam dationem inueniet, qui quolibet munere ad sacros ordines accedit. Si quis.

Pro ordinationibus nihil omnino accipitur. De ordinati.

Nec precio, nec gratia, nec supplicatione sacros ordines accedant. Quibusdam.

Ad episcopatum honorem nullus per ambitionem accedat. Nullus.

Neque fauore, neque venalitate ad sacros ordines.

nes quisquam promoueat. Pueri. Episcopo interueniente Papa quendam acolurum ordinauit. Latorem.

Quisquis in Romana ecclesia sacrum ordinem accepit, ab ea egredi non poterit. Filius.

Precio interueniente, sacerdotale officium non restituitur. Nullus episcopus.

Sacrilegi sunt iudicandi, qui ecclesiam Dei non permittunt regulariter ordinari. Sunt quidam.

Codice lib. 9. ad l. Iul. repetund. de iis qui venale protulerunt sententiam. Iubemus.

De concussionibus iudicis. ex libro Cod. 47. Concussionis.

2^a. II.

Pro dedicandis ecclesiis nihil exigatur. Placuit.

Ab iis qui ad conuersionem accedunt, nihil est exigendum, nec precio aliquis ad conuersionem est inuitandus. Quam.

Ab ordinando non debet aliquid exigi, sed nec voluntarie oblata respui oportet. Sicut.

Qui sumptibus propriis sustentari potest, ab ecclesia stipendia non accipiat. Clericos.

Quibus sua sufficiunt, ecclesie alimentis non sustententur. Pastor.

Qui sua relinquere non vult, non debet sumptibus ecclesie sustentari. Si quis.

Qui sua relinquunt, vel pauperibus distribuunt.

vel ecclesiæ rebus adiungūt, laudabiliter
iis ecclesiastica dispensantur. Sacerdos.
Iuxta meritum laborum clericis stipendia
sacerdotes distribuunt. Clerici.

Qu. III.

De iis qui sacros ordines munerū acceptio-
ne dispensant. Audiuius.

De iis, qui ecclesiam vel ecclesiastica bene-
ficia vendunt. Si quis.

Ab officio suspendatur episcopus, beneficia
vel ecclesiastica officia vendens. Si quis.
Nec altaria nec præbendas episcopis ven-
dere licet. Quæritur.

Quicquid data vel promissa pecunia in sa-
cris ordinibus acquiritur, irritum habeat-
ur. Ea quæ.

Quicquid possiderit, nomine pecuniæ intel-
ligitur. Totum.

Qui ecclesiastica beneficia emerit, ecclesias
quoque emere probatur. Si quis.

Quare in Euangelio prohibetur, inuestituræ
ecclesiæ à laicis fieri, vel vèdi. Saluatoris.

Ministri & seruitores ecclesiæ absq; vila ve-
nalitate ab episcopis ordinēt. Ex Multis.

Qui dona Dei vendunt, vel emunt, pariter à
Deo damnantur. Vendentes.

Qui gratiam quam à Deo accipiūt, nō gra-
tis exercent, venditores columbarū sunt.

Non solum.

Quæ ex consecratione pueniunt, in suū ius
vivel munere nemo cōuertat. Res ecclesiæ.
Simoniacus est, qui decimas & oblationes
laicis, non clericis distribuit. Peruenit.
Spiritus sanctum vendit, qui decimas pro
pecunia tribuit. Altare.
Cateat honore malè acquisito, qui ecclesia-
stica beneficia pecunia interueniēte ac-
quisiuit. Si quis.

Qu. IIII.

Alienum crimen, nescientem non maculat.
Nullius.

De infantibus, qui ab hæreticis baptizantur
Placuit.

Consanguineorum maleficia in nullo cleri-
cis obstant, nisi consensu fuerint. Quia.

Crimen vel pœna paterna nullam maculā
filio infligere potest. Crimen. Ex Dige-
stis. tit. de Pornis.

Perfidia parētū filiis obesse nō debet. Iudei.

Non imputantur peccata parentum iis, qui
ab illis personaliter diuini probantur. Iam

itaque.

Ei qui imitatur, impietas alterius nocet. Ho-
mini.

De ecclesia, quæ pactione consecratur. Ec-
clesia.

Quænam ignorantia excuset, quum sit alia
facti, alia iuris. Notandum.

Qu. v.

De paruulis, qui cupiditate parentum ecclesias emunt. Quicunque.

In dignitate seruanda Simoniacis, misericordia potest impendi, si eos vita commendat. Eos qui.

De quodam, pro quo incuria parentum pecuniam dedit non episcopo, sed vni principum. Præsentium.

Qu. vi.

De iis, qui pro muneribus ordinationem faciunt. Si quis.

Simoniacus est, qui ut eligatur præmia largitur. Ego.

Sicut ordinatio, sic electio siue cōsensus sine venalitate debet proferri. Sicut is.

Qu. vii.

Clerici ab hæresi redeuntes, qualiter debeant recipi. Si qui.

De iis, qui pro muneribus ordinationem faciunt: & qui redeuntes ab hæresi, in suis ordinibus recipiuntur. Si quis.

Qui redeuntes ab hæreticis, recipi possint, vel non. Conuenientibus.

In ordine male accepto simoniaci penitentiam agere non possunt. Requisitis.

Pro temporum necessitate Apostolicæ sedis Decretis temperantur. Necessaria.

Cessante necessitate, debet cessare quod eius causa

causa factum est. Quod pro.

Iterum ordinentur, qui ex Nouatianis ad ecclesiam redierint. Si qui.

Iuramentū à schismate redeuntium. Quoties.

Qui extra ecclesiam baptizati fuerint, vel rebaptizati, ad ecclesiasticam militiam non admittantur. Qui in.

Rigor canonum pro persona aliquādo dispensatur. Tanta.

Canonum decreta pietatis intuitu nōnunquam relaxentur. Si qui.

Necessitatis causa quædam in ecclesia tolerantur. Quoniam.

Ex dispensatione quædam tolerantur, quæ canonum rigor non ferret. Didici.

Vtilitatis intuitu quædam in ecclesia reperiuntur. Tali.

Laicis, qui cōtra decreta canonū ad episcopatum promouentur, ex misericordia scriptum officium relinquitur. Exigunt.

Donatistæ & Nouatiani quamuis reprehensibiliter ordinati, tamen ordinati ex necessitate tolerantur. Maximum.

Redeuntes ab hæresi post publicam cōfessionem in suis ordinibus recipi possunt.

Saluberrimum.

Ab hæresi redeuntes, hæresis eius autores publice detestentur. Si quis.

Quomodo in ecclesia aliqua sunt toleranda.

Et si illa.
Redeuntes ab hæreticis sunt reordinandi.
Daiberrum.

C A V S A S E-

C V N D A.

Quantuntur octo.

- 1 An in manifestis iudiciarius ordo sit requirendus.
- 2 An expoliatus ab aliquo, sit iudicandus.
- 3 Qua pœna sint ferendi qui in accusatione vel testificatione defecerint.
- 4 An duorum testimonio quis sit cõdēnatus.
- 5 An deficientibus accusatoribus quis sit cogendus ad purgationem.
- 6 Si remediũ sit dādũ ei qui causa dilationis vocem appellationis adhibuerit.
- 7 An laici, vel monachi, vel quilibet inferiorum ordinum, in accusatione maiorũ sint audiendi.
- 8 Quomodo debeat fieri accusatio, an in scriptis, an sine scriptis.

Qu. I.

Damnari nemo valet, nisi aut conuictus, aut sponte confessus. Nos in.

Multi per tolerantiam sustinendi sunt, quãvis sententia diuini iudicij sint condemnati. Vnus.

Nullum seruetur iudicium, nisi rationabiliter habitum. In primis,

Vltima

Vltima sententia debet de scripto proferri. Statutis.

Restituendus est quem neque conuictum, neq; cõfetsu, constat esse eicctũ. Notum. Antẽ quã causa examinetur, aliquem excommunicare non licet. Nemo.

Incerta & dubia iudicari nõ possunt. Nomẽ. Nec suspicionis arbitrio, nec ante verũ & iustũ iudiciũ aliquis cõdemnetur. Primo. Qui ab accusatione prohibeantur, & qui recipiantur. Prohibentur.

Sine accusatione, manifesta iudicanda sunt. Manifesta.

Ordinem iudicarium, manifesta non desiderat causa. De manifesta.

Quando aliqui sunt corrigendi, quando tollerandi. Multi.

Peccatum quod tantũ iudici notum est, ab eo dānari non valet. Si peccauerit.

Sententia nõ præcipitanter ferẽda est. Deus. Sine accusatione, manifesta ferenda sunt.

Scelus.

Qu. II.

Ante litem contestatam possessori cuncta restituenda. Antiquitus.

Nullus debet accusari, dum suis rebus fuerit spoliatus. Nullus.

Nec conuocari ad Synodum, nec in aliquo debet iudicari spoliatus. In scripturis.

Qu.

Qu. III.

De iis qui non probanda obijciunt. Si quis
Si accusator in accusatione defecerit, talio-
nem recipiat. Calumniator.

De iis, qui falsis criminibus aliquem impe-
tunt. Si quis.

Conuicium non est pro accusatione habē-
dum. Si quis.

De eo, qui promissione illectus ab accusa-
tione destiterit. Paulum.

De iis, qui accusationem deferunt, vt eccle-
siasticos ordines accipiant. Euphemiu.

De eo, quem poenitet criminaliter accusa-
se. Si quem.

Qu. II II.

Iuramentum a sacerdotibus non est exigē-
dum. Sacramentum.

Si quis presbyter contra laicum, & laicus
contra presbyterum querimoniam ha-
beat. Si quis.

Sacerdos si a populo fuerit accusat⁹, iurame-
to innocentia suam affirmet. Presbyter.

De Leone episcopo, quem B. Gregorius pur-
gationem præbere fecit. Habet hoc.

Gregorius Menam episcopum iuramento
purgare fecit. Menam.

De maximo Salonitano episcopo, qui sacra-
mento semetipsum expurgauit. Quanto.

Qualiter Sixtus semetipsum purgauit. Man-
datis:

dastis.

De causa Gillandi presbyteri. Super.

De purgatione clericorum, si conuinci non
potuerint. Si.

De Leonē, qualiter se purgauit. Auditum.

Qualiter sacerdotes se purgare debeant.
Omnibus.

Candentis ferri & feruentis aquæ iudiciū
in ecclesia prohibetur. Consulisti.

In Nouo testamento monomachia non re-
cipitur. Monomachiam.

Si furta in monasterio fiunt, iudicio mona-
chi se expurgent. Sape.

Quicunque de adulterio accusatur, proba-
bili iudicio se expurget. Interrogatum.

Quā plures de adulterio accusantur, & vnus
ceteros purgare voluerit, oēs rei habeā-
tur, si ipse in iudicio ceciderit. Statuit.

Pro singulis Missa celebretur, qui de aliquo
crimine accusantur. Si episcopo.

Qu. V.

Quot testibus quisque clericorum conuinci
debeat. Placuit.

Quot testibus episcopus vel presbyter, vel
reliqui clerici sint conuincendi. Præsul.

Episcopi non nisi 72. testibus condemnā-
di sunt. Nullam.

Qu. VI.

De appel-
Causa vitiate, remediū appellationis subue-

niat.

niat. Licet.

Quisquis pulsatus fuerit, Apostolicam sedē appeller. Si quis.

Episcopi grauioribus pulsati, Apostolicam sedem appellent. Omnes.

Ab omnibus appellentur ad Romanam ecclesiam. Ad Romanam.

Qui à proprio metropolitano se grauari putauerit, maiorem sedem appeller. Si quis.

Ad Romanam ecclesiam quasi ad matrem appelletur ab omnibus. Ad Romanam.

Quoties aliquis appellauerit, audientia ei non denegetur. Placuit.

Iniuste dānati restitutionem, oppressi auxiliū à Romana ecclesia debēt habere. Ideo.

De causa appellationis cognoscere nō licet, nisi ei ad quem appellatur. Decreto.

Iudicia appellantium ab iis sunt audienda, ad quos appellatur. Qui scē.

De Remensi archiepiscopo, qui appellātem Romanam sedem, iudicare est ausus. Arguta.

Quisque obedientiam maiorib. exhibeat, quam ab inferioribus desiderat. Qui scit.

Qui grauatur à proprio metropolitano, primates, aut vniuersalem ecclesie sedem appeller. Si quis.

Ante exitum causę per appellationem recedere licet. Non ita.

Excom

Excommunicetur, qui iudicibus suis obtemperare non vult. Quisquis.

Non denegetur appellatio ei, quem in supplicio sententia destinauit. Liceat.

Ante datam sententiam licet alicui appellare. Si quis.

Post latam sententiam, infra quod tempus quisque appellare debeat. Propter.

A quo appellatur, ad quem appellatum fuerit, dimissorię literę dirigantur. Ab eo.

De iis, qui causā dilationis appellant. Quicunque.

Quum possessor appellat, dum euentus causa dubius est, possessionis fructus sequantur. Quoties.

Iniuste appellans, omnino puniendus est. Omnino.

Intra decem dies remedium appellationis conceditur. Anteriorum.

Quando appellandum sit primo vel secundo. Biduum.

De appellationibus recipiendis, vel non. Non solent.

De libellis dimissoriis, vel apostolis. Post.

Excommunicatur catholicus, qui committit causam suā iudicio alterius fidei. Catholicus.

A quibus iudicibus prouocari non debet. A iudicibus.

A iudicibus, qui eliguntur, communi cōsensu prouoc

prouocare non licet. Sanè.

Qui de episcoporum iudiciis quærentur, à vicinis episcopis audiantur, vel ab aliis ex consensu eorum adhibitis. Placuit.

Is, qui appellauit, ad eum à quo appellauit, remitti non debet. Si quis.

Quum per appellationem sententia soluitur, non debet obesse ei, qui non iniquo animo iudicauit. Hoc etiam.

Clericus non deuocetur in testimonium illius causæ, cuius primum cognitionem suscepit. Statutum est.

Non licet prouocare ab iis, ad quos prouocatum fuerit. Si autem.

Appellationem in causa capitali vel status interpositam, per procuratorem exequi non licet. Si quando.

Quando exequenda sit appellatio, quæ sententia non valeant, & quorum appellationes non recipiuntur. Ei, qui.

Quæ. VII.

De accusatoribus. Laici in episcoporum accusatione non sunt recipiendi. Non est.

Laicus clericum non accuset. Nullus.

Anathematizatus sacerdotes accusare non potest. In sancta.

Nec clerici in accusatione laicorum, nec laici in accusatione clericorum sunt recipiendi. Sicut.

Laici

Laici clericos accusare non debent. Sacerdotes.

Minores non debent accusare maiores. *Infra 6.*

Clericus. *q. 1. & 3.*

Quæ pastorem suum, nisi à fide exorbitauerit, non debent accusare. Oues. *q. 3.*

Quare laici episcoporum accusatione non audiantur. Laici.

Sacerdotes non nisi à viris idoneis & probatis accusari possunt. Accusatio.

Communione priuetur, qui primati, aduersus episcopum eoqueritur, prius quam familiariter eum conueniat. Si quis.

Nisi opinione discussa, non audiantur accusatores episcoporum. Si qui sunt.

Maiores natu non accusent, nisi qui sunt rectæ fidei & conuersationis. Quærendum.

Absque duobus vel tribus testibus non recipiantur episcoporum accusationes. Accusatio.

Pro sola conuentione episcopi, non submouetur aliquis à communioni. Si quis.

Quare subditi prælatos suos reprehendere non possunt. Sunt nonnulli.

Non omnes subditi, sed criminosi tantum prohibentur accusare prælatos. Præsumunt.

Infames accusare non possunt. Alieni.

Christianos accusare, vel in eos testificari, qui fidem acceptam deseruerunt, non possunt. Non potest.

F

Hæretici, Iudæi, vel Pagani, Christianos accusare non possunt. Pagani.

Hæreticus hæreticum accusare, & contra eum testificari potest. Si hæreticus.

Quæ publicis documentis probari non possunt, toleranda sunt. Plerumque.

Quem ætas, non vita seniore[m] facit, grauius est increpandus. Paulus.

Dignitas nõ facit episcopum, sed vita. Non omnes.

Non episcopi nomen, sed vita reuerentiam meretur. Non omnis.

Docti ab indoctis, clerici à laicis quandoque merito reprehenduntur. Secuti.

Qui susceptu[m] officiu[m] non administrat, non cit episcopu[s], sed canis impudicus. Qui nec

Maiores & minores non dignitate, sed vita intelligi oportet. Paulus.

Non episcopi nomen, sed vita maiorem facit. Quanquam.

Episcopi, licet pares sint meritis, gradu tamen differunt dignitatis. Puto.

Non in honore, sed in veritate filius æquatur, vel præponitur patri. Quæritur.

Æquales fuerunt meritis, licet gradu differentes, Petrus & Paulus. Beati.

Qui sacerdotes esse non possunt, sacerdotes accusare non valent. Ipsi.

Sacerdotes accusare, vel in eos testificari nõ valent.

valent, qui ad sacerdotium prohibentur eligi. Testes.

Petrus à fidelibus interrogatus, cur ad gentes intrasset, non potestate respondit, sed humilitate rationem reddidit. Petrus.

Imperiali iudicio Apostolicus se emendare permittit, si quid erga subditos iniuste commiserit. Nos.

Redarguendi se licentiam beatus Gregorius aliis præstat. Si quis.

Paulus Deaclinæ ciuitatis episcopu[s], subditoru[m] accusatione cõuictus, deponitur. Lator.

Subditi prælatos suos accusare possunt. Metropolitanum.

Vitam prælatorum subditi nulla simulatione negligant. Sicut.

Clerici excessus sui episcopi, autibus deferant Romani pontificis. Quapropter.

Clerici aut laici sine examinatione ad episcoporu[m] accusatione[m] nõ admittantur. Clericos.

Quælibet p[er]sona episcopu[m], aut alios accusans, monstranda documentis inferat. Si quis.

Sacerdotes nõ accusent, qui ad eundem ordinem prouchi non possunt. Sacerdotes.

Nisi irreprehensibiles, in maiorum accusationem non recipiantur. Criminationes.

Monachi sacerdotes accusare, vel in eos testificari, non possunt. Placuit.

Monachi in accusatione non sunt audiendi.

Nullus.

Consentire conuincitur, qui quum possit, peruersis negligit obuiare. Negligere. Quantum ex vitæ merito quis ecclesiam ædificat, tantum nocet, si destruentibus non resistat. Sancta.

Subditi vitam prælatorum reprehendere studeant. Admonendi.

Clerici, seu electi monachi, sint cubicularij episcopi. Quum pastoris.

Prauos in sua societate episcopus habere non debet. Peruenit.

Viros boni testimonij semper episcopi secum habeant. Episcopi.

Quest. VIII.

Accusatio semper fiat in scriptis. Accusatorum.

Accusatio semper debet fieri in scriptis. Quisquis.

CAUSA. III.

Queruntur undecim.

1 An restitutio danda sit quibuslibet expoliatis.

2 An induciæ post restitutionem tantum dari, etiam post vocationem ad causam quibuslibet concedendæ sint.

3 Quo spacio mēsum vtrique sint cōcedēde.

4 An infames & non legitime cohiecti, ad accusa

accusationem sint admittendi.

5 An testes de domo accusatorum sint producēdi, vel inimicorū vox sit audiēda.

6 An extra prouinciā reus sit producendus.

7 An sit audiēda eius sentētia, quem cum reo par inficit malicia.

8 An ab vno tantum episcopus sit audiendus, vel iudicandus.

9 An accusatores vel testes in absentem vocem accusationis vel testificationis exhibere valeant.

10 An deficientes in primo capitulo, sint admittendi ad sequentia.

11 An accusato liceat accusationem in accusatorem vertere.

Qu. I.

Expoliatis vel eiectis omnia sunt integrandæ. Episcopis.

Non est sacerdos, qui fratrum se subtrahit obsequiis. Nulli.

Excommunicentur, qui opprobrium & calumniam inferunt sacerdotibus. Deus.

Qu. II.

Secundum tempus expoliationis cōceduntur induciæ restitutionis. Quanto.

Dū possessiones vel res episcopi derinentur, aliquid illi obiici nō potest. Quū ecclesia.

Ante litem contestatam violēter ablata restituantur. Oportet.

Deiciantur à clero, & infames fiant, qui
loca expulſorum adulterina fœditate
inuaserunt. Audiuiſimus.

Induciæ ſex menſium eiectis vel ſpoliatis
præſtantur. Electis.

Post reſtitionem inducię præſtandę ſunt
Prius.

Anre reſtitionem aliquis ad cauſam re
uocari non debet. Si epiſcopus.

Ab adminiſtratione remoueat, qui res ec
cleſiæ malè viuendo diſpergunt. Qui ea

Qu. III.

Venienti ad iudicium, induciæ non negen
tur. Quum.

Quot menſium induciæ epiſcopis præſtada
ſunt. De induciis.

De induciis præſtandis. Induciæ.

Qu. IIII.

Iterum de Infames, eos qui ſunt bonæ famæ, accuſare
accuſato- non poſſunt. Alieni.
ribus. Qui legem ſuam ſponte trãſgreditur, ante
ſuam reuerſionem rectè agentes accuſa
re non poteſt. Beatus.

A ſuo propoſito diſcedentes, ſunt infames.
Si quis.

Inceſtuoſi, & non legitimè coniuncti, ſacer
dotes & legitimè coniunctos accuſare
non poſſunt. Conſanguineorum.

Qui non ſunt recipiendi in accuſatione. Cõ
ſpiratores.

Anathematizati, fideles accuſare non poſ
ſunt. Omnes.

Clericus qui epiſcopum accuſauerit, infa
mis efficitur. Clericus.

Infames & exules ſiant, qui epiſcopos per
ſequuntur. Hi qui.

Detractores, & inimicorum auctores, epi
ſcopos accuſent. Detractores.

Infamis ſacrilegus religioſum Chriſtianũ
accuſare non poteſt. Nulli.

Aliud eſt excommunicatio, aliud anathe
matizatio. Engeltrudam.

Qu. V.

Cõſanguinei vel familiares aduerſus extra
neos teſtimoniũ non dicāt. Cõſanguinei.

Nuper inimici accuſatores, vel teſtes eſſe
non poſſunt. Accuſatores.

Suſpecti, inimici, litigioſi, & qui ſunt malæ
vitæ, & prauę fidei, accuſatores, vel teſtes
eſſe non poſſunt. Suſpectos.

Ab accuſationibus clericorum repellantur,
quos leges mundi non admittunt. De ac
cuſatoribus.

Alienigenæ, & quos diuinæ voces mortuos
appellant, epiſcopos accuſare non poſ
ſunt. Canonica.

A clericis repelluntur accuſationes, quas
leges mudi non admittunt. Accuſationes.

F 4

Anathematizati, fideles accuſare non poſ
ſunt. Omnes.

Clericus qui epiſcopum accuſauerit, infa
mis efficitur. Clericus.

Infames & exules ſiant, qui epiſcopos per
ſequuntur. Hi qui.

Detractores, & inimicorum auctores, epi
ſcopos accuſent. Detractores.

Infamis ſacrilegus religioſum Chriſtianũ
accuſare non poteſt. Nulli.

Aliud eſt excommunicatio, aliud anathe
matizatio. Engeltrudam.

Qu. V.

Cõſanguinei vel familiares aduerſus extra
neos teſtimoniũ non dicāt. Cõſanguinei.

Nuper inimici accuſatores, vel teſtes eſſe
non poſſunt. Accuſatores.

Suſpecti, inimici, litigioſi, & qui ſunt malæ
vitæ, & prauę fidei, accuſatores, vel teſtes
eſſe non poſſunt. Suſpectos.

Ab accuſationibus clericorum repellantur,
quos leges mundi non admittunt. De ac
cuſatoribus.

Alienigenæ, & quos diuinæ voces mortuos
appellant, epiſcopos accuſare non poſ
ſunt. Canonica.

A clericis repelluntur accuſationes, quas
leges mudi non admittunt. Accuſationes.

F 4

Nec seruus, nec libertus, nec infamis episcopus
 accusare presumat. Accusatores.
 Infames, qui ad sortilegos & diuinos con-
 currunt, nec accusatores nec testes esse
 possunt. Constituimus, *quod si*
 Suspecti aut gratiosi ad accusationem non
 admittantur. Similiter. *aut quod*
 Qui inimicis studet, vel facile litigat, nec
 accusator nec testis potest esse. Nullus.
 Familiars suspecti, de domo prodeuntes, non
 recipiantur in accusatione. Accusatores.
 Qui inimici, vel suspecti sunt, & qui odio
 quoslibet insequuntur, ab accusatione
 remoueantur. Omnes.
 Qui inimici sunt, iudices esse non possunt.
 Quod suspecti.

Qu. VI.

Vbi crimen admittitur, ibi causa ventiletur.
 Ibi.
 Accusatus non nisi in foro sup. audiatur.
 Si quis.

Intra provinciam, & à provincialibus tan-
 tum causa est audienda. Ultra.
 A cōprovincialibus accusatus, vel iudicatus,
 Apostolicam sedem appeller. Accusatus.
 Comprouinciales & metropolitani episco-
 porum causam audire, sed diffinire non
 possunt. Quamuis.
 Ante Apostolicam censurā in causis episco-
 porum

porum non est diffinitiva ferenda sen-
 tentia. Multum.
 Præter conscientiam Romani pontificis,
 nec concilia celebrari, nec episcopum
 damnari oportet. Dudum.
 Quorundam episcoporum depositionē cō-
 tra conscientiam Romani pontificis fa-
 ctam, pro pace tolerauit ecclesia. Hæc.
 Dominatio iniusta, irrita est, & in Synodo
 retractanda. Irritam.
 Peregrina iudicia in omnibus sunt submo-
 uenda. Peregrina.
 Nulli liceat aliarum provinciarum iudicium
 expetere. Non.
 Absque Apostolicæ sedis decreto extraneos
 iudices adire non possumus. Vnaquæque.
 Super appellatione alterius provincie iu-
 dices audire non oportet. Neminem.
 Vbi crimen admittitur, ibi causa ventiletur.
 Qui crimen.

Qu. VII.

Infames, surdus & mutus, furiosus, impubes,
 amotus à senatu, seruus, & femina, iudices
 vel procuratores esse non possunt. Infamis.
 Quomodo infamia irrogatur, ea eodem. §.
 Si quis verò.
 Qui aliorum vicia puniunt, sua prius corri-
 gere studeant. Qui sine.
 Ille de vita alterius iudicet, qui non habet in

scipso quod puniat. Iudicet.
Grauatus criminibus, iudicare non valet.
In grauibus.
Primum nosmetipsos, deinde proximos debemus corrigere. Postulatus.
Sacerdos primum sua peccata, deinde aliena detergat. Sacerdos.

Qu. VIII.

Episcopus non nisi à pluribus audiatur, & iudicetur. Accusationes.
A quor episcopis audiatur episcopus, qui in reatum inciderit. Suggero.

Qu. IX.

Nisi reo presente, accusator non audiatur. Accusatori.
Absente aduersario sententiam ferre non licet. Caucant.
Reo absente, accusator non audiatur. Absente.
Quæ in absentes geruntur, omnia euacuantur. Omnia.
Non iudicetur qui præsentialiter non accusatur, vel conuincitur. Non oportet. Sententia feriatur, qui causæ suæ negligit adesse. Decreuimus.
Absentes nec accusari, nec iudicari possunt. Absente.
Alterâ parte absente, diffinitiuâ non feratur sententia. Reuera.

In

In absente non est ferenda sententia. Absens. Testes non dicant testimonium, nisi de iis, quæ præsentialiter & veraciter nouerūt. Testes.

Non admittuntur in testimonium, quos non eodem tempore negotio interfuisse constiterit. Nihilominus.

Ad seriem gestorum testis ex suo nihil adiciat. Pura.

Absens, per alium nec accusare nec accusari potest. Absens.

Reo absente libellus accusationis frustra offertur. Carthæ.

Testes corporaliter præstito iuramento, testimonium dicant. Hortamur.

Accusator & accusatus simul debent adesse. Necessè.

Qu. X.

Qui in primo capitulo deficit, ad cætera non admittatur. Placuit.

Qui falsa fratribus obiiiciunt, usque ad exitum non communicent. Eos qui.

Qui quod obiiicit probare non valet, de cætero ad arguendum non admittitur, nisi prius propriam causam, civilem duntaxat, asserere voluerit. Si accusatorum.

Qu. XI.

Accusari nisi prius se purgauerint, alios accusare non possunt. Neganda.

C A V S A

CAUSA IIII.

Queruntur sex.

- 1 An in excommunicatione constitutus, alium accusare valeat.
- 2 An infra quartumdecimum annū in criminali causa testari quis possit.
- 3 An ab accusatione prohibitus, personam testificantis possit assumere.
- 4 An idem possit esse accusator & testis.
- 5 An die constituta non occurrens, à communione sit remouendus.
- 6 Si in episcoporum iudicio accusatoris persona culpabilis inuenta fuerit, an ad assertionem propriæ causæ de cætero sit admittenda.

Qu. I.

Ad accusationē non admittatur, qui in excommunicatione perseverat. Diffinimus. Hæretici probantur, qui schismate vel excommunicatione ab ecclesia sunt separari. Quod autem.

Qu. II. & III.

De testi- Qui ab accusatione repelluntur, aut ad annum 14 nondum peruenerunt, testes esse non possunt. Testes.
Qui nā testes esse possint, & qualia esse debeant testimonia. ibidem §. Si testes.

Qu. IIII.

Accusator vel testis, vel iudex aliquis simul esse

esse non potest. Nullus.
Nemo in causa vna duas personas gerere valet. Nullus.
Suspicionis incidat in crimē iudex, de domo cui⁹ accusator, vel testis pducitur. Cōtra.
Non est à communione suspendendus, qui die statuta ad causam venire non potuit.
Quisquis.

Qu. VI.

In ciuili & proprio duntaxat negocio ad arguendum admittitur, qui in episcopi accusatione culpabilis reperitur. Illud.
Propriam causam agere valet, cui accusare non licet. Omnibus.

In accusatione episcoporum deficiēs, ciuilitertantum experiri poterit. Si accusatorum.

CAUSA V.

Queruntur sex.

- 1 Qua poena sit feriendus, qui famosum libellum clanculō scribens, probare negligit quæ literis mandauit.
- 2 Quoties sit vocāndus episcop⁹ ad causam, ante quā sententiā dānationis excipiat.
- 3 An per procurationem causam suā agere valeat, qui per seipsum causā suā adefse non potest.
- 4 An absque synodali audientia sit damnandus.

An

5 An ideo aliquis habendus sit inimicus: quia crimen alterius indicat.

6 Qua poena sit plectendus, qui quod intulit, probare non valet.

Qu. I.

Flagellatur, qui scripturam in alterius famam neglexerit probare. Qui in. Anathematizentur, qui famosos libellos in ecclesia ponunt. Hi qui.

Famosum libellum inueniens, corrumpat, aut celat: alioqui se eius auctorem facit. Ibidem. §. Si quis.

Qu. II.

Vocatio ad synodu, eius qui imperitur, & in scriptis & per spaciū fiat cōgruū. Vocatio. Quibus temporum spaciis reus vocetur ad causam. Præsenti.

Nullius accusatio per scripta suscipiatur. Relatum.

Vi aut timore eiectionis, aut suis rebus spoliatus, ad synodum non vocentur. Si primates.

Qu. III.

Pro se legatum ad synodū mittat, quē grauis necessitas premit. Si ægrorans.

Criminaliter accusans, vel accusatus, per se experiatur. In criminalibus.

In omnibus causis præterquā in criminalibus, episcopi & sacerdotes pro se aduocatum habeant. Qui episcopus.

Qu.

Qu. IIII.

Nisi in legitima synodo episcopus iudicari, vel audiri non debet. Nullus.

Episcopus accusatus à duodecim audiatur, causæ verò finis ad sedem Apostolicam deferatur. Duodecim.

In cognitione causarum contentiosi locum non habeant. In loco.

Qu. V.

Magis nocet, qui crimen celat, quā qui amicabiliter indicat. Non vos.

Nec qui parcit, est amicus: nec qui verberat, est inimicus. Non omnis.

Nō odio habetur, sed diligitur, qui castigatur & corripitur. Non osculatur.

Ad accusationem non admittatur, aliorum crimina sponte confitentes. Illi qui.

Qu. VI.

Puniatur, qui aliis falsa intulerit. Omnis talio.

Qua poena feriatur, qui crimen illatum non probat. Quia.

Ad sanctæ communionis ministerium non accedat, qui crimen illatum non probat. Epiphanium.

Qua poena delator sit feriendus, & quis sit delator. Delatori.

Qui innocentē falso crimine maculauerit, sacerdotis arbitrio poenitentia diuturna purgetur.

tur. Si quis.

A communione coërceatur laicus, qui ecclesiam vel clericum per calumniam fatigauerit. Si quis.

CAUSA VI.

Queruntur quinque.

1 An crimine irretiti, vel infamia notati, ad episcopi accusatione sint admittendi.

2 Si episcopus accusationem in eos vertere voluerit, an simplici assertioni suæ sit fides habenda.

3 An liceat ei expetere iudicium archiepiscopi alterius prouinciæ.

4 Cuius iudicium sit ei expetendum, si circa suam sententiâ episcopos suæ prouinciæ discordare contigerit.

5 Si in probatione deficit accusator, an reus sit cogendus ad probationem suæ innocentie.

Qu. I.

Supra ca. 2. q. 7. & 3. q. 3. A criminosis sacerdos accusari non permittitur. Si.

Infames, & qui culpis exigentibus ad sacerdotium prouchi non possunt, sacerdotes non accusent. Omnes.

Infames sunt, qui regnum Dei consequi non valent. Ihi.

Ante accusationem excommunicati, ad accusationem

factionem non admittantur. Omnes illi. Sacerdotes non nisi à coræqualibus accusari debent. Beatus.

Qui criminosis fuerit, sacerdotes accusare non potest. Qui crimen.

Deo non placet, qui seruos suos accusat. Si omnia.

Populus sacerdotes arguere, vel increpare non valet. Sacerdotes.

Ne quis de se præsumat, linguæ malorū ex Dei præcepto cōtra eū excitatur. Imitare.

Vt boni salubriter humilietur linguæ malorum contra eos insurgunt. Sunt plurimi.

Deo recte famulantes persequi non licet. Quiescite.

Subditi prælatos suos accusare non debent. Ex merito.

Bonus nocere non cupit. Sapiens.

Raptoribus deteriores sunt episcoporum detractores. Deteriores.

Quæ personæ infames habeantur. Infames. Infamis efficitur, qui sciens peccare præsumit. Quicunque.

Accusationes & personas, quas leges prophane non admittunt, ecclesia quoque repellit. Nos.

Dubium est, an sciens avarus, an nesciens hæreticus grauius peccet. Quæro.

Factioni cōtra principem gladio feritur, &

corū liberī exheredentur. Ibid. §. Si quis.

Q^u. II.

Episcopus alicui crimen obiiiciens, in synodo probet quod obiiicit. Episcopus.

Episcopus non proferat, quod probare non potest. Si tantum.

De episcopo, qui sibi soli dicit aliquem crimen suum fuisse confessum. Placuit.

Q^u. III.

Alterius parochianum alicui iudicare non licet. Scriptum.

Quorū ciuitates vnaquæque prouincia habeat. Scitote.

Non aliorum sed primatis sui iudicio quisque subiiciat se episcopus. Denique.

Quando episcopus parochianum alterius excommunicare valet. Placuit.

Q^u. IIII.

A quo sit ferenda sententia, quando prouinciales episcopi discordant. Si quis.

Quando iudices electi de sententia inter se discordes exiterint, de vicina prouincia archiepiscopus aduocetur. Si quis.

Primati deferantur negocia, quæ metropolitānus explicare non valet. Si inter.

Episcopus qui ab episcopis suæ prouinciæ consonam sententiā reportauit, ab aliis iudicari non poterit. Si quis.

Semel diffinitū retractari non licet, nisi vbi

maior

maior autoritas fuerit. Quod bene. In renouatione iudicij, beati Petri memoria est habenda. Osus.

Q^u. V.

Onus probationis reo non incumbit. Quod autem.

CAUSA VII.

Quæstuntur duo.

1 Vtrum viuentē episcopo, alius possit in eadem ecclesia ordinari.

2 An iste valeat reposcere cathedram, quam sua intercessionē alter accepit.

Q^u. I.

Pro molestia corporis suo honore non priuetur episcopus. Scripsit.

Flagellari à Domino, afflictio addi non debet. Quum.

Pro infirmitate, vel ægritudine pontifices non sunt abiiciendi, nec in eorum locum alij substituendi. Pontifices.

Viuentē episcopo, alius illi succedere non valet. Factus.

Non est episcopus, qui in locum viuentis irrepsit. Nouatianus.

Non est in ecclesia, qui cum episcopo pacem non habet. Scire.

Suo iuri quis cedere non debet. Quam.

Perditionē sibi acquirūt, qui ab episcopis recedētes, vnitatē ecclesiæ scindunt. Deniq.

Non est defendendus, qui viuentis locum inuadit. Non furem.

Non licet episcopo ecclesiam suam dimittere. Sicut.

Augustinus non tam successit, quàm accessit. Non autem.

Episcopo grauato infirmitate, alius surrogari potest. Qualiter.

Quisque sacrificans sacerdotem sibi vicinū habeat, qui cœpta sacramenta expleat, si ei aliqua necessitas ingruerit. Illud.

Si sacerdos necessitate preoccupatus fuerit, cœpta sacramenta per alium expleantur. Nihil contra.

Senectutē gravato coadiutor est dandus, qui morienti succedat. Petisti.

Non successor, sed coadiutor episcopo viuenti datur. Quia.

Episcopus vel quilibet relicta sua ecclesia, nō debet ad aliam transire. Non oportet.

In monasterio deputetur episcopus, qui in ecclesia sua residere cōtemnit. Peruenit.

Episcopo nulli conceditur, principalem cathedram relinquere, & ad aliam ecclesiam se conferre. Placuit.

Intercessori cathedram, cui datus est, tenere non licet. Constitutum.

Excommunicentur clerici, qui sua relicta ecclesia, ad eam redire noluerint. Si qui.

Non

Non licet episcopo ecclesiā suā relinquere, & ad aliam transire. Episcopum.

Alienæ plebes ab episcopo non vsurpentur. Placuit.

Alienos clericos ordinare, & altaria consecrare, episcopo non licet. Episcopus.

Diebus solennibus clericus ecclesiæ suæ decesse non debet. Si quis.

Remouendus est episcopus ab ecclesia cui irrepperit, & ad suam cogendus est redire. Remoto.

Qui alienam cathedram appetit, ab ea expulsum, etiam propria careat. Si quis.

Vtraque careat ecclesia, qui contemptū minoris ad maiorem aspirat. Si quis.

Deicitur à clero, qui muneribus ecclesiam acquirere tentat. Sancitum.

Necessitatis vel vtilitatis causa, episcoporum mutationes fieri possunt. Mutationes.

Causa necessitatis mutationes episcoporum fieri possunt. Scias.

Christum negare conuincitur, qui necessitatem patientibus misericordiam non impendit. Omnis.

Nō ambiōe, sed synodali autoritate de ecclesia ad ecclesiā episcopus trāseat. Episc.

Ecclesia vnus episcopi ab alio disponi non debet. Sicut.

Deponatur, qui locū alterius innadere non

timuerit. Eum.

In vna ecclesia duo praelati esse non debent.
In apibus.

Qui metu hostilitatis ad alium locum
transierit, postea ad suam ecclesiam re-
dire oportet. Pastoralis.

De sacerdotibus, qui relictis suis ecclesiis
ad alias migrarunt. Eos.

Necessitate temporis episcopatum sedium
mutationes fieri possunt. Temporis.

Episcopus, qui causa humilitatis monachus
efficitur, ad pontificatum redire non va-
let. Hoc nequaquam.

Pro infestationibus malorum non licet epi-
scopo gregem relinquere. Suggestum.

In persecutionibus episcopus ecclesiam suam
non deferat. Sciscitaris.

Non est reprobatio, sed virtutis probatio,
bonorum aduersitas. Aduersitas.

Si episcopus specialiter queritur, fugiat. ibi-
dem. §. Hoc etiam.

Quando liceat praelatis subditos deferere,
vel non. Ibid.

Q^u. II.

De quodam presbytero, qui caduco morbo
laborabat. In.

A regimine suspēdatur ecclesiae, qui in ter-
ram frequenter eliditur. Nuper.

Causa

CAUSA VIII.

Queruntur quinque.

1 An liceat episcopo sibi successorem in-
stituere.

2 An amicorum patrocinia in electione
debeant valere.

3 An sit habendus Simoniacus, qui post ele-
ctionem huiusmodi iuramentum ca-
nonicis praestat.

4 An liceat clericis ante sententiae tempus
ab episcopo suo discedere.

5 An sine literis Apostolicis debeat redire
ad propriam ecclesiam.

Q^u. I.

Quod Petrus Linum & Clerum adiutores
sibi asciuit. Si Petrus.

Episcopo successorem sibi constituere non
licet. Episcopo.

Qui sibi & ecclesiae prodest, utroque pede
calciatus intelligitur. Olim.

Locus regis sicut desideratib^{us} est negandus,
ita fugiētib^{us} est offerendus. In scripturis.

Qui praesse & non prodesse desiderat, ἐπι-
σκοπος non debet. Qui episcopatum.

Pro ingenio discentium, doctor modere-
tur verba doctrinae. Oportet.

Qui omnibus praest, singulos releuare cō-
tendat. Clemens.

Contra Christum faciūt, qui gratia, nō meritis gradū ecclesiasticū tribuūt. Qui vos. Ad sacerdotiū non eligatur, nisi qui cæteris & sanctior & doctior habetur. Licet. Populi gubernatio diuina electione præstetur. Siergo.

Non ex fauore, sed iudicio debet venire electio. Nec nouum.

Ex meritis populi aliquādo datur princeps. Audacter.

Non sunt filij, sed mercenarij, qui honorem ab hominibus appetunt. Sunt in.

Ex electione non præficiuntur episcopi, sed comprobantur. Illud.

Pro gradu sui officij quemque meliorem esse oportet. Qualis.

Populus iudicabit episcopum officia non agentem. Vereor.

Qui clericos suos non corrigit, populū corrigere non valet. Quid autem.

Episcopo ad salutem non sufficit, moribus & vita populo adæquari. Nec sufficere.

Qu. II.

In electione episcopi nec munus datum, nec aliquorū patrocinia valeant. Illud.

In electione antititris cōmuni vtilitati, non suo lucro quisq; prospiciat. Delectissimi.

Qu. III.

Qui in episcopū eligit, de reb⁹ ecclesiasticis aliquam

aliquam securitatem nulli faciat. Talia. Post electionē pro indēnitāte ecclesiæ licet. Electo iuramentum præstare. Artaldus.

Qu. IIII.

Ante tempus sententiæ non licet clericis ab episcopo suo discedere. Nonne.

Qu. V.

A sede Apostolica vocatus episcopus, domū non reuertatur, nisi purgatus, & Apostolicis literis instructus. Quilibet.

CAUSA IX.

Queruntur tria.

- 1 An ordinatio, quæ ab excommunicatis facta est, aliquo modo possit rata haberi.
- 2 An liceat episcopo, archiepiscopo, primati, vel patriarchæ clericos alterius provincie sine propriis literis ordinare.
- 3 An archiepiscopus clericos suffraganei sui illo inconsulto damnare valeat, vel damnatos absolueret.

Qu. I.

Non potest appellari consecratio, quæ sit ab excommunicatis. Nos.

Ordinationes ab excommunicatis non Simoniacè factæ, ex misericordia tolerantur. Ab excommunicatis.

Qui nominatim excommunicati sunt, & qui aliorū sedes inuadūt, alios ordinare non

possunt. Ordinationes.
Irrita sit electio, quæ non à catholicis facta
probat. Nos in.

Qu. II.

Alterius ecclesiæ parochianum nullus iu-
dicare præsumat. Nullus.

In alterius parochia, nisi eo vocâte, aliquid
agere non licet. Nullus.

Ad ordinationem clericorum, vel ecclesia-
rum alterius episcopi, nisi ab eodem inui-
tatus, non accedat episcopus. Nullum.

Ad ordinationem ecclesiæ, quæ illi cõmis-
sa non fuerit, minimè accedat episcopus.
Episcopum.

Non accedant episcopi ad ecclesias, quæ
sunt extra eorum dioccesim. Episcopi
Clerici ab episcopo alterius parochiæ ordi-
nati, à proprio in suis ordinibus recipi
possunt. Lugdunensis.

Qu. III.

Nec episcopi sine metropolitani cõsciëntia,
nec ille sine illorum consensu aliquid
agere debent. Per singulas.

Sine metropolitani cõsciëntia extra suâ dioc-
cesim nihil agat episcopus. Per singulas.
Metropolitanus cõstituat œconomos, quos
episcopus habere neglexerit. Quæ simus.
Metropolitanus sine episcoporum cõsensu, vel
præsentia alicuius eorum, non audiat cau-

sas,

sas. Saluo.

In suffraganei parochia nihil absque eius
cõsilio metropolitanus agat. Cõquestus.
Apostolicæ sedis iudicium à nemine est re-
tractandum. Patet.

Ab aliis damnatos, vel excommunicatos
Apostolica soluit autoritas. Fuit semper.

Prima sedes nulli⁹ iudicio subiaceret. Nemo. *Autori-*
Romana sedes de omnibus iudicet, & à ne- *tas Pape.*
mine iudicatur ibi. §. Cuncta per mundū.
Cuiuslibet ecclesiæ clericos Papa valet or-
dinare. Nunc.

CAUSA. I.

Quæstio III.

- 1 An basilica cum omni dote sua ad episco-
pi ordinationem pertineat.
- 2 An res ecclesiarum episcopis usurpare li-
ceat.
- 3 Quod nomine cathedratici à sacerdoti-
bus exigere valeat.

Quæst. I.

Basilica quæ consecratur, à diocesana lege
non segregetur. Si ex.

Ecclesiæ cum dotibus suis in episcopi pote-
state consistant. Sic quidam.

Ecclesiæ, & omnia iura earum ad ordinatio-
nem episcopi pertinent. Decretum.

Vnaquæque parochia episcopi prouisione rega-
tur.

tur. Regenda.

Iudicio & potestate episcopi res ecclesiæ regantur. Quæcunque.

Basilicarum conditores in rebus ecclesiæ nullam potestatem se habere cognoscant. Nouerint.

Quæ altari offeruntur, eorum medietatem sibi vendicer episcopus. Antiquos.

De episcopis, qui diæcesin suâ visitare cõrenunt, & ad redimendas mansiones quæ visitantibus debentur, clericos cogunt. Relata. Annuis vicibus ecclesiæ ab episcopis visitentur. Decreuimus.

Inualetudine grauaturs episcopus, visitationis officium aliis committat. Episcopum.

Quæ visitantes episcopi à clericis suis exquirere debent. Placuit.

Oblationes ecclesiæ laicis vsurpare non licet. Quia.

Minimè auferantur à laicis oblationes altaribus, vel crucibus factæ. Sanctorum. Ecclesiarum oblationes sub laicorum dominio non detineantur. Hanc.

Qu. II.

Res ecclesiæ aliquo modo episcopis alienare non licet. Casellas.

Ecclesiasticarum rerum precariæ qualiter fieri debeant. Precariæ.

In reb⁹ ecclesiæ disponendi potestatem habeat episcopus

episcopus. Episcopus.

De episcopo, qui nulla necessitate res ecclesiæ vendidit. Si quis.

Qu. III.

Præter honorem cathedralitici nihil episcopus per dioceses exigit. Placuit. *Duos solidos.*

Basilicarum reparatori cedat tertia, quam episcopus accipere consueuerat. Priscis.

Non accipiant episcopi tertiam, nisi dirutas ecclesias reparare voluerint. Vnio.

Baptizandis numerus non imponatur, nec cathedraliticum ultra verustum morem exigatur. Nec numerus.

Ultra more antiquum à parochianis presbyteris nihil episcopi exigant. Quia.

A parochianis stipendia non nisi cum charitate episcopi exigant. Cauendum.

Ultra duos solidos à parochianis ecclesiis episcopus non præsumat accipere. Inter.

Sacerdotes ab episcopis suis ultra modum non grauentur. Relatum.

Secundum loci mediocritatem episcopis conuiuia parentur. Illud.

C A V S A X I.

Queruntur tria.

1 Vtrum clericus ante civilem iudicem sit producendus.

2 Si producendus non est, an hæc culpa sit digna

digna suspensione.

- 3 Si digna non fuerit, an contemptorem sententiæ sui episcopi irreparabiliter oporteat deponi.

Quæ. 1.

Apud prophanum iudicem nullus clericus conueniatur. Nemo.

Ab eis quisque iudicandus est, quos sibi iudices elegerit. Iudices.

Ad prophana iudicia nullus clericus est pertrahendus. Continua.

Neque pro causa ciuili, neque pro criminali episcopus apud ciuilem iudicem conueniatur. Nullus.

Quilibet clericus non est in publico examinandus. Testimonium.

Clericus ad ciuilem iudicem clericum producens, anathema sit. Si quis.

Proprio priuetur honore, publici iudicij cognitionē ab Imperatore postulās. Placuit.

A prophano iudice clericus non est audiendus. Christianis.

Non nisi ad episcoporum iudicium clericus vocetur. Syluester.

Ante iudicem ciuilem sacerdotes non accusentur. Relatum.

Actor forum rei sequatur. Experientiæ.

Episcopo nō permittēre, apud prophanū iudicem clericus pulsari nō debet. Clericū.

Clericus

Clericus suo inobediēs episcopo, depositus curiæ tradatur. Si quis.

Principali cogatur autoritate, qui plebem inuasam non vult deferere. Petimus.

A principibus corrigatur, quos ecclesia corrigere non valet. Istud.

Proprium gradum amittant clerici coniurantes, vel conspirantes. Coniurationum.

Clerici conspirantes, proprio gradu amisso, retrudantur in carcerem, ceteri excommunicentur. Conspirationum.

Clerici aut monachi coniurantes, proprio priuentur honore. Si qui.

Inter clericos & laicos causæ exortæ, ab episcopis audiantur. Si quæ.

Imperatori tributū ecclesia denegare non debet. Si tributum.

Potestatibus tributa non sunt deneganda.

Magnum.

De prophanis negociis episcopus cogoscere non debet. Te quidem.

In iis, quæ ad communis vitæ vsum pertinent, laici sibi inuicem operam impendere debent. Sicut.

Qui episcopo insidiatur, semotus à clero curiæ tradatur. Statuimus.

Eratres apud presbyteros iudicentur. Si qui.

Nullus clericus propter aliquam causam intret curiam. Nullus,

Ecclesiast

Ecclesiasticum, non forense iudicium, pernitens expectet. Aliud.
Cuiusque liceat sacrosanctæ sedis antistitis iudicium eligere. Quicumque.
Presbyter apud episcopum tantum iudicari debet. De persona.
Clericus clericum ad publica iudicia non pertrahat. Peruenit.
A laicis iudicib. clerici non sunt opprimendi. Fratrīs.
Sacerdotes à regibus sunt honorandi, non iudicandi. Sacerdotibus.
Qua pœna feriatur clericus, clericum ad prophana iudicia pertrahens. Inolita.
Clericus apud civilem iudicem iudicari non debet. Placuit.
Clericus non accusatur nisi ante ecclesiasticum iudicem. De.
Qui cum clerico litigium habet, episcopum ipsius aseat. Si quis.
Clericus aduersus clericum negotiū habens, prophana iudicia nō exerceat. Si clericus.
Non nisi in foro suo audiat clericus. Clericus.
In nullam trāsferatur personam res in lite posita ante cognitionis euentū. Quia res.

Qu. II.

Qui clericum ad civilem iudicem protrahit, suspensione dignus est. Quod vero.

Qu.

Qu. III.

Timenda est sententia pastoris, siue iusta, siue iniusta sit. Sententia.
A suo episcopo excommunicatus, non est ab alio recipiendus. Si quis.
Excommunicationis meretur sententiam, qui excommunicatis comunicat. Precipue.
Presbyter ab episcopo suo depositus, aut excommunicatus, apud vicinos episcopos conqueri debet. Si episcopus.
De iis, qui damnati à synodo, sacra ministeria contingunt. Si quis.
Sine spe sit reconciliationis, qui excommunicatis comunicare præsumit. Si quis.
De episcopis qui innocentes, aut minimis causis culpabiles excommunicat. Episcopi.
De iis, qui tempore excommunicationis suæ communicare præsumunt. Placuit.
Deponantur, episcopi, qui excommunicatis communicant. Teugaldum.
Clerici & laici qui non obediunt episcopis, infames efficiuntur. Si autem.
In Christum peccat, qui veritatis doctorem contristat. Quicumque.
Simulata virtutum affectione, obedientia episcopo non denegetur. Si quis.
Episcopo non obediens, demonū ore decerpitur. Absit.
Quibus Papa est inimicus, iis nec loqui qdē

H

debemus. Si inimicus.

Excommunicatus est, qui excommunicatis communicat. Sicut.

Excommunicatorum nomina vicinis omnibus palam & publice annuncientur. Curæ sit. Duobus modis aliquis Satanae traditur. Audi. Mali à bonis separari penitus non possunt. Nolite.

Porcis & canibus sancta non sunt committenda. Quando.

Cum pagano comedere, sed cum excommunicato minimè licet. Ad mensam.

Communicare non licet iis, qui excommunicatis communicant. Rogo.

Nullus clericorum, vel laicorum ad domum excommunicati accedat. Si quis.

Sententia pastoris timenda est, licet iniusta sit. Quibus.

Excommunicationis contrahit poenam, qui excommunicatis communicat. Si quis.

Qui sententiam episcopi putat esse iniustam, recurrit ad synodum. Clericus.

Vincula ecclesiastica non sunt contemnenda. Nemo.

Satanae traditur, qui ab ecclesia excommunicatur. Omnis.

Vicini episcopi audiant eos, qui de iudicio episcoporum suorum queruntur. Presbyteri.

Iniusta episcoporum damnatio irrita esse debet.

setur. Irrita.

Qui causæ adesse, & innocentiam suam asserere voluerit, intra annum excommunicationis hoc faciat. Rursus.

Audientiam suam negat, qui excommunicationis suæ causam agere intra annum differt. Quicumque.

Tardius recipiatur ad veniam, qui sacerdote iubente ecclesiam exire contemnit. Qui. A successore solvatur, qui post mortem episcopi remanet ligatus. Si episcopus.

Quibus culpis exigentibus aliquis sit communionem privandus. Nemo.

Pro parvis & levis causis nullus communionem priuetur. Nullus.

Pro tribus criminibus quilibet communionem priuetur. Certum.

Sententia pastoris reum, vel innocentem non constituit, vel facit. Quomodo.

Non est petenda solutio, quum iniqua fertur sententia. Cui.

Deus non nocet, nec noceri patitur alicui iniuste. Secundum.

Iniusta vincula distrumpet iustitia. Cœpisti.

Temeritas iudicandi, non ei qui iudicatur, sed iudici nocet. Temerarium.

Non obest homini iniusta sententia. Quid obest.

Quos conscientia iustificat, aliorum maledictio.

Et non timeant. In cunctis.

Frustra damnantur ab homine, quæ Deus iustificat. Et si.

Non hominum linguas, sed conscientias curare debemus. Inter.

Conscientia nobis, & proximis fama est necessaria. Non sunt.

Abominabilis est apud Deum, qui moribus dissonam profert sententiam. Si quis.

Christū violat, qui sanctū non sanctū, & non sanctū sanctum esse crediderit. Si quis.

Aeternū vā maledictionis inueniet, qui bonos malos, & malos bonos dicit. Vā qui.

Ligandi solvendiq; potestate se priuat, qui hanc iniuste exercet. Ipse.

Non est vera præsentis absolutio, nisi sequatur arbitrium interni iudicis. Tunc.

Priuilegio meretur exui, qui eodem abutitur. Priuilegium.

Is, in quē sententia nō fertur canonica, per nā non debet ferre canonicā. Nō debet.

Qui damnatur à synodo, quomodo in seculū da innocens repareretur. Episcopus.

Sententia iustitiæ non est pro præmio ferenda. Qui recte.

In præpositorum operibus sibi totum ratio vendicet. Illa.

Grauius delinquit, qui ex ira sententiā profert. Ira.

Ratio

Ratio debet corrigere, quod furore promulgatum est. Quum.

In dictandis sententiis rectores nullo furore ducantur. Summopere.

Iustum iudicium vēdi non potest. Nō licet.

Non recipiantur ab aliis, qui suorum episcoporum contrahunt offensam. Seruetur.

Res dubia non diffiniatur certa sententia. Graue.

Non credantur, quæ certis indicibus non demonstrantur. Quamuis.

Antequam examinentur aliqui, non indicentur. Eorum.

Qui falsum de alio profert, & qui crimina credit, vterque reus est. Non solum.

Quatuor modis humanum iudicium perueritur. Quatuor.

De iis, qui aliquo modo iudicium peruerunt. Quicumque.

De iis, qui metu potestatis veritatē occultant. Quisquis.

Qui falsum testimonium dicunt, & veritatem pecunia negant, sceleris ludæ participes sunt. Abiit.

Christum negat, qui peruersis se socium facit. Aestimant.

Qui Christianum se negat, Christum negare conuincitur. Non solum.

Veritatem prodicit nō solum qui pro veritate

H 3

mendacium loquitur, sed qui veritatem non liberè prædicat. Nolite timere. Iniuste aliquem anathematizās, sibi, non aliis nocet. Illud. Cuius vita non officio congruit, alios ligatus absoluit. Plerumque. Viribus caret sententia iniuste prolata. In iustum. Premium meretur, qui iniuste denouetur. Qui iustus. Non est obediendum episcopo, qui pro hæreticis Missam canere iubet. Si quis. Aliquando conuenit non obedire præceptis. Non semper. Non sunt audiendi, qui contra Deum aliquid iubent. Iulianus. Non iubet aliquid iniustum, qui Deum timere probatur. Qui. Et qui peccat, & qui peccanti consentit, vterque reus est. Ita. Imperatori & minori potestati non obediendum, si Deum maiori potestati aduersentur. Ibidem. §. Qui resistit. Per obedientiam bonum deferere, malum nunquam facere licet. Quid. Apud Deum maledicuntur, qui peccantibus consentit. Qui consentit. Non est obediendum, quod contra Deum præcipitur. Si is qui.

De iis, qui cum excommunicatis communicant. Excellentissimus. De iis, qui sine culpa cum excommunicatis communicant. Quoniam. De Bonifacio, qui excommunicatis & pseudo episcopis se non communicaturū iurauit. Antecessor. Excommunicatis non communicat, qui eis animo non consentit. Quod. Modus & forma excommunicationis. Debēt. Modus reconciliandi excommunicatos. Qui aliquis. Quæ sit penitentia sacerdotum, qui excommunicati sacrum ministerium contingere audent. De illis. Pro modo peccati puniantur, qui excommunicatis communicant. Sanctis. CAVSA XII. Queruntur quinque. 1. Vtrum liceat clericis proprium habere. 2. An res ecclesiæ quæ à clericis datae sunt, possint constare aliqua firmitate, eis qui eas acceperunt. 3. Si ante tempus ordinationis suæ qui nihil habere videbantur, & post ordinationem aliqua inuenisse noscuntur, an possint ea relinquere quibus voluerint, an non. 4. Si de suis & ecclesiæ rebus aliqua acquisiuisse noscuntur, an vtrique communiter, an

ſingulariter eccleſiæ, vel ſacerdoti iure
proueniant.

5 An liceat eis teſtamentum conficere.

Qu. I.

Impuberes & adoleſcentes in vno conclau
ni manentes, probatiſſimo ſeniori comē
dentur. Omnis.

Omnibus clericis communis eſt vita ſeruā
da. Dilectiſſimis.

Iuxta eccleſiam clericorum clauſtra conſti
tuantur. Neceſſaria.

Clericus nihil mundanū poſſideat. Cleric⁹.
Nihil præter Deum debet curare, qui in eius
ſortem eligitur. Cui.

Clericis & Deo deuotis, nec cauſas agere,
nec aliqd propriū habere licet. Duo ſunt.

Clerici nihil propriū poſſideant. Quia tua.
Clericis omnia cōmunia eſſe debēt. Scimus.

Non licet habere proprium iis, qui ſuis re
nunciant, & communiter viuere ſpondēt.
Non dicatis.

Eccleſiarum præpoſiti rerum diſpenſatores
efficiuntur earum. Expedit.

Diaconi, vel quælibet religioſæ perſonæ, re
gularē vitam ducere cogantur. Quoniam.

Quare in primitiua eccleſia prædia vende
bantur. Futuram.

Quare prædia fidelium hodie ab eccleſia
non alienentur. Videntes.

Cleri

Clericatus non collatur eis, qui volunt ha
bere aliquid proprium. Certē.

De reb⁹ propriis, vel acquiſitis, epiſcopi ha
redibus ſuis derelinquant. Epiſcopi.

Ex rebus eccleſiæ epiſcopus ſi indiget, ſibi &
ſuis neceſſaria ſumat. Ex his.

Res eccleſiaſticas epiſcopus diſpenſet. Epiſco.

Res eccleſiæ ſunt in epiſcopi poteſtate. Præ
cipimus.

De iis, qui tam infirmi ſunt, vt ſuis rebus re
nunciare non poſſint. Illi autem.

Res eccleſiæ quali cōmunes epiſcopus diſ
penſet. Res eccleſiæ.

Non licet epiſcopo res eccleſiarum in pro
pios vſus conuertere. Nulli.

Qu. II.

Eccleſiæ pecuniam auferens, velut homici
da damnatur.

Quicquid de ſacraſtis vaſis, vel miniſteriis à
quolibet clerico uſurpatum fuerit, eccleſiæ

reſtituatur. Auguſtino.

Quicquid domino conſecratur, ad ius per
tinet ſacerdotis. Nulli.

Excommunicationi ſubiaceat, qui eccleſia
ſtica prædia inuadit. Quicunque.

Sacrilegij crimen incurrit, qui prædia eccle
ſiaſtica vexat. Prædia.

Quadruplum reſtituat, qui res eccleſiæ in
uadit. In antiquis.

H 5

Pro tenore mundanarū legū priuantur in-
uasores rerum ecclesiasticarum. Quum.
Ecclesiā res sutripiens, an decuplum resti-
tuat, quod sustulit. In legibus.

Sine augmento sibi ablata ecclesia recipere
oportet. Fratrnitas.

Non sunt alienanda in episcopatu acquisi-
ta. Res in.

Vasa sacra nisi pro redemptione captiuorū,
non sunt alienanda. Apostolicos.

Pro redemptione captiuorum sacra vasa nō
prohibentur alienari. Vt sacrorum.

Res ecclesiā licitē impendantur pro redē-
ptione captiuorum. Sacrorum.

Res ecclesiā desolata non preponuntur ca-
ptiuis. Sicut.

Inuasoribus rerum ecclesiasticarū, quæ per-
nitentia sit imponenda. De viro.

Res ecclesiā episcopus vsurpare, vel aliena-
re non præsumat. Monemus.

Episcopo vel abbati res ecclesiā alienare nō
licet. Quisquis.

Prædia ecclesiā non licet Papæ alienare.
Non liceat.

Qui res ecclesiasticas vendit, ad altare non
audeat accedere. Indignē.

Excommunicetur, qui principum autorita-
te res inuadunt ecclesiā. De rebus.

De rebus ecclesiæ nō est aliquid alienandū.
Vobis.

Vobis.

Diuini muneris participatione priuetur,
qui ecclesiastica priuilegia calcat. Qui &
Redituum & oblationum duæ portiones
clericis committantur. Concesso.

De obligationibus fidelium quot portiones
fiāt, & quæ cuique proueniat. Quatuor.

De redditibus oblationum & redituū ec-
clesiæ quatuor portiones presbytero dis-
pensandæ credantur. De redditibus.

De redditibus ecclesiæ etiā nouiter quæsitis,
quarta pars clericis erogat. Cognouim⁹.

De stipendio ecclesiæ quatuor debent fieri
portiones. Mos est.

Omnes presbyteri per iussionē episcopi res
ecclesiæ dispensare studeant. Statuimus.

De clericis, qui documenta ecclesiæ suppri-
mūt, aut aduersariis impendunt. Si quis.

Episcopus heredē nō habens, nō aliū quā
ecclesiā heredem instituat. Episcopus.

Qui in clero constituti sunt, de rebus eccle-
siæ nihil alienare præsumant. Diaconi.

De possessione ecclesiastici iuris, quicquid à
presbytero distrahitur, inane habeatur,
& vacuum. Quicquid.

Alienationes factæ ab intrusis, & ordina-
tiones sine cōsensu clericorum, irritæ sūt.

Alienationes.

Episcopo defuncto, vel adhuc in sup̄mis agē
re,

te, de rebus ecclesiæ nihil est vsurpandū.
Hæc huius.

Episcopi, qui nihil ecclesiæ conferunt, famulos eius libertate non donent. Vt si illi.

De clericis, qui documenta ecclesiæ supprimunt, aut negant, aut aliis damnabiliter tradunt. Si quis.

Ministris ecclesiæ de rebus eiusdem ecclesiæ absque episcopi permisso nihil alienare licebit. Abbatibus.

Res ecclesiæ, quæ absente episcopo distrahūtur, ad ius ecclesiasticū reuocētur. Si qua.

Post mortem episcopi, res ad eū pertinentes, clerici non rapiant. Non liceat.

Recidantur precariæ & commutationes ab inuasoribus factæ. Precariæ.

Pro labore inuentarij nihil accipiant economi de rebus ecclesiæ. Charitatem.

Excommunicentur laici, qui morientium clericorū audent bona dissipare. De laicis.

Res episcopi morientis metropolitano non liceat inuadere. Non liceat.

Alienam ecclesiā nō licet inuadere. Sicut.

Nisi causa necessitatis nec episcopo licet re ecclesiæ suæ vsurpare. Non habenti.

Nec presbyteri, ignorantibus episcopis, nec episcopi ignorante concilio rem ecclesiæ vendant. Placuit.

Nisi vt meliora prospiciat, re ecclesiæ nō licet

cet

cet distrahere episcopo. Sine.

Alienentur fugitiui, qui teneri non possunt.

Fugitiui.

Alienatio de rebus ecclesiæ quomodo rata esse poterit. Si quis.

De episcopo, qui non retento patrociniō, seruos ecclesiæ manumittit. Episcopus.

An libertus patronum in ius vocare possit Ibi. § Libertus.

De libertis ecclesiæ, qui ab eius patrociniō discedunt. Liberti.

Euocētur in seruitutem ecclesiarū liberti, q̄ contra eius libertatē superbiunt. Octaua.

A patrociniō non discedant ecclesiæ liberti, ad sacros ordines promoti. De libertis.

Professionem suæ conditionis liberti ecclesiæ faciant. Longinquitate.

Nec liberti, nec eorum posteri, a patrociniō discedant ecclesiæ. Liberti.

Quæ de rebus ecclesiæ in remunerationem obsequij præstantur, rata permaneant.

Quicunque.

Serui ecclesiarum in eorum dominiū transferri possunt, qui ecclesiasticis utilitatibus deseruiunt. Ecclesiasticis.

Miseratiōis & pietatis intuitu serui ecclesiarū possunt manumitti. Quum redemptor.

Serui ecclesiarum publicis angariis non fatigentur. Ecclesiarum.

Res

Res sacræ quibus ex causis alienari debeant.
Aurum.

Non parietes ornare, sed pauperibus providere, gloria episcopi est. Gloria.

Qui beneficiū ab ecclesia accipit, eius professionē nomine precariæ faciat. Sæpe sic. Religionis intuitu licet ecclesiæ alienare. Si episcopus.

Non ultra quinquagesimam partem rerum ecclesiæ monasterio quod constituit, episcopo licet conferre. Bonæ rei.

Iure proprietatis res ecclesiæ monasteriorū ædificiis tradere licet. Religiosam.

Qu. III.

De iis, qui primum nihil habentes, tēpore suæ administratiōis aliqua acquirunt. Placuit.

De ministris, quæ nulla ecclesiæ occasione, sed sui utilitate aliqua acquirunt. Quicunque.

De pontificibus, quibus ab extraneis, vel ex ecclesia sequestratum aliquid dimittitur. Pontifices.

Episcopus tertiam partem sibi debitam ecclesiæ relinquere poterit. Episcopus.

Qu. IIII.

De iis, qui de tuæ ecclesiæ rebus aliqua acquisivisse noscuntur. Sacerdotes.

Relaxantur detrimenta sacerdoti, vel ecclesiæ, quæ alterius occasione facta senserit. Quicunque.

De

De iis, quæ sacerdotes emunt, ad ecclesiæ nomen scripturam faciant. Presbyter.

Qu. V.

Quomodo de rebus ecclesiæ liceat testari sacerdotibus. Nulli.

Quæ monasteriis ab episcopo conferuntur, revocari non debent. Quia.

Quæ ante suam ordinationem vel post, hereditaria successione acquisivit episcopus, cui vult derelinquat. Fixum.

Quomodo possint esse rata, quæ de ecclesiæ proprietate testamento legantur. Si episcopus.

Episcopo intestato ecclesiæ succedit ex integro. Sicubi.

CAUSA XIII.

Queruntur duo.

1 Si illi, quorum domicilia sunt in diocesi huius baptismalis ecclesiæ, an debeant persolvere decimas illi ecclesiæ & celebrare suas exequias apud eam ecclesiā, in qua quondam hæc fiebant à parentibus, & de sepultura plenarie.

2 An præscriptione temporis ius percipiendi decimas & funerandi tollatur.

Qu. I.

Singuli sacerdotes proprias debent habere ecclesias. Ecclesias. Vide ultro citroque dicta.

Qu. II.

Quæ triginta annis ab episcopis possident, iure

iure ab eis vendicantur. Facultates.

De iure funerandi.

In sepulchro patrū iuorum filij sunt collo-
candi. Ebron.

Ultima voluntas defuncti seruari debet.

Ultima.

Seruus testamētum facere non potest. Illud.

Vbi quisque decimas persoluerit, ibi sepul-
turam eligere debet. Vbicunque.

Propria temeritate sepuluram parētum re-
linquere non licet. Placuit.

Pro numero filiorum pars hæreditatis Deo
offeratur. Si quis.

Excommunicetur, qui defunctorū oblatio-
nes ecclesiis negant. Qui oblationes.

Ut infideles eiiciantur ab ecclesiis, qui de-
functorum oblationes retinent. Qui.

Qui oblata ecclesiis, aut testamento relicta
retinere præsumpserint, excommunicen-
tur. Clerici.

Pro sepultura nihil muneris exigendū est.

Quæstia est.

Etiā coacti, de sepultura præmium non
debemus accipere. Postquam.

A sacris locis non iuuantur post mortē, qui-
bus peccata non sunt remissa. Quibus.

Quibus prosit in ecclesia sepultura. Quam
grauia.

Qui sepeliantur in ecclesia. Nullus.

Quare

Quare mortui iuxta ecclesiam sepeliantur.
Non.

Post mortem orationes non prosunt viuē-
tium. In præsentia.

In pœnitentiā defunctis, bona prosunt vi-
uentium. Pro obcuntibus.

Animæ mortuorum quatuor modis sol-
uuntur. Animæ.

Ante diem iudicij sacrificiis & eleemosy-
nis mortui iuuantur. Tempus.

Quare certi dies in mortuorum commē-
moratione seruentur. Quia.

Nec pro nostra, nec pro aliorum morte tri-
stari debemus. Quam præposterum.

Ex pusillanimitate mortuos lugere contin-
git. Vbicunque.

Qui spem futuræ resurrectionis habent, de
mortuis tristari non debent. Habent.

Mortui ex se nesciunt quid hic agatur. Fa-
tendum.

Non est deneganda communio iis qui in
paribulis suspendantur. Quæsitum.

CAUSA XIII.

Queruntur sex.

1 An liceat clericis sua repetere.

2 An testes ex fratribus producti, sint au-
diendi.

3 An illud sit vsuras exigere.

- 4 An liceat clericis, vellaicis, à quolibet
vsuras expetere.
5 An eleemosynæ de vsuris fieri possint.
6 An vsurarij pœnitentiam agere valeant,
nisi quod malè acceperunt, restituant.

Q^{ue}. I.

Clerici sua repetere non possunt. Quod sua
Pro rebus transitoriis episcopus prouocatus
non litiget. Episcopus.
Peccat, qui ultra debitum exigit, & qui non
sibi debita reposcit. Quod debetur.

Q^{ue}. II.

Clerici de suis fratribus testes producere
non possunt. De eo.
Clerici pro sua ecclesia testimonium ferre
possunt. Super.
In consuecendis instrumentis sacerdotes ad
testimonium non vocentur. Quamquam.

Q^{ue}. III.

Qui plus quàm dederit accipit, vsuras ex-
petit. Si scœneraueris.
Quidquid supra datum exigitur, vsura est.
Putant.
Quidquid forti accedit, vsura est. Plerique.
Quando amplius quàm debetur, exigitur
vsura accipitur. Vsura.

Q^{ue}. IIII.

A quæstibus negotiationis clerici abstineant.
Clerici.

Excommunicentur ministri, qui scœneran-
tur. Ministri.

Qui voluit esse in clero, à studio negotia-
tionis abstineant. Canonum.

Alientur à clero, vsuras aut superabunda-
tiam exigens. Si quis.

Pro pecunia quàm clericus mutuo dedit, iusto
precio species accipere potest. Si quis.

Clericus non accipiat plus quàm commo-
dauit. Nullus.

Etiā laicis vsura damnabilis est. Nec hoc.
Turpe lucrum sequitur, qui minoris emit,
ut pluris vendat. Quicumque.

Rapinam facit, qui vsuram accipit. Si quis.

Non minus crudelis est, qui pauperem truci-
dat scœnore, quàm qui diuiti aliqua ra-
pit. Quid dicam.

Ab illo exigere vsuram possumus, cui iure
nocemus. Ab illo.

Q^{ue}. v.

De vsuris eleemosynæ fieri non possunt.
Nolite.

Oblatio de rapina reprobatur. Immolans.
Non est aliquid rapiendum diuitibus, ut de-
tur egenis. Fortè.

Furtum committit, qui inuentum non red-
dit. Si quid.

Qui de reb' cōcessis & bene quæsitis eleemo-
synā impedit, illa placet Deo. Eleemosyna.

Excom

Peccat, qui rem inuentā non reddit. Multi.
Bonus vñs non iustificat iniuste quæ sita.
Neque enim.

Cum alterius detrimento alteri subuenire
non licet. Denique.

Elemosynæ & sacrificiū non placent Deo
quæ offeruntur ex scelere. Scriptum.

Non licet aliena rapere exemplo Israelita-
rum spoliantium Aegyptios. Dixit.

Maiores pœnitentiæ est, violenter aliquid
eripere, quàm furari. Pœnale.

De malè acquisitis, bonum fieri potest. Qui
Habetis.

Quæ malè acquiruntur, aliquando bene
possunt expendi. Non sane.

Q^{ua}. VI.

Pœnitentia non agitur, si aliena res non re-
stituatur. Si res.

Qui rem alienam cōsecrat, eius æstimatio-
nem restituat. Comperimus.

Ecclesia pro malis intercedat, nō eos tem-
peratio ausu defendat. Hi, qui.

Non solam in maioribus furtum commit-
tuntur, sed etiam in minoribus. Fur autem.

CAUSA XV.

Quærentur octo.

1 An ea quæ fiunt mente alienata, si-
imputanda. An.

2 An pro impensis parociniis liceat cleri-
cis munera exigere.

3 An ex mulieris confessione iste sit con-
demnandus.

4 An die Dominico causa sit ventilanda.

5 An neganti purgatio sit deferenda.

6 An sacerdotis confessio cruciatibus sit
extorquenda.

7 An absque syno- lali audientia episcopus
valeat sacerdotem damnare.

8 Si spōte cōfessus, aut ab aliis cōuictus fue-
rit, quod ante ordinationē peccauerit,
an suscepti ordinis officiū exeq. liceat.

Q^{ua}. I.

Quæ alienata mente fiunt, non sunt impu-
tanda. Quod autem.

Non sunt peccata nolentium, nisi nescien-
tium. Merito.

Nec propter culpam, sed propter memo-
riam facti pecus occiditur, ad quod mu-
lier accedit. Mulier.

Culpa non necessitate, sed voluntate reum
constringit. Aliquos.

Reus voluntate, non necessitate constri-
gitur. Illa.

Veniam habent, quæ ignorantes, ebrij com-
mittunt. Sanè.

Inobediētia vel cōcupiscētia nō habet cul-
pam in corpore nō cōsentientis. Si cōcu-
pam in corpore nō cōsentientis.

piscentia.

Loth non de incestu, sed de ebrietate culpatur. Inebriauerunt.

Nemo trahitur ad culpam, nisi ductus propria voluntate. Non est.

Minister Dei est, qui inuitus homicidium facit. Nec is.

In se reuersus, poenitentiam agas, qui infamians aliquem occidit. Si quis.

Innocēs est, qui nō iratus, sed propter disciplinam casu aliquem interfecit. Si quis.

Qu. II.

Pro patrociniis impensis clericus imunera exigere non debet. Obseruandum.

Qu. III.

Sacerdotes à mulieribus nec accusari, nec testimonio premi possunt. Tertio.

Læsa maiestatis & publicorum iudiciorum & simoniz accusatio qualiter proponatur. Sanè.

Rei professio aduersus quemlibet admitti non debet. Nemini.

Qu. IIIL.

Ministri ecclesiæ die Dominico causas ventilarare non debent. Nullus.

Solem nib, diebus & legitimorum ieiuniorū, mūdana placita non agantur. Placita.

Qu. V.

Diaconus si de crimine cōiunci nō poterit, apud

apud episcopum seipsum secretò purificet. De crimine.

Non est spoliandus presbyter, vel diaconus, nisi sponte confessus, vel legitime conuictus fuerit. Presbyter.

Qu. VI.

Ministrorum confessio non sit extorta, sed spontanea. Si Sacerdotibus.

Apostolica autoritas, illicita in irritum deducit iuramenta. Autoritatem.

Pontificalis autoritas à iuramento fidelitatis nonnullos absoluit. Alius.

Excommunicatis vinculo fidelitatis non tenemur obnoxij. Nos sanctorum.

Ante quàm recōcilentur, fidelitatē excommunicatis nullus seruare cogitur. Iuratos.

Qu. VII.

Sine concilij examinatione presbyter, vel diaconus non deiciantur. Sexta.

Causas clericorum episcopus non nisi cum senioribus ecclesiæ audiat. Si quid.

A quot episcopis presbyteri, vel diaconi sunt audiendi. Si quis.

Abque præsentia clericorum nullus causam episcopus audiat. Episcopus.

Nisi in synodo canonicè vocati sacerdotes damnari non possunt. Episcopus.

Qu. VIII.

Presbyter, qui ante ordinationē constitetur,

corporaliter lapsum, postea non offerat.
Qui admisit.

Deseruētes altario, si carnis fragilitate deliquerint, epi arbitrio subiaceat. Hi qui.
Ex ministris ecclesiæ geniti, in seruicium deuocentur eiusdem. Quum multæ.

Qui confiteretur se ante ordinationem peccasse non sacrificet: conuictus autem deponatur. Si quis.

De manu sacerdotis, qui ab ecclesia toleratur licite sacramenta sumuntur. Scilicet tantibus.

CAUSA XVI.

Queruntur septem.

- 1 Vtrū monachis liceat officia populis celebrare, poenitentiam dare & baptizare.
- 2 Si contigerit eos facella habere episcopali beneficio, an ab eis sint instituendæ, an ab episcopis.
- 3 An iura ecclesiarū præscriptione tollantur.
- 4 Si ecclesia aduersus ecclesiam præscribat an etiam monasterium aduersus ecclesiam præscribere possit.
- 5 Si sacellum in suo territorio adificatum iure territorij sibi vindicare valeat.
- 6 Si archipresbyter, vel episcopus sua auctoritate, nō iudiciaria sententia sacellū illud irrepseritan cadat à causa, ut ecclesia cui præfideat, nō ultra habeat ius repositi

scēdi, quod suus pastor illicitè vsurpauit.
7 Si laici sacellum teneant, ut quibūdā moris est, & in manibus Abbatis illud refutauerint, & ordinandum tradiderint, an consensu episcopi, & clericorū Abbas possit id tenere.

Q^{ua}. I.

Monachorum conuersario ab omnibus debet esse discreta. Placuit.

Monasterij distractionem, & ecclesiasticum ministerium quilibet simul tenere non potest. Nemo.

Monachi qui ad clericatum promouētur, à priori proposito discedere non debent. De monachis.

Monachus non habet officium docentis, sed plangentis. Monachus.

Monachus pascitur, clerici pascunt. Alia. Nō licet aliquid monachis agere, sine presbyterorum consilio. Ecclesia.

Secundum etymologiam nonnis solitariam vitam ducat monachus. Placuit.

Absque episcoporum consensu, episcopalia iura monachi non vsurgent. Pervenit.

Monachi intra claustra morantes, clericorū officia exterius non ministrent. Luxta.

Monachi qui sunt in ciuitatibus, episcopo debent esse subiecti. Qui verè.

Missæ celebrari, mortui sepeliri in monasterio.

De monachis.

sterio non prohibentur. Agaperus.
Non sunt cassandæ piæ voluntates defun-
ctorum. Admonere.

Testatoris arbitrium seruari oportet. Con-
sideratio.

Monachi qui sine licetia episcopi vagantur,
ad propria loca redire cogantur. Quidam.
Monachi circumuagantes per defensores
sunt compellendi. Probinum.

Nullus monachus, præter Domini sacerdo-
tes, audeat prædicare. Adiicimus.

Monachus defensor fieri non debet. De præ-
sentium.

Clericorum officia celebrare monachi pres-
byteri non prohibentur. Doctos.

Beneficiis ecclesiasticis monachus presby-
ter liberè fruatur. Si monachus.

Clericorum officia monachi presbyteri li-
berè administrent. Ex autoritate.

Monachi presbyteri honore decorati, po-
testatè habet ligandi & soluendi. Sunt tamè.

Dignè in monasterio viuens, per populi ele-
ctionem ad clericatum poterit promo-
ueri. Sic uiue.

In ordinem clericatus promoueri mona-
chi possunt. Si clericatus.

In loco quem Abbas iudicauerit, mona-
chus eligatur, & ab episcopo sacerdos
ordinetur. Si quis.

Tempore

Tempore maturitatis, ecclesiasticis monachi
promouentur ordinibus. Monachos.
Ecclesiastica officia, nec auida electione
monachi suscipiant, nec blandiente desi-
dia respuant. Vos autem.

Gelasius quendam Rufinum monachum
iubet sacerdotem fieri, & in quadam ba-
silica ordinari. In.

Qui de clerico monachus efficitur, proprio
episcopo ordinante, episcopus poterit eli-
gi & consecrari. Si quem.

Sine testimonio Abbatis ad clericatus offi-
cium monachi non eligantur Monachi.

Cum Abbatis voluntate monachi ordinan-
tur quos pro utilitate ecclesiæ episcopus
ordinare voluerit. Quum pro.

Sine Abbatis imperio ad clericatus officium
monachi non eligantur. Monachi.

Ad clericatus militiam non eligantur de-
sertores monasteriorum. Legi.

Pro Abbatis, vel monachi promotione, nul-
lo modo grauentur monasteria. Ne pro.

Qui ecclesiis quoquo modo militant, abbates
monasteriorum esse non possunt. Presbyteros. *Soluit*

De quodam monasterio, cuius abbas ad epi-
scopatum eligi prohibetur. Hinc est. *Gratian.*

Omnes clerici, vel monachi, tutelæ immu-
nitatem habere debent. Generaliter. *in hoc co.*

Sacerdotalia officia sine permisso episcopo-
rum. *seq. c. ali-*
traria.

rum non agant presbyteri. Cunctis.
Qui res suas alicui delegauerit, decimatio-
num prouentum priori ecclesiæ auferre
non potest. Si quis.

Antiquiores ecclesiæ nec decimis, nec vlla
possessione priuentur. Ecclesiæ.

Antiquiores ecclesiæ propter nouas iusti-
tiam non perdant. Quicumque.

Baptifimalibus ecclesiis decimæ dari de-
bent. De decimis.

Non soluant de propriis abbates & episco-
pi decimas. Quæsti.

De propriis laborib⁹ monachi & canonici de-
cimas minimè soluere cogant. Decimas.

Duos episcopatus in vnum redigere Apo-
stolica potest autoritas. Et temporis. Et
Postquam.

Non episcopum diœceses habeant, quæ nun-
quam habuerunt. Ecclix.

Nisi cum voluntate episcopi, diœceses, quæ
ab eis tenentur, non recipiant proprios
episcopos. Multis.

Apostolica autoritas à iurisdictione archi-
episcopi episcopos valet eximere. Frater.

Vbi multitudo fidelium excreuit, ibi episco-
pi sunt ordinandi. Præcipimus.

In vna terminatione plures baptifimales ec-
clesiæ esse non possunt. Plures.

Communione priuentur, qui decimas vel obla-
tiones

tiones extra episcopi conscientiam tene-
re voluerit. Statuimus.

Iuxta dispositionem episcopi decimæ tri-
buantur. In sacris.

Anathema sit, qui præter episcopi disposi-
tionem decimas & oblationes dispensa-
re voluerit. In canonibus.

Eadem plectuntur pœna, qui ecclesiæ res
& bona episcoporum inuadunt. Similiter.

Res ecclesiæ principum autoritate distri-
bui non possunt. Quia.

Nihil de iure suæ diœcesis præsumant au-
ferre. Constitutum.

Possessiones ecclesiæ derelictas nulli sit
alienandi licentia. Possessiones.

A clericis & piis locis vltra statuta patrum
aliquid episcopus non exigit. Nulli.

De rebus ecclesiæ quarta pars clericis
est distribuenda. Ad hoc.

Episcopus lucrigratia nihil à monachis, vel
clericis suis exigere debet. Prædicator.

Reus apud Deum habetur, qui sacerdotibus
decimas non soluerit. Reuertimini.

Quod decimæ sacerdotibus sunt tradendæ.
Decimæ.

Si ipsum condemnat, qui euangelizantibus
necessaria subtrahit. Apostolicis.

Liberum est monachis decimas clericis
concedere. Quoniam.

Q^{ua}. II.

Presbyteri in monasteriorum ecclesiis per abbates instituuntur. Visis.

Abbates absq; epis. cōsilio in parochialibus ecclesiis presbyteros non ordinent. Sanct.

Quorūcūq; monachorū ecclesie, episcopo- rum subdantur regimini. Statuendum.

Episcopus qui in alterius diocesi ecclesiam ædificat, eius consecrationem sibi vendicare non valet. Si quis.

Basilica nouiter condita ad episcopū pertinet, cui cōuentus esse cōstituerit. Possessio.

Aedificatori episcopo in diocesi alterius ecclesiam consecrare non licet. Lator.

Q^{ua}. III.

Vide hic in glo. de rustica. & prescrip. Rusticana parochia apud episcopos qui eas possident 30. annis sine violentia, permaneat immobiles. Per.

Triginta annis ab episcopis possessa, immobiles permaneant dioceses. Præsulū. (cur.

Territorij possessio cōuentū nō adimit. Si Tricennalis possessio intra vnam provinciam seruari debet. Quicunque.

Status parochiarum nec præsumptione, nec tēporis præscriptione mutari potest. Licet.

Limitis possessio præscribi non potest. Inter. Spacia quæ diffinita fuerint, tempore præ-

scribi non possunt. Dilectio.

Priuilegia 30. annis possessa debet immobiles

ter

ter obseruari. Placuit.

Repeti non possunt, quæ 30. annis quiete possidentur. Inter.

Vita irritè disponens non poterit pertinere ad tricennium temporis. Si sacerdotes.

Quæ in beneficiis possidentur, præscribi non possunt. Clerici.

Quæ humanitatis intuitu aliquibus præstatur, præscribi non possunt. Si episcopus.

Temporis præscriptio nō obicitur, vbi hostilitatis metus interuenerit. Prima.

Temporis non currit præscriptio, vbi furor hostilitatis incumbit. Porro.

Si qui episcopi dioceses suas lucrari Deo negligunt, post tricennium iis constabunt episcopis, quorū studio fidei sunt reconciliata. Placuit.

Priuilegia Romanae ecclesiae non nisi centū annorum præscriptione tolluntur. Nemo.

Q^{ua}. IIII.

Tricennio tēporis aliquid præscribere abbates, vel monachi non valent. Possessiones.

Quadragenta annorum præscriptio religionis domibus concedatur. Volumus.

Q^{ua}. V.

Iudicio, non manibus, res ecclesiae defendantur. Contra eudo.

Q^{ua}. VI.

Causa suæ detrimentum patiat episcopus, qui

qui

qui ecclesias suas ab alio detentas, propria autoritate quærir adire. Placuit. Delictum personæ in damnum ecclesiæ converti non debet. Si episcopum. In personam delinquentis, non in facultates eius ultio procedat. Cognovimus. Res eorum, qui ex clero labuntur, simul cum ipsis monasterio tradantur. De lapsis Inutilis sacerdos ecclesiam suam dignitate non priuat. Si fortassis. Possessiones monasterij pro peccato abbatibus episcopo tollere non licet. Episcopo.

2^a. VII.

Decimæ à laicis non possideantur. Decimas Fideliter decimas dat, qui omnium suorum decimas soluit. Quicumque. Excommunicantur, qui decimas sacerdotibus dare nolunt. Omnes. Veterum exemplo decimæ solvuntur. Decimas Decimæ non sunt à populo redimendæ. Decimas. Quia decimæ Deo non redduntur, indictio fiscali accipitur. Maiores. Columbas vendit, qui ecclesiam indiscipline committit. Et hoc. Omnes basilicæ ad eum pertinent episcopum, in cuius territorio positæ sunt. Omnes. Archidiaconus, archipresbyter, præpositus vel decanus, nec officia, nec beneficia ecclesiastica

astica sine consensu episcopi tribuat. Nullus. De manu laici episcopatus, vel abbatia suscipi non debet. Si quis. Excommunicationi subiaceat, nec investituræ sumat fructum, qui de manu laici ecclesiam susceperit. Quoniam. Excommunicetur, qui per laicos ecclesias obtinet. Si quis. Qui per laicos ecclesias obtinet, & qui manus imponit, communionem priuetur. Constitutiones. Nullus clericus per laicum ecclesiam obtineat. Per laicos. Singuli episcopi suos habeant oeconomos, Quoniam. Laici non constituendi oeconomi. In nona. Non habet laicus aliquid statuendi in ecclesia facultatem. Non placuit. Ecclesiasticas dignitates laici disponere non possunt. Laicis. Laicus sacrilegus habetur, qui dispositionem, vel dominationem rerum ecclesiasticarum usurpat. Si quis. In ecclesia quam quis edificat, nihil sibi præter aditum vendicat. Pie mentis. Laici presbiteros de ecclesiis, non eiiciant. Contra. Fundatores ecclesiarum, si inopes coeperint esse, ab eisdem alimenta accipiant. Quicumque.

Heredes eius qui ecclesiam cōstruxit, & ipsi pro ea solitudinem gerere debēt. Filii. Fundatores ecclesiarum ordinandos in eis episcopo offerant. Decernimus.

A domino constructoris monasterium non est auferendum. Monasterium.

Episcoporum prouidentia à fundatoribus ecclesiæ honorentur. Considerandum.

Reliquiæ auferantur ecclesiarum, si plures heredes de eis contenderint. Si plures.

Non liceat laicis presbyteros de ecclesia eiecere. Laici.

Absque episcoporum consensu laici presbyteros de ecclesiis non eiciant. Inueniunt.

Sine voluntate episcoporum decimas, vel ecclesias à laicis monachi non suscipiant.

Decimas.

Nulli liceat in suum ius monasterium conuerrere: alij tamen ad ordinandum trahere illud valet. Nemini.

Episcopi & fratrum consilio monasterium ad meliorandum alibi ponere nullus prescribatur. Si quis.

Publica penitentia subiiciantur, qui circa ueniendo aliquos tondere audent. Contumacia.

Sine voluntate fratrum aliquē de suis propinquis Abbas sibi substituere non valet.

Congregatio.

Queruntur quatuor.

1 An qui infirmitate grauatus presbyter, monachum se velle fieri dixit, reus voti teneatur, an liceat ei à suo proposito cordis discedere.

2 An ecclesia & beneficium ei reddenda sūt, qui prius libera voluntate reseruit.

3 Si contigisset eū se & sua monasterio tradidisse, an licentia Abbatis liceat ei ad propria redire.

4 Si sine licentia Abbatis retro abierit, an sua sibi ab Abbate reddenda sint.

Qu. I.

Quæ Deo vouentur, necessariò redduntur. Sunt quædam.

Dignus est supplicio, qui seipsum Deo subtrahit à voto resiliens. Ananias.

Ante Dei oculos cadant, qui bona quæ cōcipiunt, agere recusant. Qui bona.

Qu. II.

No cogitur aliquis in monasterio manere, nisi professionem, fecerit in manu Abbatibus. Confalsus.

Vxor post propositum continentia ducta, dimitti non debet. Nos nouimus.

Ante probationem triēnij nullus in monasterio suscipiatur. Si quis.

Q^u. III.

Post suam & suorum traditionem, nulli fas est cum licentia Abbatis ad propria redire. Quod autem.

Q^u. IIII.

Honore priuatur, qui de iure ecclesiæ aliquid alienauerit. Quicumque.

Qui reuocandū putat quod ecclesiæ cōtulit, sacrilegij crimen incurrit. Sunt qui.

Qui sacris locis derelicta, retinere cōtenderit, sacrilegium committit. Sacrilegium.

Sacrilegi iudicatur, qui ecclesiæ facultates alienant. Omnes.

Excommunicetur, qui confinia ecclesiæ frangere tentauerit. Sicut.

Soluatur altario, quod pro immunitate commendatur ecclesiæ. Si quis.

Non licet aliquid de ecclesia rapere. Miror. Fugientem ad ecclesiam, nemo audeat abstrahere. Reum.

Ab ecclesiā audeatur ingressu, qui aliquem ab ecclesia violenter rapuerit. Fratres.

Ecclesiarum non est dignus ingressu, qui eas violat. Ad episcopos.

Qui ecclesiā Dei vastat, & eius sacerdotes insequitur, sacrilegus iudicatur. Sicut.

Qua pena feriatur, q ecclesie vsibus dedicata p̄dia vexare tētauerit. Attendendum.

Iudæ similis probat, qui ornāmēta surripit eccle

ecclesiæ. Si fortē.

Sacrilegium facit, qui pecuniam ecclesiæ rapit. Qui rapit.

Segregetur ab ecclesia clericus, qui seruum vel discipulum suum ad eam confugiētē verberare ausus fuerit. Nullus.

Qui de atrio vel porticibus ecclesiæ fugiētē abstrahit, excommunicatur. Si quis.

De multiplici genere sacrilegij, & pœna eiusdem. Quisquis.

Nisi canonicē iudicatum episcopum cōprehendens laicus, excommunicatur. Si quis.

Flagellatores clericorum post tertiam admonitionem, si non resipuerint, excommunicantur. De presbyterorum.

Pro graduum varietate mulcentur, qui clericos occidunt. Qui subdiaconum.

Qui clericū percusserit, excommunicatur, & non nisi à Romano pontifice absoluaatur. Si quis suadente.

Nemini est permissum de eo quod Papa statuit iudicare, vel eius sententiam retractare. Nemini est.

Sacrilegium faciunt, qui Iudæis publica officia committunt. Constituit.

Post præstitam securitatem, serui restituantur dominis, qui ad ecclesiam confugiūt. Metuentes.

Securitate recepta, ad ratiocinia reddēda su

gitiui ab ecclesia redire cogantur. Vxor.
Eripiatur in libertatem seruus, cui Christus
no signaculum circumcisionis impressit
alioquin ab ecclesia suo domino redda-
tur inuitus. Iudas.

De atrio ecclesiæ, quod triginta passibus
clauditur, nisi prius data securitate, fugies
non abstrahatur. Diffiniuit.

Ante securitatē acceptam, de atrio ecclesiæ
fugitiuus nō cogatur exire. Id cōstituim⁹.
Religionis occasione dominum suum non
audeat contemnere seruus. Si quis.

Corripiatur durissimē, q̄ causa religionis do-
cet seruum dominū suū contēnere. Si q̄
Primari insinuetur necessitas, quæ res eccle-
siæ distrahere compellit. Nullus.

Sine licentia episcopi, quicquid Abbas vēdi-
derit, irritū deducatur. In venditionibus.
Nullo titulo res monasterij valent ab eius
iure segregari. Quæsti sunt.

Nō debet ecclesia suscipere, quæ filio ex hæ-
redato sibi offeruntur. Quicumque.

CAUSA XVIII.

Queruntur duo.

- 1 An monasterium possit petere, quæ ab e-
piscopo acquisita sunt: an episcopalis ec-
clesia possit sibi vindicare, quæ monaste-
rio fuerant tradita.

An

- 2 An per episcopum Abbas sit eligendus,
& ordinandus: an tantummodo à propriis
fratribus sit instituendus.

Qu. I.

Qui de monacho episcopus ordinatur, quod
ante consecrationē habuit, monasterio:
quod verò post cōsecrationē acquisiuit,
propriæ ecclesiæ derelinquat. Statutum.

Qu. II.

Abbatē & alia officia per episcopos debent
institui. Hoc tantum.

Congregatio monasterij, nō episcop⁹, aut ali-
quis extraneorū abbatē instituatur. Abbas.
Ille debet Abbas institui, quem sua congre-
gatio & possessionis dominus ordinari
poposeit. Abbatem.

De libertate monachorum. Quam sit.
Missas publicas in cenobio episcopi nō ce-
lebrent, nec aliquid ei grauamen infe-
rant. Luminoso.

Baptisterium in monasterio permittitur fie-
ri. Pridem.

Cum permissione episcopi Abbas locum
suum deferere potest. Abbas.

Nō licet monachis abbatē pro suo arbitrio
expellere, aut alios ordinare. Nullam.
Sine conscientia episcopi monasteriū nul-
lus ædificet. Quidam.

Examineur ab episcopo, religiosi fœminis

K 4

præponendus. Qui.

Sine permissione episcopi, nulli monasteriū præsumant incipere. De monachis.

Absque episcopi, vel abbatis voluntate, nullus monachorum cellulam constituere præsumat. Nullus.

Abbas, qui cantus in regimine non fuerit, à proprio episcopo, & à vicinis abbatibus à suo arceatur honore. Si quis.

In episcoporum potestate Abbates constituunt Abbates.

Nullus ministret Abbatibus episcopalia, qui alicui episcoporum nolūt subesse. Abbatibus.

Utilitates monasterij à proprio episcopo debent disponi. Cognouimus.

Cum monialibus, monachis habitare non licet. Diffinimus.

Monachi & monachæ in nullo simul cohabitent loco. In nullo.

A monasterio monachorum, longius constituantur monasteria puellarum. Monasteria.

Puellarum monasteria monachorum præsidio & ministerio regantur. In decima.

Sanctimonialibus receptacula, seu domicilia priuata habere non licet. Perniciosam.

Monasteria clericorum, aut laicorum habitacula fieri non debent. Peruenit.

Qui in sacro sunt ordine constituti, in monasteriis nullā habeant potestatem. Dudū.

Gratia

Gratia visitandi & exhortandi monasteriū episcopus adire potest. Visitandi.

Frequenter episcopi monasteria visitent, & q̄ corrigenda sunt, corrigant. Nō semel.

Non debet episcopus aliquid à monasterio exigere, præter conditiones quas dedicationis tempore constituerit. Eleutherius.

Consueta seruitia episcopis monasteria exhibeant. Seruitium.

C A V S A X I X .

Queruntur tria.

1 An episcopus debeat permittere, vt relicta propria ecclesia, clericus monasteriū ingrediat.

2 Si episcopus licentiam dare noluerit, an eo inuito monasterium possit adire.

3 Si contigerit clericis regulares canonicos fuisse, vtrum concedendus esset eis monasterij ingressus.

Qu. I.

Nō debet negari ingressus clericis, qui monachorum propositum appetunt. Clerici.

Qu. II.

Inuito episcopo, eius clericum nemo suscipiat. Alienum.

Qui monachorum propositum appetit, etiā inuito episcopo suscipiendus est. Duæ sūt.

Qu. III.

Regulares canonici, monachi fieri non debent. Nullus.

Patris sui concessione regulares canonici monachi fieri possunt. Stauimus.

Quæ semel sunt dedicata, semper monasteria perseuerent. Quæ.

Qui loca sacra cõmunia diuersoria fecerit, clericus deponatur, laicus ex cõmuni cetur. Qm̃.

Ante quàm bienniu in cõuersione cõpleuerit aliquis, cõsulari nõ debet. Monasteriis.

Post monasterij ingressum nulli relinquatur licentia testandi. Quia.

Post monasterij ingressum, eidẽ monasterio omnia sunt conferenda. Prælatum.

CAUSA XX.

Queruntur quatuor.

- 1 An in pueritię annis traditi monasterio, cogantur religionis propositum tenere.
- 2 Si præter voluntatem parentum tonsuræ, vel religionis vestẽ quis in pueritia accipiat, an possit sibi detrahi, an non.
- 3 Qui præter propriam voluntatem cucullam induerit, an cogatur eã retinere, an non.
- 4 An ab vno monasterio in aliud districtè liceat alicui transire.

Qu. I.

Virginitatis professio adulta ætate firma esse incipit. Firma autem.

Non

Non licet de monasterio egredi quem pater vel mater intra annos infancie fecerit ordinare. Addidistis.

Aut propria professio, aut paternæ deuotio monachum facit. Monachum.

In monasterio perpetuò maneant, qui à parentibus traditi sunt. Quicumque.

Qui à progenitoribus monasterio traditus est, de eo egredi nõ licet. Quæ progenitores.

Non licet puellis nuptias eligere, quæ spontanea voluntate virginitatis susceperunt votum. Puellæ.

Extra voluntatem propriam retrusi, in monasteriis non teneantur. Sicut.

Non nisi certis diebus velamen imponatur virginibus. Deuotis.

Ante quadragesimum ætatis suæ annum virgines non consecrentur. Iuencula.

Ante 25. annos, virgines non consecrentur. Placuit.

Professionem viduitatis faciant, & habitum sumant religionis, quæ castitatem seruare proponunt. Vidua.

Qu. II.

Tonsura, vel vestis religiosa, in minori ætate suscepta, à parentibus irrita fieri potest. Si in.

Vsq̃ue ad annos duodecim paternæ voluntatis puella subiaceat arbitrio. Puella.

Abbat

Abbatissa præsumens velare virginē, vel vi-
duam, excommunicetur. Statuimus.
Infantes oblati à parentibus, sub plurimorū
testimonio suscipiantur. Oportet.

Qu. III.

Nō potest deferri propositum monachi, spō-
te susceptum. Propositum.

Qui religiosum habitum sponte susceptum
deferere voluerit, ad ipsum redire cogar-
tur. Procluius.

Ad honores mundi non veniant clerici re-
trogradi. Eos.

Monasticis disciplinis nullus inuitus subii-
ciatur. Præiens.

Restituantur hereditibus res eorum, qui ab
episcopis, vel abbatibus decepti, comas
deposuerunt. Constituit.

Qu. II II.

Non sunt prohibendæ virgines sacræ, quæ
causa religionis aliud monasterium adire
desiderant. Virgines.

Vota monachi sine consensu abbatis sui, ir-
rita sunt. Monacho.

Monachū nullus suscipiat, aut ordinet, absq̃
abbatis sui permisso. Monachum.

C A V S A X X I.

Quærentur quinque.

1 An clericus in duabus ecclesiis possit con-
scribi.

2 Si vnam voluerit relinquere, an liceat ei
ad aliam transire.

3 An procuraciones secularium negotiorū
clericis liceat suscipere.

4 An claris & fulgidis vestibus eis ornari
expediat.

5 An ab episcopo correcti, suum officiū re-
linquere, & ad prophanum iudicem cō-
fugere valeant.

Qu. I.

In duabus ecclesiis clericus conscribi nullo
modo debet. Clericus. & Clericum.

In vna ecclesia titulus, alteram sibi com-
mendatam potest habere. Qui plures.

Duobus monasteriis vnus Abbas præesse
non potest. Vnum.

Vnus episcopus duobus præficatur ecclesiis
iure speciali Relatio.

Qu. II

Sine dimissoriis litteris in aliena ecclesia
clericus non ordinetur. Quoniam.

Ad aliam ecclesiam clerico transire non li-
cet, si propriis ministris sua fuerit desti-
tuta. Placuit.

Nihil cōmune habeat cum ecclesia prior, q̃
de vna in aliam translatus est. Si quis.

Vna ecclesia duobus sacerdotibus diuidi nō
potest. Sicut.

Cōductiis presbyteris ecclesia nō cōmitta-
tus.

tur. Præcipimus.

Qu. III.

Qui clero annexi sunt, secularium possessionum procuratores non fiant. Peruenit. & Credo.

Secularium negotiorum procuracionem clerici non suscipiant. Cyprianus.

Non licet clericis mollitiis secularibus obligari. Molitiis.

Secularibus negociis clerici non alligentur. Hi qui.

Qu. IIII.

Corripiatur clerici, qui vnguētis & claris & fulgidis vestibus lasciuunt. Omnis.

Clerici siue in itinere ambulantes, siue alibi degentes, congruis sibi vestibus vtantur. Nullus.

Non mūdānis vestibus, sed ordini suo conuenientibus, clerici vtantur. Episcopi. Extra domos sine proprio ornatu sacerdotes non appareant. Sine.

Qu. V.

Presbyter vel diaconus ab episcopo depositus imperatorem non adeat. Si quis.

Non defendatur ab aliquo, qui episcoporum iudicio damnatur. Si quis.

Communione priuetur, qui ecclesiasticæ disciplina regulam fugientem, defendere præsumit. Si forte.

Spe

Spe reconciliationis careat, qui ab episcopis condemnatus, imperatorem adierit. Si quis episcopus.

Episcoporum causæ coram principibus examinari non debent. Si episcoporum.

C A V S A X X I I .

Queruntur quinquæ.

1 An iuramentum sit præstandum, vel non.

2 An sit periurus, qui iurat falsum, quod putabat verum.

3 An licuit archidiacono denegare episcopo consuetam obedientiam.

4 Si constiterit esse illicitum quod iurauit archidiaconus, an sit seruandum.

5 Si constiterit illud seruandū esse, an episcopus sit reus, periurij, qui contra iuramentum archidiaconum suum ire compellit.

Qu. I.

Iuramentum, pro fudere pacis est agendū. Omne.

Iuratio non est prohibenda, nec tanquam bonum appetenda. Non est.

Peierare peccatum est, non iurare. In nouo. In necessariis verum iurare, non est peccatum. Vt noueritis.

Nec tanquam bonū appetendū, nec tanquam malū, iuramentū est euitandū. Ita ergo.

Iurare non est peccatum. Tu malum.

Pe3

Per Deum iurare permittitur, ne per idola iuretur. Et iurabunt.
 Infirmis iurare conceditur. Considera.
 Excommunicetur clericus per creaturas pertinaciter iurans. Clericum.
 Clericus deponatur, laic⁹ anathematizet⁹, p capillum, vel caput Dei iurans. Si quis.
 Non est maius per euangelium, quàm per Deum iurare. Si aliqua.
 Non solum in altari, vel reliquiis, sed etiã cõ muni loquela periuriũ caueat⁹. Habem⁹.
 Non prohibet Deus iurare, sed peierare. Nõ est.

Iuratio non est peccatum. Si peccatum.
 Iuramentũ accipere nõ prohibemur. Quãuis.
 Licet vti fide eius, qui vt eam seruet, per de monia iurat. Mouet re.
 Fidelium consortio careat, qui pœnitentiã periurij agere noluerit. Prædicandum.

De men
 dacio.

Qu. II.

Peierat, qui aliter facturus est, quàm pro mitit. In dolo.
 Quos debeat habere comites iusiurandum.
 Animaduertendum.
 De eo qui iurat falsum, quod putat verum.
 Homines.
 Non est mentiri, dicere falsum, quod putat verum. Is.
 Non mentitur, qui animũ fallẽdi nõ habet.

Bea

Beatus.

Falli in iis quæ ad fidẽ non pertinet, aut par um, aut nullum est peccatũ. In quibus.
 In iis quæ ad fidem pertinent, grauius est falli, quàm alios decipere. In ipsarum.
 Quot sint genera mendacij. Primum.
 Non licet alicui causã humilitatis mentiri.
 Quum humilitatis.

Non licet mentiri, vt arrogantia euitetur.
 Non ita.
 Non omne mēdacium æquẽ peccatum est.
 Mihi autem.

Nullo modo est aliquis decipiendus. Nec artificioso.
 Pro temporali vita alicuius, perfectus men tiri non debet. Ne quis.

Nostro peccato alterius saluti consulere non decet. Faciat.

Non reputantur mendacia, quum ea quæ non sunt, ioco dicuntur. Quod ait.
 Veterum exemplo mentiri non licet. Si quis per.

Obstetrices de pietate remuneratæ, de mendacio sunt punitæ. Si quælibet.
 Simulatio vtilis est, & in tempore assumen da. Vtilem.

Quomodo Abraham excusetur à menda cio quòd Saran sororem suam esse di xit. Quæritur.

L.

Qu. III.

Quē episcopus qui falsum iurauit, quod putabat verum, reus periurij non esset: cōfuta obedientia ab archidiacono sibi denegari non debuit. Quum ergo.

Qu. IIII.

Quæ vota seruanda sint.

Melius est vota stultę promissionis non implere, quā crīmē cōmittere. Si publicis Aliquando non expedit promissum seruare sacramentum. Est etiam.

Pietas fuit, quōd Danid Nabal, sicut iurauerat, non occiderit. Quod Dauid.

Turpia vota seruanda non sunt. In malis Non est seruandum iuramentum, quo malum incautē promittitur. Si aliquid.

De duobus malis minus eligi oportet. Non solum.

Tolerabilius est, iuramentum non implere quā quod turpe est facere. Vnusquisque.

Incommutabilis Deus quandoque sua mutatur statuta. Incommutabilis.

Sapientis est reuocare, quod malē loquitur. Magnæ.

Qua pœna feriatur, qui illicitum iuramentum facit. Qui sacramento.

Non omnia promissa soluenda sunt. Non semper.

Malē iurans, pœnitentiam agat. Necessē est.

Iuram

Iuramentum quo malum incautē promittitur, non est seruandum. Si aliquid. Temeritas emendatur, quum incauta diffinitio soluitur. Diffinitio.

Illicitum iuramentum non est seruandum. Actione.

Non obseruentur iuramenta, quæ sunt contra diuina mandata. Si quis.

Non est appellanda fides, quæ ad peccatum faciendum admittitur. Si ad peccatum.

Si propterea fides non seruatur, vt ad bonū redeatur, non ideo violari dicitur. Mulier.

De quodam Hubaldo, qui iurauit se non ministraturum necessaria matri & fratribus. Inter cætera.

Quædam licet à Deo prohibeantur, tamē iuramento firmata sunt seruanda. Innocēs.

Qu. v.

Qui peierare cōpellitur, & qui cōpellitur, periturus vterque probatur. Qui compulsus.

Pœnitētia eius qui in manu episcopi, aut in cruce consecrata peierat. Qui peierat.

Qua pœna sit feriendus, qui necessitate coactus peierat. Si quis coactus.

Qui peierat, & alios peierare facit, qua pœna sit feriendus. Si quis.

Homicidam vincit, qui sciēs ad periurium compellit. Ille qui.

Nō peccat qui iuramentū exigit ab eo, quē

Habes in hoc cap. quæ sint illicita iuramenta.

nescit falsum iurare. Qui exigit.
Vique ad extremū vitę non cōmunicet, qui
alios ad periuria trahit. Si quis cōuictus.
Cui sit indicandum falsum, quod ab aliquo
iuratur. Hoc videtur.

De eo qui calliditate verborum iurat. Quę
cunque.

Periurus est, qui super lapidem falsum iu-
rat. Ecce dico.

Apud Dominum verba nostra non ex ore
sed corde procedunt. Humanę.

Inter iuramentum & locutionem fidelium
nulla debet esse differentia. Iuramenti.

Antę, quā aliquis iuret, peierat, si contra
consciętiā iurare parat. Qui peierat.

Ante rationabiles annos aliqui non cogun-
tur iurare. Paruuli.

Ante quatuordecim annos nullus iurare
cogatur. Pueri.

De eodem, & vti ieiunis iuramenta prę-
stentur. Honestum.

Quibus temporibus iurare prohibemur.
Decreuit.

Quę in fidelitate sunt seruanda. De forma.
& Si quis laicus.

Mentitur qui professionem suam operibus
non ostendit. Cauete.

Quoties sermo malus de ore nostro proce-
dat. Quoties.

Nulli laico clericus quicquam iurare prę-
sumat. Nullus.

CAVSA XXIII.

Queruntur octo.

1 An militare peccatum sit.

2 Quod bellum sit iustum, & quomodo filij
Israel iusta bella gerebant.

3 An iniuria sociorū armis sit propulsanda.

4 An vindicta sit inferenda.

5 An sit peccatum iudici, vel ministro, reos
occidere.

6 An mali sint cogendi ad bonum.

7 An hæretici suis & ecclesię rebus sint ex-
poliandi : & qui possident ab hæreticis
ablata, an dicatur possidere aliena.

8 An episcopis, vel quibuslibet clericis sua
liceat autoritatę, vel Apostolica, sine
Imperatoris precepto arma mouere.

Quę. I.

Alienum videtur ab Euangelica disciplina
militare. Quod militare.

Bella carnalia bellorum spiritualium figu-
ram gerunt. Nisi.

Precepta patientię virtute animi, non ostē-
tatione corporis seruanda sunt. Paratus.

In bellicis armis multi Deo placere possunt.
Noli.

Quę sunt in bello iure reprehēdenda Quid.

Militare non est peccatum. Militare.
Pacata sunt bella, que geruntur, ut mali coer-
ceantur, bonique subleuentur. Apud.
Summa laus est militie, reipubl. utilitatibus
obedientiam exhibere. Summa.

Qu. II.

Quod sit iustum bellum. Iustum.
Nihil ad iustitiam interest, siue aperte, siue
ex insidiis aliquis pugnet. Dominus.
Innoxius transitus filius Israel negabatur, at-
que ideo iusta bella gerebant. Notandum.

Qu. III.

Iniuria sociorum armis propulsanda non
est. Quod verò.

Quæ sint differentie retributionis. Sex dif-
ferentie.

Ab Imperatore ecclesia auxilium postulare
debet. Maximianus.

Catholici aduersus hæreticos à potestate
ordinatis defensionem possunt po-
stulare. Nostri.

Quantum interfit inter persecutionem ca-
tholicorum & hæreticorum. Pro mèbris.

Infinita plenus est, qui patriam bello tueretur
à barbaris. Fortitudo.

Prodest latroni, vel piratæ, qui membra eius
debilitat. Si quis.

Qui socij non repellit iniuriam, similis est
ei qui facit. Non inferenda.

Malo

Malorum impietati fauet, qui eis ob-
uiare cessat. Qui potest.

Qui diuina mandata contemnunt, seueris
coerceantur vindictis. Iustum est.

Imperatores cū episcoporum prouisione eccle-
siæ defensionem aduersus diuicū potē-
tiam debet suscipere. Ab Imperatoribus.
Nō sunt immunes ab scelere, qui nō liberāt
eos quos possunt facto liberare. Ostēdit.

Qu. IIII.

Quomodo mali sunt tolerandi, & quomodo
ab eis recedendum sit. Tolerandi, & in-
fra, Ecce.

Quod mali sint tolerandi à bonis. Tu bonus.
Pro pace ecclesiæ mali sunt tolerandi. Quid
ergo.

Pacificus est, qui corrigit quod potest, vel
excludit à se quod non potest. Quisquis.

Quid sit malis sociari. Ita plane.

Aliena peccata in ecclesia nulli præiudi-
cant. Si quis.

Non te maculat malus, si ei non consensis,
sed ipsum redarguis. A malis.

Immundum tangere, est peccatis consen-
tire. Recedite.

Non maculant inuocētes facta nocentium.
Quam magnum.

Mali quos ecclesia recipit, nec expellit à bo-
nis, sunt tolerandi, non iudicandi. Fortè.

Malos es-
se toleran-
dos.

Pastor est diligendus, mercenarius tolerandus, latro cauendus. Tres personas. Spiritualis nūquam carnalem prosequitur, sed econuerso. Qui secundum Boni à malis nunquam in hac vita penitus possunt separari. Quantus. Præsens ecclesia simul recipit bonos & malos. Hæc autem. In lege permittebatur odisse inimicum, sed nō ita in nouo testamento. Quū in lege. Infidelium colloquia & conuiuia non sunt euitanda. Infideles. Quædam mala punienda sunt, & quædam toleranda. Quidam. Leuius occulta, seuerius autē puniēda sunt ab ecclesia delicta manifesta. Quū quisq. Sicut ab oratione cessandum non est, sic nec à correctione. Sicut. Soli prædestinati saluātur, qui tamē postulādo quasi suo labore saluātur. Obtineri. Occulto Dei iudicio mali obdurantur flagellis, boni emēdātur. Nabuchodonosor. Non semper in eos qui peccant, vindicta est exercenda. Ipsa. Medicinali seueritate mali cogantur ad bonum. Quid faciet. Non semper in eos qui peccant, vindicta est exercenda. Quod.

Pro iniuria propria episcopo aliquem excō-

*De libero
arbitrio
& præde-
stinatio-
ne.*

muni

municare non licet. Inter. Valde offendit, qui dominica debita impune dimittit. Si is qui. Iniuria cui semel remittitur, iterum reuocari non debet. Si illic. Papa excommunicauit eos, qui ipsum cōperant. Guilifarius. Iudicis non est, sine accusatione damnare. Si quis. Quod à multitudine peccatur, vel ab eo qui multitudinem habet sociam, ab ecclesia non punitur, sed desertur. Non potest. De iusta & iniusta misericordia. Est iniusta. Non debemus in mala causa pauperis misereri. Ne amisso. Hominis est miserendum, peccatori irascendum. Duo. Quis dicatur gladiū accipere. Ille gladium. Potestatis officio vtiliter inquieti corriguntur. Nimium. Hæretici etiam ad salutem inuiti sunt trahendi. Duplicet. Hæretici vtiliter patiuntur, quæ catholici vtiliter inferunt. Quando vult. Ecclesia ratione etiam persequitur hæreticos. Qui peccat. A regibus terræ contra inimicos suos auxilium petat ecclesia. Non inuenitur.

L 5

Malos ecclesia iuste persequitur. Si ecclesia. Exemplo Christi, mali cogendi sunt ad bonum. Qui nos.

Non crudelitate, sed dilectione Moyses populum flagellauit. Quid crudele.

Non imputatur fidelibus, qui ex officio aut tormenta exercent, aut capitalem sententiam ferunt. Quæsitum.

Immunis est dictator à culpa, quæ legum autoritas in improbos exercetur. Illud etiã.

In correctione malorum Deus omnipotens placatur. Si quos.

Ecclesiasticæ religionis inimici etiã bellis coercendi. Sicut.

Merito fidei, bellorum paratur victoria. Si non.

Ad iram Deus prouocatur, quum mala puniri differuntur. Si ea.

Vindicta quæ ad correctionem valet, non est prohibenda. Ea vindicta.

Quæ veritati contraria sunt, Christiani persequi debent. Quisquis.

Quomodo homo debeat diligere proximum, sicut semetipsum. Debet.

Quæ. v.

Mali non sunt interficiendi, sed flagellis emendandi. Circumcelliones.

Præter supplicium mortis, rei sunt puniendi. Poena.

Mali

Mali prohibendi sunt à malo, & cogendi ad bonum. Vnum.

Quies ecclesiæ principum seueritate iuuatur. Prodest.

In præsentia nonnulli puniuntur, ne in æternum flagellentur. Quid ergo.

Qui rei sunt sanguinis, ab ecclesia defendi debent. Reos.

Ex officio, non est peccatum, hominem occidere. De occidendis.

Qui Deo autore bella gesserunt, præcepta non occidendi nequaquam transgressi sunt. Si non.

Nemini licet sibi manus iniicere. Tu dixisti.

Nulla fiat oratio pro iis, qui seipsos interficiunt. Placuit.

Non est reus homicidij miles, qui potestati obediens hominem occidit. Miles.

Homicida est, qui sponte occidit quos iudex iubet occidi. Quum minister.

Sicut iure laudat obediencia, ira reprehenditur, quæ sibi non concessa usurpat. Lex æterna.

Bono animo officia vindictæ possunt impleri. Officia.

Non est iniquus, sed humanus, qui crimen persequitur, ut hominem liberet. Non est.

Quare sint instituta, regia potestas, & legalia tormenta. Non frustra.

Nonnunquam potius peccat, qui causam mortis

tis prebet, quā ille qui occidit. Quū homo. Quod sacerdotes efficere dicendo non valent, disciplinæ terrore potestas extorqueat. Principes.

Et regia potestas, & sacerdotalis defendat auctoritas quæ ad diuinam confessionem pertinent. Res omnes.

Sacerdotalis admonitio quos corrigere nō valet, mūdāna potētia corrigit. Incestuosi. Malos comprimere, & bonos subleuare, regum officium est. Regum.

Aeterna mercede fraudatur, qui fidem & reuerentiam potestatibus seruare contemnit. Si apud.

Militaris disciplina regi omnia seruat. Dicat. Querimonias ecclesiarum, qui in dignitatibus agunt, attentius debent audire. Administratores.

Non solū homines, sed etiā contrariæ fortitudines sunt vltices iræ Dei. Nō solū. Qui crudeles iugulat, non est qualis patientibus videtur. Non est.

Minister est Dei, qui malos percutit in eo quod mali sunt. Qui malos.

Non scelus admittit iudex, qui homines vincit. Iudex.

Non sanguinem effundit, qui homicidas & sacrilegos punit. Homicidas.

Principes peccatoribus parcere non debent. Si

Si audieris.

Tribulationum flagellis aliquando perfidia castigatur. Ad fidem.

Iniuria sacramentorum Christi à regibus est vindicanda. Si propterea.

Diligentissimi rectores sunt, qui malos vt à malo fugiant, persequuntur. Si vos.

Non amatur seruus, vel filius, quum non corripitur. Non putes.

Innocētis officium est, nulli nocere, & peccantem punire. Non innocentia.

Non est misericors, qui vitiis nutriendis parcat. Qui vitiis.

Enormia flagitia per mundi iudices corripantur. Sunt quædam.

Furta & crimina à rege sunt cohibēda. Rex.

Non peccat, qui ex officio nocentem interficit. Si homicidium.

Non qui ad bonum, sed qui ad malum cogit, persequitur. Non vos.

Schismaticos & hæreticos mundi potestates coerceant. De Liguribus.

Ab ecclesiæ vnitrate diuisi, mundanis potestatibus coerceantur. Quali nos.

Iniquitas prauorum quamuis bonis proffit, tamen punienda est. Relegentes.

In certamine quod cōtra infideles geritur, quisquis moritur, cœleste regnum meretur. Omnium.

Non

Non sunt homicidæ, qui aduersus excōmunicatos zelo matris ecclesiæ armancur. Excommunicatorum.

Pax ecclesiæ mœstítiam consolatur perditorum. Quis enim.

Aliquando puniuntur peccata per populos iussu diuino excitatos. Remittuntur.

Qu. VI.

Ecclesia malos debet cogere ad bonū, sicut Christus Paulum coegit. Schismatici.

Variis modis errantes corripuntur à Deo. Quod.

Non est considerandum quod quisque cogitur, sed quomodo cogitur. Vides.

Onere pensionis rusticus ad dominum conuerti cogatur. Iam verò.

Qu. VII.

Res terrena non nisi diuino, vel humano iure tenetur. Quicunque.

Catholici non ideo aliena possident, quia ab hæreticis ablata tenent. Si de rebus.

Res ecclesiasticæ ab hæreticis iniuste possidentur. Quod autem.

Qui à corpore Christi præciditur, spiritū iustitiæ tenere nō potest. Quemadmodum.

Qu. VIII.

Episcopi. Clerici nec sua, nec Romani pontificis auctoritate arma arripere valēt. De episcopis. *tarib. ne.* Pro clerico q̄ in bello, aut rixa moritur, oratio vel

tio vel oblatio non offeratur. Quicūque. *gocis oc-*
Gradu amisso tradantur monasterio clerici, *cupari,*
voluntaria arma sumentes. Clerici, & *nec iudi-*
cia *san-*
Quicunque.

Pro Sarracenis Papa iubet populum cōgregari, & ad littus descendere. Igitur. *guinis ex-*
Vltor sui gregis Papa debet esse, ac præci- *ercere de-*
pius adiutor. Scire. *bent.*

Cœleste regnum à Deo cōsequitur, qui pro Christianorū defensione moritur. Omni.

Contra Longobardos precibus Hadriani Papæ Carolus bellum suscepit. Hortatu.

Iudæos non debemus persequi, sed Sarracenos. Dispar.

Qui crimina quæ potest emēdare, non corrigit, ipse committit. Præterea.

Crimen punire pro Deo, non est crudelitas, sed pietas. Legi.

Quædam in veteri testamēto licebant, quæ in nouo perhibentur. Occidit.

Necessitate instante, in quadagesimalibus diebus bellum inire licet. Si nulla.

Petrus Ananiam & Saphiram increpando morti tradidit. Petrus.

Beatus Gregorius quosdā hortatur, vt milites congregent, & contra hostes arma viriliter parent. Vt pridem.

Episcopi non debent militaribus occupari negotiis. Reprehensibile.

In morte cuiuslibet hominis episcopi se miscere formident. Si in morte.

Ecclesiæ Imperatoribus non sunt obnoxii. Conuenior.

De suis, externis ecclesiæ soluunt tributum. Tributum.

De agro ecclesiastico presbyter non cogatur censum persolvere. Secundum.

Absque autoritate Romani pontificis ad comitatum episcopi proficisci non audeant. Quo ausu.

Absque metropolitani consilio, vel comprouincialium episcoporum ad Imperatorem episcopi non pergant. Si quis.

Qui ab imperatoribus religionis vocati episcopi non fuerint, ad comitatum non proficiscantur. Si vobis.

Sacerdotes ibi consentiant fieri iudices, ubi iureiuratio indulgentia promittitur. Sapienter.

Non debent agitare iudiciū sanguinis, qui sacramenta Domini tractant. Iis, à quibus.

Membra detruncant, domos incedens, absque iudiciali autoritate excommunicet. Si quis.

Domos incendens gratia, vel odio alicuius, excommunicetur. Pessimam.

Homicida est, qui publicā functionē nō habens aliquē occidit, vel debilitat. Qui tunc.

Si plures contra vnum rixentur, qua poena quisque eorum feriatur. Si quatuor.

1 An lapsus in hæresim possit aliquos officio priuare, vel sententia notare.

2 An post mortē aliq̃s possit excommunicari.

3 An pro peccato alicuius tota familia sit excommunicanda.

Qui in iam damnatā hæresim labitur, eius damnationis se participem facit. Acarius.

Non est retrahendum, quod semel synodus statuit contra vnamquamque hæresim. Maiores.

Non vtrā in eum procedere oportet, qui in hæresim damnatam recidit. Acarius.

Excommunicatus, alium excommunicare non potest. Audiuimus.

Non soluitur, vel ligatur, nisi quod autoritas beati Petri soluerit, vel ligauerit. Manet.

In Persona Petri ligandi & soluendi ecclesię potestatem accepit. Quodcumque.

Suis meritis firmus, nonnunquam turbatur alienis. Non turbatur.

Solus Petrus accepit mandatum, vt hamo piscem caperet. Est aliud.

Nulla perturbatio à tramite Apostolicę sedis retrahat, quæ omnes hæreses semper destruxit. A recta.

Fides Romanę ecclesię omnē hæresim de-

fruit. Memor.
Nullis hæresibus Romana succubuit ecclesia. In sede.
Ad Romanam referatur ecclesia, quoties ratio fidei ventilatur. Quoties.
Christianæ religionis zelum Romana ecclesia præ ceteris habuit. Officij.
Alicorum ora non timeret fides quam Romana commendat ecclesia. Hæc est fides.
Aliud quam Romana ecclesia, neque consentire, neque velle permittitur. Rogamus.
Alexandrinæ ecclesiæ à Romana dissentire non licet. Quum.
Professione suæ fidei aurem erroris Romana abscindit ecclesia. Si Petrus.
Extra unitatem sanctæ ecclesiæ spiritus sanctus non accipitur. Loquitur.
Non habet Deum patrem, vniuersalis ecclesiæ relinquens unitatem. Alienus.
Ligandi & soluendi non habet potestatem, qui unitatē ecclesiæ non tenet. Omnib.
Varia crimina variis sunt penis afflicta. Non afferemus.
Ex sola ecclesia sacrificium Dominus accipit. Quia ex.
Non exhibet fidem Christo, qui corpus eius discerpit. Aduocauit.
Etiam corpore ab eo recedendum est, qui fidem Christi non habet. Omnis.
Propha

Prophanus est, extra ecclesiam beati Petri agnum comedere tentans. Quoniam.
Hæreticorum cōsortia à catholicis sunt fugienda. Quo dignior.
Nec peccatis solui, nec cœleste regnum ingredi, ab unitate ecclesiæ diuisus, potest. Quicunque.
Non suscipiuntur illorum sacrificia, quorum fides reprobat, & vita. Odi.
Vbi charitas non est, ibi fides vel iustitia locum non habet. Vbi sana.
A fide recedēs, spiritus perfectionem amittit. Hæretici.
Sacrificij potestate penitus carent hæretici. Didicimus.
Proprio spoliuntur honore, qui contra pacē ecclesiæ nituntur. Qui contra.
Nec consecrat, nec consecratur, in schismate constitutus episcopus. Pudenda.
Unitati non communicat, schismaticis consentiens. Schisma.
Ex quo episcopus fidem ecclesiæ docet, aliū excommunicare potest. Ait.
Non habentur excommunicati, qui ab hæreticis excommunicantur. Apertē.
Ad iudicandum excommunicati non recipiuntur. Miramur.
Pro aliquo facinorē ab hæreticis excommunicat^{us}, à Catholicis nō est recipiend^{us}. Quisq^{ue}.

Quicumque propter disciplinam ab hæreticis excommunicatur, non est à catholicis recipiendus. Subdiaconus.

In extremis positus, etiam ab hæretico penitentiam accipere valet. Si quem.

Per annum peniteat, qui de manu hæretici nesciens prohibitam communionem accepit. Si quis.

Potius est mortem arripere, quam de manu hæretici communionem accipere. Cæpit.

Q^{ua}. II.

Non possunt ab ecclesia solui post mortem, qui in hac vita ab ea noluerint absolui. De communione.

Ecclesia viuentes potest ligare, vel soluere, non mortuos. Legatur.

Non oportet ab eorum elemosynis post mortē abstinere, quibus in vita communicare non destitimus. Sanè.

In incorrigibilē sententia damnationis lata relaxari non potest. Damnationis.

Hæretici etiam post mortem sunt excommunicandi. Sanè.

Q^{ua}. III.

Pro peccato alicui⁹ tota familia puni⁹ corporaliter sed nō spiritualiter. Quod autem.

Pro peccato patris nō erit filius anathematizandus. Si habes.

Illicitè si aliquis excomunicat, semetipsum non

non illum condemnat. Comperimus.

Qui non corde, sed ore maledicunt, labiorū immunditiam cōtrahunt. Qui negligūt.

Vita, non sententia quemlibet ligat, aut soluit. Si quis.

Qua pena feriarur, qui illicitè aliquem excommunicat. De illicita.

Vita, non sententia, ab ecclesia aliquem eiicit, vel ad eam reducit. Quum aliquis.

Et qui aperto sacrilegio, & qui peruersa vita fidelibus non sociantur, ad ecclesiam non pertinent. De illis.

A Deo separamus, quos impios esse demonstramus. Certum.

Ab omni maledictō fideles immunes esse oportet. Si igitur.

Quos significet illi, qui ad benedictionem, quive ad maledictionem de filiis Israël electi sunt. Quum ergo.

Sācti viri non ex voto vltionis, sed amore iustitiæ aliquādo maledicunt. Quū sancti.

Etrantes, & in errore mittentes, excommunicentur. Apostolicæ.

Delinquentes, corrigantur à sacerdotibus: incorrigibiles inuenti, excommunicentur. Tam sacerdotes.

Secunda vel tertia admonitione interposita, excommunicationis sententia procedat. De excommunicationis.

Mali ab ecclesia sunt eliminandi. Refecādes
Pro diuersitate culparum, subdici à præposi-
tis corripiantur. Corripiantur.

Qui corrigi nolūt, excommunicationis ferro debent abscondi. Ecce autem.

Excommunicandus est, qui duas simul vxores habere præsumit. An non.

Falsi testes & homicidæ communione priuentur. Itaque.

Excommunicetur potens, qui pauperem religiosum spoliare præsumit. Si quis.

Communione priuetur, qui Romipetas, & peregrinos, vel mercatores molestare præsumit. Si quis.

Excommunicetur, qui oratores ecclesiarū, vel earū bona, vel personas ibi seruientes, infestare præsumunt. Paternatum.

Qui peregrinos aut inermes pauperes deprecati fuerint, excommunicentur. Illi qui.

Schismatici & hæretici differre dicuntur. Inter. Vnde hæresis dicatur. Hæresis.

Qui propriè dicantur hæretici. Hæreticus. Non sunt hæretici, qui nō sua audacia, sed

aliena, seducuntur in errorem. Dixit. Magistri erroris existunt, qui veritatis disciplinam contemnunt. Quid autem.

Hæretici sunt, qui quod præuè sapiunt, cōtūmaciter defendunt. Qui in.

Errare dānabilius est, qui eius defendit errorem.

rem.

rem. Qui aliorum.

Qui mendacio veritatem immutat, patrum terminos transferre probatur. Trāserūt. Abiiciantur, qui aduersariorū conueniant prauitati. Illud.

Et sodalitates & conuiuia hæreticorum clerici vitare debent. Clericus.

Canonum obseruatores cum hæreticis nullū debent inire cerramen. Cum quibus.

Non cōtradicit, sed potius obedit Eāgelio, qui malos excommunicat. Notandum.

Diuina maledictio meritum maledicti designat. Deus.

Quot sint sectæ hæreticorum. Quidam.

Quare diuina prouidentia multos errare permittat. Adeo.

C A V S A XXV.

Queruntur duo.

1 An clerici baptismalis ecclesiæ autoritate priuilegij, decimas suæ diocesis ex integro sibi valeant vendicare.

2 An subsequenti priuilegio monachorum, derogetur antiquioribus priuilegiis baptismalium ecclesiarum.

Qu. 1.

Constitutionem synodi, quam vniuersalis ecclesiæ probauit consensu, Romanam sedem seruare oportet. Confidimus.

M 4

Qui negligenter pascit Dominicū gregem
sibi commendatum, conuincitur lummū
non amare pastorem. Diuinis.

Non debent vllō modo variari, quæ ad per-
petuam ordinantur quietem. Quæ ad.

Nulli diuinas constitutiones & Apostolicæ
sedis decreta temerare licet. Nulli.

In spiritum sanctum blasphemant, qui sa-
cros canones violant. Violatores.

In quibus Romano pontifici licet nouas cō-
der. leges. Sunt.

Apostolicæ sedis authoritas contra sancto-
rū statuta aliquid cōdere nō valet. Cōtra.

Stare non valet, quod contra Euangelicam,
vel Apostolicam doctrinam seu constitū-
tionem factum fuerit. Omne quod.

A statutis patrū non deuiare, & fidei regu-
lam custodire, prima salus est. Prima.

Profitetur Pelagius Papa tomum sui deces-
soris per omnia seruare. Satagendum.

Anathema apud Deū fiat, qui censuram.
Romanorū pontificum violat. Generali.

Non licet alicui episcopo contra Romanū
pontificem aliquid agere. Omnia.

Non cōmunicet sacris altaribus, qui nescit
sacris obedire canonibus. Hac consona.

Obseruandæ sunt regulæ à sanctis patribus
in synodo statutæ. A sanctis.

Statuta & voluntatem suorum præcessorū
custo

custodiāt, qui suam seruari volūt. Iustitiæ.
Contra statuta sanctorum agit, qui ea non
seruat intacta. Ideo.

Q. II.

Ecclesiarum priuilegia cunctis temporibus
intemerata seruentur. Priuilegia.

Nec nouitate mutari, nec improbitate con-
uelli ecclesiarū priuilegia debēt. Priuilegia.

Priuilegio suæ dignitatis aliquis ecclesiam
exuere non debet. In Galliarum.

Statuta Apostolicorum præcessorum Apo-
stolicus destruere non debet. Si ea.

Metropolitanus dignitatis sibi traditæ anti-
quitas ius intemeratum obtineat. Igitur.

Priuilegia metropolitanoꝝ inconuulsa ser-
uari oportet. Seruari.

Institutionis Apostolicæ decreta, nulla præ-
sumptione violentur. Institutionis.

Priuilegia ecclesiarum Apostolicus debet
seruare illæsa. De ecclesiasticis.

Quod rationabiliter diffinitum est, in nul-
lo debet violari. Quum pia.

Sibi iniuriam facit, qui fratrum suorum iu-
ra perturbat. Quod.

Nulla præsumptione violentur, quæ ab A-
postolicis, & eorum successoribus, sunt

instituta. Ampurato.

Quæ rationabiliter ordinata sunt, nulla de-
bēt refragatione turbari. Ecclesiasticæ.

Lege ibi
de rescri-
ptis.

Quæ contra leges sunt, pro infectis habentur. Imperiali.

Rescriptum meretur effectum, quod cū iuris & legū ratione concordat. Dicenti. Priuilegia ecclesiarum nulla debent improbitate conuelli. Priuilegia.

Anathema sit, qui mandata vel decreta Romanorum pontificum seruare contēpserit. Si quis.

Statuta priorum, successores seruare oportet. Præcessorum.

Non licet pontifici ab ecclesiæ iure discedere, quod documentorum autoritate firmatur. Posteaquam.

Quod habet, amittat, qui, quod non accipit, vsurpat. Sic decet.

Priuilegium amittit, qui sua autoritate non legitimè viuit. Denunciamus.

Ius ordinandi amittunt, qui immeritum consecrant. Si qui.

Episcopalis dignitas ciuitati subtrahitur, quæ suos præfules interimit. Ita nos.

CAUSA XXVI.

Quærantur septem.

1 Qui sint sortilegi.

2 An sit peccatum, esse sortilegum.

3 A quibus genus diuinationis sumpsit exordium.

4 Quot sint genera diuinationis.

An

An sortilegi vel diuini sint excommunicandi, si cessare noluerint.

6 An excommunicatus ab episcopo, possit reconciliari à presbytero, illo inconsulto.

7 An morientibus est indicenda poenitentia sub quantitate temporis.

Qu. I.

Qui sint sortilegi. Sortilegi sunt.

Qu. III.

Sortes exquirere, non est peccatum. Quod De sortibus autem. Quid sit fors. Sors. legis &

Exemplo Ionæ, vel Mathiæ non est sortibus diuinatione indifferenter credendum. Non statim. nibus.

Ad secularia negocia diuina oracula non sunt conuertenda. Hi qui.

Exemplo Mathiæ non est indifferenter sortibus credendum. Non exemplo.

Non sunt obseruanda quæ à diuinis precipiuntur, quamuis ea contingant quæ ab eis prænuntiantur. Intelligi.

Institutiones hominū, quæ sint superstitiones, vel non. Illud.

Non est vita, sed mors, inquisitio vel curatio quæ à diuinis, vel magis experit. Qui sine.

Christiana & vera pietas planetarios expellit & damnat. Illos planetarios.

Cultura est idololatriæ, auguria seruare, & stellarū requirere cursus. Sed & illud.

Nō ideo reliqua sunt immunda, quia ab arca vel

vel torculari aliquid ad dæmonum sacrificium tollitur. Si de arca.
Immunis est ab reatu, qui emit quod nescit
idolis immolarum. Licet aliquid.

Qu. III. & IIII.

De multiplici genere diuinationis. Igitur
genus.

Quot modis dæmones futura prænoscant.
Sciendum.

Quod ex corporis motibus internas animi
cogitationes diabolus deprehendat, res
occultissima est. Quodam.

Qu. V.

Anathema sit, qui hariolos vel incantatores
obseruat. Si quis.

Quinquennio pœniteat, qui diuinationes
expetit. Qui diuinationes.

Elementa colere, lunæ aut stellarum cursus
in suis operibus Christianis seruare non
licet. Non liceat.

Sacris officiis dediti magi, vel incantatores
non fiant. Non oportet.

Honore priuetur episcopus, vel presbyter,
qui magos, vel aruspices consulit. Si quis
episcopus.

De iis qui auguriis & diuinationibus stu-
dent. Aliquantum.

Sors nihil aliud quam diuinationis & malefi-
cium esse decernitur. Sortes.

Inca

Incantatores, & sortilegos, veluti Christi ini-
micos punire oportet. Peruenit.

Excommunicetur clericus, monachus, lai-
cus diuinationes, vel auguria, vel sortes
secutus. Si quis.

Contra sacrilegos, & idolorum cultores cu-
stodia pastoralis inuigilet. Contra.

Ab ecclesia separetur, auguriis & incanta-
tionibus deferuiens. Auguriis.

Sortilegia & magicam artem episcopi om-
nibus modis eliminare studeat. Episcopi.

Abiciatur sacerdos, qui huiusmodi ma-
leficiis operam dedit. Quicunque.

Quæ magorum præstigiis huiusmodi, non vera,
sed pharætica esse probatur. Nec mirum.

Qu. VI.

Pœnitentium reconciliatio, Chrismatis, &
puellarum consecratio, à presbyteris non
fiat. Si iubet.

Permissione episcopi, virgines consecrare
presbyter valet. Presbyter.

Nec diaconis ministrare, nec pœnitentem
in ecclesia benedicere, presbyteris licet.

Ministrare.

Episcopi, de occultis peccatis presby-
teri pœnitentem reconcilient. Presbyteri.

Episcopus absens est, per presbyterum recôci-
lietur, in periculo constitutus. Aarelius.

Qui metu mortis recôciliatur, conualecens
sine

sine communione pœnitentiæ impleat
tempus. Si quis.
Sine manus impositione recedētes de cor-
pore, reconciliantur. Qui recedunt.
Aliorum testimonio moriturus fidelis, reco-
cilietur, si obmutuit, vel in phrenesim co-
uersus est. Is qui.

Cura & probatione episcopi morientes, re-
conciliantur. De iis verò.
Non est negāda reconciliatio iis, qui tēpore
necessitatis eam implorāt. Iis qui tēpore.
Non respuatur eius oblatio, qui festinās ad
pœnitentiam, sacerdotem inuenire non
potuit. Si aliquis.

Reus est animarum presbyter, qui pœnitē-
tiam morientibus abnegat. Si presbyter.
Pœnitentia morientibus non est denegāda.
Agnouimus.

Inconsulto episcopo, pœnitentem presbyter
reconciliare, nisi virima necessitas cogat,
non debet. Presbyter.

CAUSA VII.

In pericul o constitutis, pœnitentiæ quanti-
tas non est imponenda, sed notificanda.
Ab infirmis.

Præsidentium arbitrio præfigantur tempora
pœnitudinis. Tempora.

Et qualitas criminum, & contritio pœnitent-
iū, in satisfactione imponēda, à sacerdo-

te consideretur. De iis verò.
Episcopi arbitrio pro qualitate peccati pœni-
tentiæ tempora distribuuntur. Pœnitētib.
Sine personarum acceptione implorāti pœ-
nitentia detur. Sacerdos.

Tempus pœnitentiæ pro qualitate peccati
impendatur. Pro.

Tempus & modus pœnitenti delinquentib.
præsidiū imponatur iudicio. Hoc sit.
Intimo charitatis affectu pœnitentem de-
bemus suscipere. Pœnitentem.

Pœnitentes legem Dei diligant, iniquitatē
odio habeant. Affectum.

Impœnitentes tanquam ethnici habeantur.
Erga eum.

Melius est errare in misericordia remittēdi,
quā in seueritate vlciendi. Alligant.
Calendarum obseruationes agere nō licet.

Non licet.
Anathema sit, qui ritum paganorum &
calendarum obseruat. Si quis.

Infirmis hominibus incantationes ni-
hil remedij præstant. Adinoneant.

Dies Aegyptiaci & Ianuarij Kalendæ non
sunt obseruandæ. Non obserueris.

Graue peccatum est, dies obseruare, menses
& annos. Quis.

Sine incantatione herbas vel petras licet
habere. Demonium.

CAUSA XXVII.

Quaruntur duo.

De matris monio. 1 An coniugium possit esse inter vouentes
2 An liceat sponsæ à sponso recedere, & alteri nubere.

Qu. I.

Excommunicatur viduæ, quæ religioso habitu abiecto, nuptias etiam elegerint, Si aut bonum.

De viduis & virginibus, quæ à religionis proposito discedunt. Viduas.

Transire nō possunt viduæ & virgines, post religionis prepositum, ad nuptias. Neque viduas.

Ex quolibet sensu corporis mulier corrupti potest. Nec aliqua.

Clericus deponatur, laicus excommunicatur, qui cū sanctimonialibus mœchatus fuerit. Si quis.

Viduæ & puellæ quæ post religionis habitū nubunt, à communione suspendantur. De viduis.

De iis qui votū virginittatis habentes, nubunt necdū sacro velamine tectæ. Hæ verò.

Non sunt admittendæ ad pœnitentiam virginis sacre, si publicè postea nupserint.

Quæ Christo.

Ab ecclesia eliminandæ, & ergastulis retrudendæ sunt monachorum, vel monacharū impudicæ

impudicæ personæ. Impudicus. Monachus, & virgo domino consecrata, si nupserint, excommunicantur. Virginem. Dum viuunt, lamentis pœnitentiæ se affligant, qui sanctimonialibus scienter copulantur. Hi ergo.

A sacra communione priuentur, qui sacris virginibus se sociant. Virginibus.

In monasteriū reuocetur, ac recludatur, qui à fornicatione recedere noluit. Peruenit.

Non est viduis fas, post susceptum velamen à sacro proposito discedere. Viduas.

Qui sacro velamine tectam in coniugium ducit, anathema sit. Si quis.

Ad habitum redire cogatur, & recludatur in monasterio, quæ religiosam vestem abiicit. Si custos.

Districte custodiæ tradatur, qui à religionis proposito ad secularem habitum reuertitur. Si homo.

Non tribuitur licentia nubendi, qui continentiam seruare decreuerunt. Nubendi.

maiores sunt adulteris, quæ continentiam propositum violant. Meliore.

Monachus & virgo qui se Deo dedicant, nuptiis iungi non possunt. Si qua.

Diaconissa, quæ post ordinationem nubit, anathema sit. Diaconissam.

Inter digamos reputatur, qui virginittatem

pollicitam præuaricantur. Quotquot Virginibus Deo dedicatis, nec in line dāda est cōmunio, si libidini seruierūt. Virgines. Cogatur ad pœnitentiā filia clerici, si deuota maritum duxit. De filia episcopi. Deuota, nisi deserit peccare, non est in ecclesia recipienda. Deuotam. De monacha quæ ad lapsum adulterij deducitur. Si qua.

Post dignam pœnitentiam, communionem recipiant, qui in religiosas mulieres excedunt. Nos autem.

De legibus imperatorum hac de re. Si quis. Mulieres castæ obseruent religiosum habitum, quæ religionis obtentu velantur. Mulieres.

Monachus vxorem ducens, numquam sacri gradus mereatur consortium. Monacho.

Ante professam continentiam nubant viduæ quibus volunt. Viduæ.

Non permittitur vidua post professionē continentię votum deserere. Vidua.

Professio viduitatis, coram episcopo facta post habitum susceptum nulli violare permittitur. Viduitatis.

Modus & solennitas faciendæ professionis hoc ordine seruetur. Omnes.

Filij perditionis sunt, qui violant corpora feminarum consecratarum. Sciendum. In

In monasterio recludantur monachi, vxoribus sociati. Et quia.

Post professam continentiam quisquis vxorem duxerit, ab ea separetur. Vt lex.

Coniugia vouentium non sunt dissolueda. Nuptiarum.

De viduis, quæ primam fidem irritam fecerunt. De viduis.

Q^{ua}. II.

Cōiugalis pactio, non virginitatis defloratio, coniugium facit. Quam initiatum.

A prima fide desponsationis coniuges verius appellantur. Coniuges.

Triplex bonum coniugij fuit in parentibus Christi. Omne.

Frater sponsam fratris post eius mortem ducere non potest. Si quis.

Vxore mortua, licet viro aliā ducere, sed nō repudiatam, vel desponsatam. Additur.

Post mortem alicuius, nullus de eius cōsanguinitate sponsam accipiat. Si quis.

Non est inter eos matrimonium, quos non copulat commixtio sexus. Non est.

Quia mulier non pertinet ad matrimonium, cum qua non celebratur nuptiale ministerium. Quum societas.

Causa religionis coniugia solui non debent. Sunt qui.

Quod si viri cōsensu monasterio mulier de-

Contrarium.

ta, ad eius consortium non prohibetur redire. Multorum.

Ad vxorē redire cogatur, qui sine eius consensu religiosam vestē suscepit. Agathola. Sine consensu vxoris religionis propositum vir sumere non potest. Si quis.

Sine conscientia episcopi, viro & vxori causa religionis diuertere non licet. Si vir.

Sine vxoris voluntate viro continere non licet. Situ.

Vir non est suscipiendus in monasteriū, nisi & vxor conuertatur. Quia Agathon.

Continentiæ vota non licet suscipere, nisi eandem vitam vir eius elegerit. Scriptis.

Desponsata puella non prohibetur monasterium eligere. Desponsatam.

Desponsata impunē monasterium potest eligere. Decreta.

Si mulier probauerit, quod à viro suo nunquam cognita fuerit, separetur. Quod autem.

Sororem vxoris polluens, neutram valet habere. Qui dormierit.

De eo q dormit cū spōsa fratris sui. Quidā.

Si quis spōsam filij sui opresserit simul cum ea sine spe coniugij maneat. Si quis.

Si sponsus raptam recipere noluerit, licet illi aliam ducere. Raptor.

In desponsatione coniugium initiatur. Quom initiatur.

Coniun

Coniunctorum commixtio matrimonium perficit. In omni.

Matrimonium sponsali coniunctione initiatum, cōmixtione perficitur. Quapropter.

Quum desponsata fuerit tradita, & in vsum deducta, ritē coniunx appellatur. Si quis.

Quare sponsæ post pactum non statim tradantur. Institutum.

Consuetudine scripturæ sponsæ coniuges, & sponsi viri appellantur. Genuit.

Maria coniunx dicitur moræ scripturæ, quā simpliciter sponsa esset. Priusquam.

Dominus non cōmendasset matrem discipulo, si eam Ioseph cognouisset. Si eam.

Maria vxor Ioseph appellatur, quia sic ab eo putabatur futura. Inuenta.

Ad nuptias Mariæ Ioseph non peruenit. Sic quippe.

Puellæ desponsatæ prioribus reddendæ sunt. Desponsatas.

Cōmuniōe priuē spōsa, nisi raptorē deserre, & ad spōsum suū redire voluerit. Atho.

Quid sit raptus. Raptus.

Ubi raptus admittit, ubi puella abducitur, de cuius ante nuptiis nihil probatur. Lex illa.

Puellam alij desponsatam, alter accipere non valet. De coniugali.

Si quis mulieri consensus fidem fecerit, non licet illi aliam ducere. Duobus.

Quæritur tria.

1. An coniugium sit inter infideles.
2. An liceat alicui aliā ducere, priore viucte.
3. An sit reputandus digamus, qui ante baptismum habuit vnā, & post baptismum alterā.

Qu. I.

Esse coniugium inter infideles, multis autoritatibus probatur, & negatur. Quod autem. Digamus reputas, qui ante baptismum habuerit vnā, & post baptismum alterā. Nūquid. In fidelis potestate sit, post baptismum recipere, quam antē dimiserat. Si quis. Fidelis infidelem discedentem sequi non cogitur. Simili.

Sine culpa relinquitur vxor, quæ cum fidele habitare noluerit. Vxor.

Licet dimittitur vxor, quæ virum suū cogere querit ad malum. Idololatria.

Quæ simulachrum facit, nec respiscit, dimittatur à viro suo. Non solum.

Amore cuiuslibet, non est à fide recedendum. Si infidelis.

Quod etiā infideles sunt coniuges, & quod fidele licet dimittere infidelem. Iam nūc. Ab infidelibus coniugibus licet recedere, sed non expedit. Sic enim.

Nisi ad fidem Iudæus accesserit, separetur ab vxore fidele. Iudæi.

A par

A parentum separentur cōsortio fideles, ne in eorū inuoluantur erroribus. Iudæorū. Iudæis ad fidem venientibus, cum infideli nulla sit communio. Sape.

Cum Iudæis nec manducandum, nec bibendum, nec ab eis medicamentum recipiendum est. Nullus.

Clerici, siue laici, vitent Iudæorum conuiuia, nec ad sua consortia recipiantur. Omnes deinceps.

Fideles infidelibus non sunt coniugio copulandi. Caue.

Cum hæreticis catholici non misceant coniugia. Non oportet.

Christianæ cōmunioni careat, qui Iudaicæ prauitanti cōiugali se vinculo sociat. Si qs.

Qu. II.

Non potest quis post baptismum alteram ducere, viucte ea quæ ante baptismum sibi fuerit virgo copulari. Si quis.

Licet fidele aliam ducere vxorem, quam Christianæ fidei odio infidelis vitetur. Infidelis.

Qu. III.

Nō est digamus, q̄ ante baptismum habuerit vnā, & post baptismum alteram. Oportet. ss. i. Nō debet fieri episcopus, qui ante baptismum habuerit vnā, & post baptismum alteram. Acutius.

N 4

CAUSA XXIX.

Queruntur duo.

1. An sit coniugium, si seruus pro libero se offerat, & aliquam huius ignaram vxorem ducat.
2. Si prius putabat hunc esse liberum, & postea deprehendit illum esse seruum, an liceat ei statim ab illo discedere.

Quæst. I.

Quinam errores excludant cōsensum matrimonij. Quod autem. §. His ita.

Quæ. II.

Licet seruo matrimonia cōtrahere. Omnib. Ancillam in matrimonium susceptam, viro dimittere non licet. Si quis liber. Inter patronum & libertam cōstat esse matrimonium legitimum. Si quis ancillam. De eo qui ancillam duxit in vxorem, quam putat esse liberam. Si quis. Non licet mulieri dimittere, quem sciens seruum accepit in virum. Si fœmina. ~~scilicet~~ ^{scilicet} occasione dimitti non valet, quæ post controuersiam status se in libertatem asseuerauerit. Cuius. Occasione conditionis dolose mutata, vir non discedat ab ea, quam libertatis tempore acceperit. Perlatum est. Legitima seruorum coniugia, sua autoritate domini non dirimant. Dictum est.

CAUSA

CAUSA XXX.

Queruntur quinque.

1. An vxori suæ debitum reddere valeat, qui proprium filium de sacro baptismo suscepit.
2. An sponsalia cōtrahantur inter infantes.
3. An spirituales vel adoptiui filij naturalibus copulari valeant.
4. An vxorem comparris vxoris suæ alicui ducere liceat.
5. An clandestina desponsatio manifestè præiudicet.

Quæ. I.

Separetur viri ab vxorib. qui aliquo casu natos proprios corā episcopo tenent. Peruenit. Ab vxore separatur, qui filiastrum suum coram episcopo tenuit. Si quis. Non separetur à viro, quæ filiastrum de sacro fonte leuauit. Nosse. Non separetur à viro, sed poenitentia agat, quæ filium suum coram episcopo fraudulenter tenuit. Dictum est. Separantur. & grani poenitentia plebsantur, qui filiola suam vel spiritualement matrem ducunt in vxorem. De eo. Non separantur ab vxoribus, qui filiastrum suos coram episcopo tenent. De iis. Non separetur ab vxore, quæ necessitatis causa filium suum baptizauit. Ad limina. N 5

Par pœnitentia ei indicitur, qui spiritualement filiam, & pœnitentialem suam violare monstratur. Omnes.

Qu. II.

Ante tempus consentiendi, coniugium contrahi non potest. Vbi non est.

Qu. III.

Qui de sacro fonte suscipitur, filius est eius à quo suscipitur. Ita diligere.

Filia spiritualis carnali filio nullo modo nubere potest. Pictatium.

Filio suo, quem de sacro fonte suscepit, nullus tradere audeat. Non oportet.

Filij vel filie, ante vel post cōpaternitatē genitricis, legitimē cōiungi possunt. Super his.

Qui ex compatre vel commatre post susceptos filios de fonte nati fuerint, coniungi non possunt. Post.

Non cogitur dimittere. filiam suā commatris, quam duxit in coniugium. Illud etiā.

Qu. IIIL.

Duas commatres alicui habere non licet. *coiscentur*

Octo annis pœniteat, qui duabus cōmiscetur commatribus. Si pater.

Nullus duabus commatribus commisceatur. Si quis.

Vxorem cōpatris ducere potest, quum ipsa commater non fuerat. Qui spiritualement

Vxor

Vxor simul cū viro filiū alicuius in baptismo non suscipiat. Quod autem.

Qu. V.

Clandestina cōiugia fieri nō debent. Aliter. Nuptias occultas celebrare nō licet. Nullus.

Nuptiæ publicē celebrari debēt. Nostrates. In contrahendo coniugio quæ sunt obseruanda. Qualis.

Quomodo sponsus & sponsa ad benedictionem accedant. Sponsus.

Sine publicis nuptiis nullus ducat vxorem. Nullum.

Quare fœminæ velantur, dum maritantur. Fœminæ.

Nuptiæ dicuntur ab obnubēdo, eo quod caput suum obnuere soleant. Nec illud.

Incerta nemo iudicare præsumat, & licet vera sint, non tamen credēda, nisi quæ certis iudiciis cōprobātur. Si quis. §. His ita.

Ante iustam probationem nullus est iudicandus, aut dammandus. Nullum.

Non sunt aliqua iudicanda prius, quàm certis demonstrantur iudiciis. Iudicantem.

C A V S A X X X I .

Quæritur tria.

1 An possit duci in coniugium, quæ prius est polluta per adulterium.

2 An filia sit tradenda alicui. (alij.

3 An post patris spōsionē illa possit nubere

Qu.

Q^{ue}. I.

Adulterio polluta non ducatur ab eodem in matrimonium. Nullus.

Licer alicui ducere matrimonio, quā prius polluit adulterio. Denique.

Nullus ducat in coniugium, quam polluit per adulterium. Illud.

Post mortē viri non potest adultera in vxorem duci. Relatum.

Post peractam pœnitētiā poterit viduam in vxorem ducere, quam viro viuente per adulterium polluit. Si quis.

Post pœnitentiā reconcilietur ad communionem vidua, quæ mœchum suum in vitum accepit. Si qua.

Fides & cōuersatio pœnitentiā breuiat eorū, qui frequenter ducunt vxores. De iis.

Secundum veritatis rationem fornicari conuincitur, qui secūdā ducit vxorem.

Hac ratione.

Vt vitetur periculum fornicationis, secundā matrimonia conceduntur. Quomodo.

Nec duæ, nec tres, nec deinceps nuptiæ sunt condemnandæ. Aperiant.

Secunda coniugia, sicut & prima, licita esse probantur. Deus.

Q^{ue}. II.

Iuramento patris non cogitur puella nubere, cui nunquā assensum adhibuit. Si verum.

Quorum

Quorum vnum futurum est corpus, vnus debet esse & animus, atque nulla est inuita copulanda alicui. De neptis. Non licet deferere viro, quam prēmisis dotibus & publica attestatōne duxit vxorem. Lothariis.

Q^{ue}. III.

De parentibus qui fidem frangunt sponsaliorum. Si qui.

CAVSA XXXII.

Quarantur octo.

- 1 An meretrix licitè ducatur in vxorem.
- 2 An ea quæ causa incontinentiæ ducitur, sit coniux appellanda.
- 3 Cuius arbitrium aliqua sequatur, an liberi aui, an originarij patris.
- 4 Si viuente vxore alicui liceat filios ex ancilla querere.
- 5 An ea quæ vim patitur, pudicitiam amittere comprobetur.
- 6 An adulter adulteram possit dimittere.
- 7 An viuente dimissa, aliam possit accipere.
- 8 An infidelem sub prēmisa conditione liceat alicui fidelium in coniugem ducere.

Q^{ue}. I.

Patronus turpitudinis est, qui vxorē suam adulteram dimittere noluerit. Sicut.

Causa fornicationis vir dimittat vxorē, non tamen

tamen adulteram ducat. Dixit.
Sola fornicatio vxorē maculat. In cōiugio.
Qui vxorē suā adulteram dimittere noluerit, duodus annis pēniteat, si ei debitum reddiderit. Si quis.
Post pēnitentiā adulterij vxorē vir potest accipere. De Benedicto.
Qui adulteræ debitum reddit, tribus annis pēniteat. Si quis.
Adulterio purgato per pēnitentiā, potest fieri reconciliatio coniugij. Quod autem.
Quā fornicationis vitium excluditur, castitatis virtus asciscitur. Quum renunciatur.
Non habetur fallax apud Deum, qui ad veritatem pēnitendo reuertitur. Apud.
De adultera non tenenda, & quod vxores non possint maritos suos adulterij reos facere. Ibidem. §. Crimen.
Veritas nuptiarum non consistit in cōmixtione maris & feminae. Non enim.
Primæ vel secundæ nuptiæ hac autoritate probari videntur. Nuptiæ.
Virginitas consilio suadet, non ex imperio præcipitur. Integritas.
Non est peccatum, meretricem ducere vxorē. Non est.

Quæ. II.

Partus feminarum est eis sola causa nubendi. Pudor.

Non

Non coniuges, sed adulteri vocantur, qui non secundum præcepta Christi coniunguntur. Sicut.
Immoderatus vsus coniugatorum, non est nuptiarum malum, sed est veniale propter nuptiarum bonum. Quicquid.
Nō datur præsentia sancti spiritus, rēpore, quo cōiugales actus geruntur. Cōnubia.
Coniuges sunt, qui causa solius incontinentiæ sibi inuicem copulantur. Solet.
Fornicarij sūt, non coniuges, qui sterilitatis venena procurant. Aliquando.
Nō est homicida, q̄ abortum procurat antē, quā anima corpori sit infusa. Quod verò.
Profect⁹ est honestatis, fornicariā abicere, & vxorē legitimā accipere. Ancillam.
Legitimo matrimonio copulatur, quæ concubinam habenti traditur. Non omnis.
Vidua & virgines propria voluntate sibi maritos eligant. Hoc sanctum.

Quæ. III.

Arbitrio liberi aui, non originarij patris, puellā nuptias sequi oportet. Patrem.

Quæ. IIIL.

Quomodo Abraham excusetur à crimine fornicationis. Ille.
Sicut bonorum ministerio boni & mali, ita ministerio malorum boni & mali in se generantur. Recurrit.

Abraham

Abrahā nō est reus adulterij, qui vxore vi-
uente filios ex ancilla suscepit. Dixit.
Quod præter legitimā vxorem cōmittitur,
adulterij crimine damnatur. Nemo sibi.
Nihil est fœdus, quā vxorē amare qua-
si adulteram. Origo.
Virginalis castitas non præfertur coniugio
Abrahæ. Quis.
Patriarchæ non concupiscētia explēdæ li-
bidinis, sed causa numerosę prolis plures
habebant vxores. Obiiciuntur.
Sanctius est, absq; liberis defungi, quā ex
illicito cōcubitu stirpem quærere. Sicut.
Ex ancilla filij non sunt quærēdi. Dicat.
Adulteria non sunt admittenda etiā volun-
tate generandi filios. Sic non sunt.
Illicitus concubitus, & omnis non legiti-
mus vsus illorum membrorum, & nomi-
ne mœchiæ intelligitur. Meretrices.
Extraordinaria voluptas & inuerecunda
opera nuptiarum, luxuria & immundicia
appellatur. In eo.
Immoderatus vsus mulierum, Salomonem
ad idololatriam traxit. Salomon.
Liberorum procreatio in matrimonio lau-
datur: meretricia voluptas etiā in vxorē
damnatur. Liberorum.
Qui sint liberi, & quam conditionem se-
quantur parentum. Liberi.

Q^u.

Q^u. v.

Pudicitia violenter eripi non potest. Quod
autem.
Melior est virginitas mentis, quā carnis.
Tolerabilius.
Mente incorrupta, caro non corrumpitur.
Reuera.
Aliena libido neminem polluit. Itane.
In corpore pudicitia violari non potest, si
mens inuiolata seruatur. Ad Deum.
Caro non peccat, si à contagione fuerit a-
nima munda. Non potest.
Non corrumpitur pudicitia carnis, si mente
seruatur. Magis.
Nec peccatum, nec iustitia, ex opere sine vo-
luntate perficitur. Sicut.
Virginitas carnis non seruatur, mente cor-
rupta. Si Paulus.
Corpore intacto castitas nonnūquam amit-
titur. Nec solo.
Adulterium perpetratur, quum innupta tur-
piter concupiscitur. Qui.
Nec opprimuntur, incontaminatis virgini-
bus se comparare non audeant. Ille.
Mœchatur, qui alicui præter matrimonij fœ-
dus miscetur. Non mœchaberis.
Qui viuente vxore sua, alteram cognoscit,
adulterium committit. Puto.
Qualiscunq; sit vir, ex quo semel placuit, nō

O

est dimittendus. Horrendus.
Similiter de vxore intelligatur. Si vxorem.
Non licet viro vxorem dimittere, nisi causa
fornicationis. Præcepit.
Cõmunione priuetur, qui extra causã for-
nicationis vxorẽ suã dimittit. Præcepit.
In vtroque sexu adulteriũ pari ratione pu-
nitur. Christiana.

Qu. VI.

Qui fornicatur, fornicationis causa vxorẽ
suã dimittere non potest. Nihil.
Qualem quisque vult inuenire vxorẽ, talẽ
se seruet. Si ducturi.
Iudicium de alio expetere non debet, qui
de se iudicari non vult. Iniquum.
Viri grauius sunt puniendi de adulterio,
quã mulieres. Indignantur.
Sicut vir caput est mulieris, sic adulterando
grauius delinquit quã mulier. Non
moechaberis.

Qu. VII.

Vinculum coniugij fornicatione non po-
test dissolui. Interveniente.
Nulla ratione dissoluitur coniugium, quod
semel initum probatur. Licet.
Sive vir ab vxore sive vxor à viro causa for-
nicationis discesserit, alterã habere prohi-
betur. Apostolus.
Ab vxore dimissus, vel dimissa à viro, ad pri-
mã

nitentiã redigatur, nisi aur cõtinenter viue-
re, aut se recõcilare voluerint. Placuit.
Moechatur, qui à viro dimissã ducere præ-
sumit. Dominus.

Adultera probatur, quæ viuenti viro alteri
nubit. Omnes.

Mulieri fideli, quæ virum adulterum di-
mittit, alij nubere non licet. Fidelis.

Ad poenitentiam est cogendus, qui multis
nuptiis copulatur. Si quis.

Qui ob fornicationẽ vxorẽ dimittit, & aliã
ducit, moechari probatur. Quẽadmodum.

Minus est, secundũ naturã coire, quã cõ-
tra naturam delinquere. Offerebat.

Grauiora sunt flagitia quæ contra naturã
probantur, qualibet incesta macula. Flagitia.

Turpior & flagitiosior est vsus cõtra naturã,
quã fornicationis & adulterij. Vfus.

Om̃s immunda pollutio, fornicatio est, licet
varia sint peccata fornicationis. Nõ solũ.

Adulterium secundũ in pœnis obtinet lo-
cum. Quid in.

Licet ducere aliã viro, cui sua ob iſſirmitatẽ
corporis debitũ reddere nõ valet. Quod.

Licitum coniugiũ nõ negetur illi, cuius vxor
cum suo fratre dormierit. Quadam.

Disiungatur, & nunquam cõiugio copule-
tur, qui quamlibet propinquorum ince-
stabit. Si quis.

Sororem vxoris polluens, neutram habere valet. Qui.

Causa adulterij vxorem relinquens, continentiam seruet. Si verò.

Neutram habeat, qui sororē vxoris polluit. Concubuisti.

Cum nouerca, vel filiastra, vel sorore suæ vxoris dormiens, ad coniugium peruenire non poterit. Si quis.

Ob infirmitatem vel damna corporis coniugio solui non licet. Si quis.

Furiosus & furiosa, matrimonia contrahere non possunt. Neque furiosus.

Sterilem vxorē dimittere, & causa fœcunditatis, aliā ducere, alicui nō licet. Tantū.

CAUSA VIII.

Non debet aliquis à continentia voto recedere, etiamsi infidelis Christianam se polliceatur fieri. Non solum.

CAUSA XXXIII.

Queruntur quinque.

- 1 An propter impossibilitatem coeundi, à viro suo aliqua sit separanda.
- 2 An post separationem, ei nubere valeat, cum quo prius fornicata est.
- 3 An sola confessione cordis crimen possit deleri.
- 4 An tēpore orationis quis valeat coniugium reddere

reddere debitum.

An vir sine consensu vxoris, continentiam vouere possit, vel si minis, vel terroribus licentiā vouēdi ab ea extorquere valeat.

Qu. I.

Licet mulieri alteri nubere, quam ob frigiditatem vir cognoscere non poterit. Quod autem interrogasti.

In veritate viri consistat, si mulier negat se cognitam ab eo. Si quis.

De iis qui maleficiis impediri, coire non possunt. Si per.

Qu. II.

Non licet alicui vxorem dimittere, nisi causa dissidij primū ecclesiæ proberetur. Seculares.

Lex diuina prohibet virū vxorē dimittere, nisi certa causa fornicationis. An quod. Absque causæ cognitione à viro suo dimissa, ad omnia restituatur. Historia.

Nisi post restitutionē, neq; de cōiugij fœdere, neq; de adulterij crimine inter virū & vxorem iudicium est agendum. Siue de. Coniugia penitus interdiciantur iis, qui suas coniuges occidunt. Interfectores.

Non licet alicui vxorem suam adulteram occidere. Inter.

Pœnitentia eius qui propriam absque causa peremit vxorem. Quicunque.

Pœnitentia Astulphi, qui vxorem suam interfecit. Admonere.

Potius vxore viuente aliâ ducat quis, quàm humanâ sanguinem fundat. Si quod Clerici, si vxores eorum peccauerint, præter necem eas domi custodiant, & ad salutaria cogant ieiunia. Placuit.

Quare sit constitutum, post septē annos in pristinū statū pœnitētes redire. Hoc ipsi.

Pœnitentes matrimonia contrahere prohibentur. De iis.

Ex indulgentia, cōiugia post pœnitentiā legitimā non negentur. Audiuius.

Propter lapsum iuuenilis incontinentiæ, nō negentur pœnitentibus licita coniugia.

In adolescentia.

Quæ pœnitentia sit imponenda ei, qui matrem occidit. Latronem.

Post dignā pœnitentiā adolescentibus permittantur licita coniugia. Si quis.

Anachemati subiaceat, qui cū matre spiritali, vel cū ea quā de sacro fonte suscipit, fornicatus fuerit, & tamē legitimā vxorem non dimittat. Si quis cum.

Homo non separat, quos pœna condemnat. Quos Deus.

Qu. 111. Inferuntur hīc Dist.

de Pœnitentia.

Dist. 1.

Sola

Sola cordis cōtritiōe Deo satisfacit peccator, quia mētis affectus pro opere reputatur, non solum corā Deo, sed legibus etiā Imperatoriis. Petrus, & deinceps.

Non solum qui manibus occidunt, sed etiā quorum consilio & fraude alij occiduntur, homicidæ probantur. Periculose.

Interfectores fratrum, detractores eorum, eosque audientes, homicidæ habentur.

Homicidiorum.

In maleficiis voluntas pro opere reputatur.

Omnis.

Homicida est, qui fratri suo mala persua-

det. Noli.

Occidit, qui ad nocendum mouetur. Homicidium.

Parti tenentur, qui solo timore non furantur. Si propterea.

Nō ideo minus delinquit, cui sola deest facultas. Sicut.

Sunt alij, qui contrā sentiunt, dicentes, sine confessione oris, & satisfactione operis,

neminem à peccato posse mundari, si tēpus satisfaciendi habuerit. Non potest,

& deinceps multis capitulis.

Operibus misericordiæ emimus non Deū, sed nosmetipsos redimimus. Medicina.

Doloris mēsurā potius, quā tēporis, i actione pœnitentiæ considerāda est. In actione.

Mortificatio vitiorum magis, quàm abstinencia ciborum, pœnitenti necessaria est. Mensura.

Sequuntur solutiones contrariorum. §. His autoritaribus.

Sufficit illa confessio, quæ primum Deo, deinde sacerdoti offertur. Quamuis.

Dist. II.

Primam vitij causam nō penitus extinguit, qui illam postea recidit. Si quis semel. Consequenter tractat autor, an charitas, vel spiritus sanctus semel acceptus, possit amitti.

Dist. III.

In hac distinctione probat Gratianus, pœnitentiam posse iterari (vt ita dicam) sed non solennem. Nempe toties nobis agendam esse pœnitentiã, quoties peccamus.

Dist. IIII.

In hac distinctione tractat autor, an peccata remissa redeant, & contrarias ad hanc quæstionem affert sententias.

Dist. v.

Quæ peccator in pœnitentia considerare debet. Consideret.

Pœnitentes negociationis lucra abiciant. Qualitas.

Post pœnitentiam, ad militiam secularẽ redire non licet. Contrarium.

Decennio pœniteat, qui post pœnitentiã ad secu

secularem militiam redeunt. Si qui. A cõmunionē suspendantur, qui post pœnitentiam ad secularia redeunt. De iis. Quæ sit falsa pœnitentia. Falsas. Post cõuersionem ad negocium redire non licet, quod sine peccato agi non potest. Negocium.

Dist. vi.

Deponatur sacerdos, qui peccata pœnitentis publicare præsūmit. Sacerdos. Proprius sacerdos ignarus vel imperitus vitari potest. Placuit.

Dist. vii.

In hac distinctione quæritur, an utilis sit pœnitentia, quæ iniūgitur in mortis articulo.

Qu. IIII.

Tempore quo vxori debitum redditur, à carnibus agni abstinere oportet. Sciatis. A coniugali concubitu sanctorum solennitatibus est abstinendum. Quotiescunque. Diebus ieiuniorum à propriis vxoribus abstinere oportet. Fratres.

Vxoribus vsus certis diebus cessare iubetur. Christiano.

Non verè pœnitentiam agit, qui continentiam non seruat. Qui.

Ab ingressu ecclesiæ tẽperare se debet vir, cum propria vxore dormiens. Vir cum.

In dieb. quadragesimę nuptias celebrare nō

licet. Non oportet.

Nisi ex consensu communi orationi coniuges vacare non possunt. Apostolus.

Nisi ex consensu communi coniugatis poenitentia non detur. Poenitentiam.

Qu. v.

Non potest vir continentiam seruare, nisi uxoris habeat consensum. Si dicat.

Nō debet extorqueri mulieris cōsensus ad continentiam Deo vouendam. Notificasti.

Vir potest abnuere vota continentiae, si sine eius cōsensu Deo vxor obtulerit. Mulier.

Non potest vir continentiae vota rescindere, quae cum eius assensu mulier Deo promiserit. Quod Deo.

Cōtinētię meritū habet, qui incontinentia uxoris debitū reddere cogitur. Secundū.

Vota continentiae sine uxoris cōsensu reddi non possunt. Vna.

Abſque ceteris operibus nec ſola virginitas ſaluat, nec cetera abſque virginitate proficiunt. Tunc.

Non licet illi ducere uxorem, qui ſuam uolare permiserit. Qui uxorem.

Vota abſtinentiae, quae mulier permittente viro promiserit, illo prohibente ſeruare non cogitur. Maniſteſtum.

Mulier ſuis viris debent ſubefſe. Eſt ordo.

Vir eſt caput mulieris. Hæc imago.

Arbi

Arbitrium viri mulierem ſequi oportet in omnibus. Noli.

Nulla eſt mulieris poteſtas, ſed in omnibus viri dominio ſubiecta eſt. Mulierum.

C A V S A XXXIII.

Queruntur duo.

1 An ſit rea adulteri, quæ viuente viro ſuo alteri nupſit.

2 An redeunte primo, ſit cogenda recedere à ſecundo, & redire ad primum.

Qu. i. & ii.

Quæ alij nupſerit, putans virum ſuū mortuum eſſe, illo redeunte, ad priorem redire cogitur. Quum.

Probo viro vel uxore de captiuitate redeuntibus, propria redintegratur coniugia. Quū i.

Quæ primo viro relicta, ſecundo adheſerit, niſi ſecundum relinquens, primo reconciliari non poteſt. Non ſatis.

Quæ vitum in captiuitate ductum ſequi noluerit, maneat inupta, quamdiu vir eius vixerit. Si quis.

Non eſt adultera virgo, quæ neſciens viro nupſerit alieno. Si virgo.

Ne cogatur legitimā dimittere uxore, qui neſciens dormiuit cum eius ſorore. In lectū.

Matrimonia nō prohibeantur contrahere, quorum inceſtū ignorātia expuſat. Si quis.

C A V S A

- 1 An liceat aliquam ex propria cognatione duci in vxorem.
- 2 An ex consanguinitate vxoris aliqua possit in coniugem duci.
- 3 Vsq; ad quem gradum quisque debeat abstinere siue à propriis, siue ab vxoris suæ consanguineis.
- 4 Quare vsque ad sextum gradum consanguinitas computatur, ita quod nec ultra progreditur, nec infra subsistit.
- 5 Quomodo gradus consanguinitatis computandi sunt.
- 6 Qui iureiurando propinquitatem firmare debeant.
- 7 An illi qui de incestuosis nati sunt, filij reputentur.
- 8 Si ignorater de cōsanguinitate vel affinitate aliqua in vxorem ducta est, an ex dispensatione possit viro suo adherere.
- 9 Si contigerit ecclesiā decipi, & causa consanguinitatis aliquā à viro suo separari, quæ post quadriennii nuptiis hinc inde celebratis deprehēditur, nō fuisse cōsanguinea prioris, an secunda coniugia sint rescindēda, & priora sint redintegrāda.
- 10 Si relicta, alicui de propria cognatiōe ad secundas nuptias transferit, an proles ex eis

eis suscepta possit pertingere ad confortiū alicuius de cognatione prioris viri.

Qu. I.

Quare constitutum sit, ne consanguineas ducamus vxores. Quam igitur.

Qu. II. & III.

Vsq; ad septimā generationē nullus de sua cognatione ducat vxorē. De affinitate. Infamia notantur, qui consanguineas ducunt vxores. Coniunctiones.

Affines in quinta generatiōe copulari possunt, in quarta si fuerint inuenti, non separentur. De propinquis.

Non prohibentur ducere vxorē, qui ignorater incestum committunt. Si quis.

Ex propinquitate sui sanguinis vel vxoris, vsque in septimum gradum nullus ducat vxorem. Nullum.

Incestuosi nullo sunt digni nomine coniugij. De incestis.

Incestuosi vsque ad satisfactionem excommunicentur. De iis.

Nullus ducat vxorē à consanguineo cognatā, vel aliqua pollutiōe maculatā. Nec eā.

Extraordinaria pollutio in naturalib; nō impedit matrimonium. Extraordinariæ.

Nullus ducat in coniugem relicta cōsanguineorum suorum vsque in tertiam generationem. Et hoc.

A con

A cōsanguineis propriis, vel vxoris, pariter cuique est abstinendum. Qualiter. In parentela propria, & cōiugis, eadem cōsanguinitas est obseruanda. Sanē. Nurus non est aliter reputanda, quā filia. Si vir.

Vsq; ad septimā generationē progeniē suā vnūquenque seruare oportet. Progeniē. Quousque inter aliquos generatio in memoria retinetur, sibi inuicem non copulentur. In copulatione.

Ex propinquitatē sui sanguinis vsq; ad septimū gradū, nullus ducat vxorem. Nulli. Anglicis permittitur, vt in quarta vel quinta generatione copulentur. Quādā lex. In quinta vel sexta generatiōe, nullus amplius copuletur cōiugio. Cōtradiciamus. Duorum consobrinorum coniuges vnicuique; nubere non possunt. Porro.

Qu. IIII.

Propter sex nūdi ætates, vsq; ad sextū generationis gradum propinquitatē statuta est. Consanguinitas.

Qu. V.

Quomodo dirimuntur gradus consanguinitatis. Series.

Quomodo sunt computandi gradus affinitatis. Ad sedem.

Quare consanguinitas vxoris ad virū pertinet

nere dicitur, & quomodo affinitas sit computanda. Porro.

Qualiter parentelæ gradus computantur. Parentela.

Aequiuocatio est, quum soror vxoris cognata vocatur. Quod autem. Nomina graduū superiorū siue inferiorū, siue ex latere venientiū. Primo gradu.

Qu. VI.

Consanguinei tantum, vel si progenies defecerit antiqui & veraces, propinquitatē in synodo computent. Consanguineos. Qui iureiurādo propinquitatē firmare debeant. Notificamus.

Suæ confessioni relinquitur, quorū incestū nullus iureiurando affirmat. Si duo. Iuramentum accusatoris. De parentela. Iuramentum testium. Illud. Synodale iuramentum. Episcopus. Iuramentum illorum qui consanguinitatē probant. De parentela.

Iuramentum separationis. Ab isto. Nisi corā ecclesia cōsanguinitate probata, vxorē dimittere non licet. Multorum. Reconciliationis iuramentum. Ab isto.

Qu. VII.

Nō appellantur nlij, qui de incestuosis nascuntur. Quid est.

Qu.

Q^u. VIII.

Nō separentur, qui infra septimā generatiō-
nē ignoranter copulantur. De gradibus.
In quarto gradu qui coniuncti inuenti fue-
rint separentur. Hęc salubriter.
Non ducant vxorem, qui vsq; ad mortē al-
teri⁹ in incestu pseuerauerint. Incestuosi.

Q^u. IX.

Quę rationabiliter decisa sunt, mutari non
expedit. Omnibus.

Quę vtiliter decisa sunt, à successoribus ro-
borentur. Loci.

Corrigendum est, quod illicitē admittitur,
aut à prædecessoribus admissum inueni-
tur. Quod quis.

Secundum suę consuetudinis tenorē, apo-
stolica valet mutari sentētia. Apostolicę.

A prædecessoribus damnatos, aliorū supplica-
tionibus in pristinum statum Apostolica
reformat ecclesia. Veniam.

Sententiam Romanę sedis in melius com-
mutare licet. Sententiam.

Cuiusque iudicium Apostolicę sedis autori-
tas retractare valet. Graue.

A prædecessoribus depositi, à successoribus re-
stituuntur. Gregorius.

Q^u. X.

Affinitas in superstitie non deletur. Frater-
nicatis.

Sobole

Soboles ex secundis nuptiis genita, confan-
guineis prioris viri copulari non debet.
Si cuius.

CAUSA XXXVI.

Queruntur duo.

An raptum commiserit, qui virginem vo-
catam ad conuiuium oppressit.

An rapta raptori nubere possit, patre as-
sensum præstante.

Q^u. I.

Quid sit raptus. Raptus.

Vbi raptus admittitur. Lex illa.

Si raptor cum rapta ad ecclesiam confuge-
rit, quid fieri debeat. De raptoribus.

Q^u. II.

Raptores puellarū & consentientes excom-
municentur. Eos qui.

Ob immanitatē sceleris abiciantur raptores
viduarum virginum. Raptores.

Excommunicentur raptores viduę vel vir-
ginis, cum illis fauentibus. Si quis.

Excommunicentur, qui viduam, vel filiā al-
terius extra voluntatem parentū rapuit,

aut regis beneficio postulat. Nullus.

Quot sunt legitima cōiugia, & quod volū-
tate patris rapta raptori nubere pōt. Tria Vide de

cum voluntate parentum raptas in coniu-
gium habere permittitur. Denique. C. Lib. 5.

post pœnitentiā raptori vel rapta illicita cō-
tit. de nu.

P

iugia concedantur. Si autem.
Nec etiã cum volũtate parẽtis raptores rap-
tas possunt habere cõiuges. Placuit. Vide
§. Hęc autoritas. Ibi, Vnius assertio sacrę
scripturę testimonio nixa, antefertur
concilio.

SEQUITVR DE CON-

secratione, Distinctione
prima.

Ecclesiarum consecratio absque missa fieri
non debet. Omnes.

Absque præcepto sedis Apostolicę noua
non deducitur ecclesia. De.

Sine autoritate summi pontificis, noua non
deducitur ecclesia. Præcepta.

Non deducuntur basilicę, quę præter auto-
ritatem sedis Apostolicę fuerint ædifica-
tę. Basilicę.

Publicę processiones non sũt in oratoriis,
quę præter autoritatem sedis Apostoli-
cę consecrantur. Certum est.

Sine nutu sedis Apostolicę ecclesia non de-
bet institui. Ecclesia.

Sine designatione episcopi, noua non dedi-
cetur ecclesia. Nemo.

Non consecratur ecclesia, quę pro quęstu
cupiditatis ædificatur. Si quis.

Sacrificia non nisi super altare, & locis Deo
consec-

consecratis offerantur. Sicut.

Non nisi in locis sacris missarum celebren-
tur solennia. Missarum.

Precib. diuinis cõsecrentur ecclesię. Ecclesię.

Sacrificare & missas celebrare, non licet, ni-
si in locis Deo sacratis. Hic ergo.

Abiciantur sacerdotes, qui in locis nõ sacra-
tis missas celebrare præsumunt. Nullus.

Singulis annis dedicationũ solennitates ce-
lebrantur, & consecratur etiã ecclesia, de
cuius cõsecratione dubitatur. Solennitates.

Octo diebus dedicationum solennitas est
celebranda. Solennitates.

Consecrantur ecclesię, de quarum cõse-
cratione dubitatur. Ecclesię.

Quando ecclesia est iterum consecranda, &
salibus tantum exorcizanda. Si motum.

Ecclesia semel Deo consecrata, quando est
iterum cõsecranda. Ecclesiis, & deinceps.

Absque episcopi permisso in ecclesia cõse-
crata non erigatur altare. Nullus.

Eriguntur altaria, quę sine sanctorum re-
liquiis eriguntur. Placuit.

Non est consecranda ecclesia, in qua paga-
nus sepultus inuenitur. Ecclesię.

De ecclesia in qua cadauera fidelium, vel
infidelium sepeliuntur. Ecclesię.

Super monumentis in campo non distri-
buantur sacra myteria. Non oportet,

Quomodo in ecclesia combusta, Missa possit celebrari. Concedimus.
Chrismate non yngantur altaria, nisi fuerint lapidea. Altaria.
Chrismatis unctione & sacerdotali benedictione sacrantur altaria. Altaria.
In priuatis oratoriis licet orare, sed non Missam celebrare. Vnicuique.
In priuatis oratoriis absque consensu episcopi nullus ministrare, presumat. Clericos.
Qui extra parochiam habet oratoria, his diebus ad parochiam redire cogantur. Si quis.
Quibus ex causis loca sanctorum mutanda sunt. Tribus.
Quando alicui corpora sanctorum de loco ad locum transferre non licet. Corpora.
In usum laicorum non licet conuerti ligna ecclesie dedicata. Ligna.
Vestimenta sacra & vasa prae vetustate consumpta incendantur, & cineres in loca occulta proiciantur. Altaris.
Mortui non obuioluantur vestimentis altaris. Nemo.
Sacra vasa non nisi a sacratibus tractentur hominibus. In sancta.
Non nisi a sacris hominibus vestimenta sacra feruentur. Vestimenta.
Digna ministeria nuptiarum non praestentur ornatibus. Ad.

In lig

In ligneis vasculis Domini corporis & sanguinis sacramenta non sunt celebranda. Vasa.
Ex qua materia calix cum patina fieri debet. Et calix.
Non in serico panno, sed lineo, sacrificium consecratur altaris. Consulto.
A quibus fuerit tradita Missarum celebratio. Iacobus.
Qua hora Missarum solennia celebranda. Nocte.
Non nisi a ieiunis hominibus sacramenta celebrentur altaris. Sacramenta.
Ante missarum solennia circa horam nonnam decantata in quadragesima nulli comedere licet. Solent.
Etiam prima parte diei missas celebrare licet. Necessè.
Missae peculiares non sunt in publico cantandae. Et hoc.
Quot missas in die sacerdoti celebrare licet. Sufficit.
Ex saluatoris & Apostolorum docemur exemplo, hymnos cantare. De hymnis.
In nouo testamento hymni ab angelis decantati inueniuntur. Hi duo.
In coena Domini, Gloria decantatur. Porro.
Cum baculo, aut capite velato, ad celebrandum missarum solennia clericus non ingrediatur. Nullus.

Quot testes episcopus sacrificans secum habere debeat. Episcopus.
Episcopi sine religiosis testibus Domini sacramenta non conficiantur. Iubemus.
Nisi duobus praesentibus presbyter missam celebrare non presumat. Hoc quoque. Communione priuentur, qui usque ad finem Missarum solennia non audierint. Omnes.
Die Dominico Missas ex integro laici audire debent. Missas.
Populus non ante discedat, quam Missae ex integro celebretur. Quum ad.
Excommunicetur, qui praetermisso ecclesiae conventu ad spectacula vadit. Qui die.
Usque ad Missam cathedrae memorum nullas ecclesiam ingredi prohibeatur. Episcopus.
Euangelia non sedendo, sed stando audire debemus. Apostolica.
Ad Missarum solennia semper aliquid est offerendum. Omnis.
Quare, Sursum corda, in praefatione dicatur. Quando.
Quae praefationes in Missis sint cantandae, Inuenimus.
In omnibus Missarum solennibus pro defunctis est orandum. Visum.
Ante preces non sunt a sacerdote nomina recitanda. De nominibus.

Dist.

Dist. II.

Panis & vinum & aqua in sacramentis sunt offerenda. In sacramentorum. *De Eucharistia.*
Vinum sine aqua, vel e converso, in sacramentis offerre non licet. Sicut.
Praeter vinum & aquam & panem in sacramento nihil debet offerri. Non debet.
Oblationis sacrificio vvas nemo coniungat. Didicimus.
De iis qui sacrificando varie errabant.
Quum omne.
Nulla oblatio corpori & sanguini Christi comparari valet. Nihil.
Ante confecta mysteria pacem non debemus offerre. Pacem.
Ecclesiasticis liminibus careat minister, qui post consecrationem communicare contemnit. Peracta.
Quisq; sacerdos quoties Missam celebrat, toties sacramentum communionem percipiat. Relatum.
Corpus Christi, sine eius sanguine, sacerdos non debet accipere. Comperimus.
Eucharistiae communionem quae quotidie accipit, nec reprehenditur, nec laudatur. Quotidie.
Qui semper peccat, celestis sacramentis medicinam semper accipiat. Si quotiescunq;.
Non abstineat a corpore Domini, qui excommunicari non meretur. Si non sunt. (non.
Ter in anno quisq; fidelium communicet. Et si

Etiam in cœna Domini sacram cōmunio-
nem debemus accipere. A quibusdam.
Proiciatur ab ecclesia, qui à cōmunionē
sacramēti se p. luxuria sua auerit. Si q̃s.
Non habeantur catholici, qui his trib' tēpo-
ribus communicare contemnūt. Hi qui.
Ante sanctam cōmunionē, à propria vxorē
quisque contineat. Omnis.

Quare tres partes fiant ex corpore Christi.
Triforme.

A quibus sunt contrectanda sacramenta
Dominica. Tribus.

Inficiuntur, non mundantur scelerosi, qui
cōmunicare non desinūt. Qui sceleratē
damnationē, non salutem acquirūt, qui in-
dignē sacramētis communicāt. Timorē.
Non à quo, sed ante quem offeratur, con-
siderandum est. Et dixit.

Pœnitentia eius, cuius negligentia de Chri-
sti sanguine aliquid stillat. Si per.

Quæ pœnitentia sit imponēda ei, qui sacra-
mentum euomit. Si quis per.

Sacerdotes non nisi per se diuina sacramen-
ta ministrent. Peruenit.

Quando celebratur Missa, presbyteriū lai-
cus ingredi non præsumat. Sacerdotum.

Sicut in metropolitana ecclesia, ita ubique
missarum solennia celebrentur. Institutio.

Quid sit sacrificium, quid sacramentum. Sa-
crificium.

crificium.

Quid sit signum. Signum.

Post consecrationē non substantia, sed spe-
cies remanet. Species.

Visibiles creaturæ in Christi corp' & sangui-
nē inuisibiliter cōuertūtur. Quia corpus.

Quare in specie panis & vini sacramētū suū
Christus nobis ministravit. Quia passus.

Dum hostia frāgitur, passio Christi ad me-
moriā redit. Quum.

De veritate corporis & sanguinis Christi
nulli ambire licet. In quibus.

Nō natura nascitur, sed cōsecratione nobis
cōficitur corp' & sanguinis Christi. Panis.

Quod ante benedictionem est panis & vi-
num, post benedictionem significat cor-
pus & sanguinem. Ante.

Sub specie panis & vini inuisibilem Christi
carnē & sanguinē honoramus. Nos autē.

Confessio Berengarij. Ego.

Quare elementorū species reseruentur, quū
verē sit corp' Christi & sanguinis. Fortē.

Nō carnaliter, sed spiritualiter Christi cor-
pus & sanguinē debem' accipere. Prima.

Quomodo Christi corp' qđ in cruce pepē-
dit, accipit, & quomodo nō. Nō hoc corp'.

Quid sit corpus Christi manducare, & san-
guinem eius bibere. Quid est.

Credere in Christū, est manducare Christū.

Ut quid.

Sacramentum & res sacramenti, sacrificium ecclesiæ conficiunt. Hoc est. (citer. Quot modis caro Christi intelligat. Dupli. Quomodo Christus sit immolatus semel, & quomodo quotidie immolatur. Semel. Hostia quæ semel oblata est, in recordatione suæ mortis quotidie offert. In Christo. Sacramentum corporis Christi non nisi ieiuni debemus accipere. Liquido. Ante consecrationem panis est, sed verbis in Christi corpus mutatur. Panis est. Non corpus, sed animæ substantiam fulcit panis vitæ æternæ. Non iste. Etiam secundum carnem Christus est panis viuus. Christus. Quomodo Christus visibiliter, in sacramentis spiritualiter manducatur & bibitur. Qui manducant. Quomodo spiritualiter corpus Christi sit accipiendum. Credere. Spiritus sanctus inuisibiliter corpus & sanguinem Christi sanctificat. Corpus. Per benedictionem panis efficitur corpus Christi. Non omnis. Dupliciter corpus Christi intelligitur. Commendauit. Sacrificium altaris sacramentum est unitatis. Hoc sacramentum,

Spiri

Spiritualiter magis quam corporaliter corpus Christi debemus accipere. Panem. Sacramentum, non Christi corpus accipit, qui ab eo discordat. Qui discordat. Sancta nocent malis, & mala prosunt bonis. Et sancta. Non prohibeantur mali de mensa Domini manducare. Non prohibeat. Et qui indignè accipit corpus Christi, tamen accipit. Sicur. Quibus exemplis præter naturam substantia panis & vini in corpus & sanguinem Christi conuerti probetur. Reuera. Quomodo per partes Christus manducatur, & integer permanet. Inuitat. Quotidianum sacrificium non redintegrationem passionis, sed commemorationem significat. Iteratur. Non solum sub figura, sed etiam in veritate dominici corporis & sanguinis sacramentum celebratur. Vtrum. In sanguine agni, Christi sanguis nunc verè sumitur, olim præfigurabatur. Quid sit. Post consecrationem licet figura panis & vini remaneat, tamen nihil est ibi, nisi corpus & sanguis Christi. Omnia. Quæuis quotidie manducetur Christus, integer tamè permanet viuus. Qui manducat. Corpus & sanguinem Christi secundu se, nulli edere

derelicer. De hac.

Corpus Christi in singulis portionibus singulorum accipiunt. Singuli.

Corpus Christi quod sumitur, & figura est in specie, & veritas in substantia. Corpus. Carnē viuificatricē, & ipsius verbi propriā factam in altari accipimus. Necessariē. Quomodo manna & aqua de petra fuit idē cum nostro cibo & potu. Inquit.

Quod veritatem dominici corporis & sanguinis sumimus. In Christo.

Quare in sacrificio aqua vino miscetur. In calicem.

Veram Christi carnem & verū Christi sanguinē māducamus & bibimus. Sicut est. In sacrificio non corporalem, sed spiritua-

lem escam accipimus. In illo. Carnem à Christo susceptam, corpus transfiguratum in altari offerimus. Sic redit. In cœna Christus fuit conuiua & conuiuium. Nec Moyses.

In veritate sui corporis & sanguinis Christi suis discipulis præsentaui, quod Melchisedech sacramentaliter obtulit. Accipite. Christus idem est sacerdos, & sacrificium. Sacerdos.

Iudei credentes biberunt sanguinem, quem in cruce fuderunt. Nunc eis.

Corpus quod ex virgine sumptū est, à fidelibus

bus accipitur. Corporeum.

Verum Christi corpus, verūque eius sanguinem quotidie manducamus & bibimus. Accesserunt.

Pro infirmantibus Eucharistiam presbyter semper habeat paratam. Presbyter.

Pœnitentia eius, qui non bene sacrificium custodit. Qui bene.

Magis & histrionibus sacra non committantur mysteria. Pro.

Post conuersionem non est deneganda gratia communionis. Scenicis atque.

Presbyter in altari Missam non celebret in quo eadē die episcopus celebravit. In altari.

Dist. 111.

Tempora feriendi in Missa sunt laicis nuncianda. Pronunciandum.

In sanctorum solennitatibus diuinis officiis, non salrationibus vel cantilenis populi debent vacare. Irreligiosa.

Ante ascensionem Domini tribus diebus litaniæ celebrentur. Rogationes.

Episcopus die Dominico non desit ecclesie. Episcopus.

Dies Paschæ ciuibus in villa celebrare non licet. Nulli.

Ante solennitatem Paschæ quadragesima est celebranda. Sacerdotibus.

Quinta feria vltimæ septimanæ quadragesimæ

De feriis.
Et ieiuniis.

mæ ieiunium solui non licet. Non liceat. Exceptis diebus dominicis, in quadragesima non solvatur ieiunium. Placuit. Nec in die dominico, nec in diebus Pêtecotes, in oratione genua flectantur. Quoniã. Quo tempore ab esu carniū sit abstinentium. De esu.

Nec die sabbati feriandum, nec die dominico lauacrum est prohibendum. Peruenit. Ob reuerentiam sepulturæ dominicæ sabbato ieiunare debemus. Sabbato.

Die dominica & quinta feria, non est celebrandum ieiunium. Ieiunium.

Quarta & sexta feria sunt seruanda ieiunia. Ieiunia.

Quinta feria vltimæ hebdomadæ quadragesimæ, pœnitentes remissionem accipiant. De pœnitentibus.

Singulis annis quinta feria vltimæ hebdomadæ quadragesimæ nouum Christma conficiatur. Literis.

Seruetur ab omnibus festiuitas inuentio- nis dominicæ crucis. Crucis.

Quare sit institutum, vt aqua sale conspersa sanctificetur. Aquam sale.

Non nisi in die dominico, sanctum Pascha celebretur. Nosse, & Celebritatem.

Dies Paschæ concilij formatarū subscriptio- ne omnibus promulgetur. Placuit.

Per

Per orbem vniuersum, quum in concilijs omnia statuta fuerint, futurum Pascha annuncietur. Placuit.

Per vniuersum orbem vno die & vno tēpo- re Pascha celebretur. De obseruatione. De imaginibus sanctorum non violandis. Perlatum.

Imagines sanctorū memoria sunt & recor- datio prætorum. Venerabiles.

Non in agni, sed in hominis speciem Chri- stus est figurandus. Sextam.

De fide trinitatis & vnitatis inuiolabiliter seruanda. Omnes.

Dist. IIII.

Sine sacramento visibili, & fide inuisibili, nemo saluatur. Necessarium.

In baptismo concupiscentia extinguitur, non vt non sit, sed vt non obsit. Per.

Qui ex viro & muliere concipitur, cum ori- ginali peccato nascitur, nec sine baptis- mate saluatur. Firmissimè.

Sicut nunc in baptismo, ita olim in circū- cissione remittebatur peccata. Quod autè.

Originale peccatum nunc in baptismo, olim in circūcissione remittebat. Ex quo.

Paruulis in baptismo offeretium prodest fides. Illud.

Per fidem & baptisma iustificamur à pec- catis. Filius.

Per

De Ba-
ptismo.

Per aquā baptismatis de terreno fit homo cœlestis. Per aquam.

Aqua baptismatis nō purgaret peccata, nisi tactu Domini corporis esset sanctificata. Nunquam.

Generale baptisma non nisi sabbato sanctę Pāschę & Pentecostes celebretur. Non ratione.

Quare in prædictis temporibus baptisma celebretur. Propriè.

In solennitate Pāschali vel Pentecostes catechumeni baptizentur. De catechumenis.

Necessitate cogente, quolibet tēpore baptizare licet. Hi qui.

Nisi necessitate cogēte iter Pāschę & Pētecostis null⁹ baptizare præsumat. Venerabilis.

Nemo nisi sacerdos, baptizare præsumat. Constat.

Non præsumat mulier baptizare. Mulier. Etiam laici, necessitate cogente, baptizare possunt. In necessitate.

Non iteretur baptisma, quod à pagano ministratur. Romanus.

Sicut per bonum, ita per malum ministrum æquē baptisma ministratur. Si inter.

Non merita ministrorum, sed virtus Christi in baptismo operatur. Baptismus.

Non iteratur baptisma, quod in nomine trinitatis ministratur. Si qui.

Bapti

Baptizentur, qui tantum in nomine Domini baptizati probantur. Si reuera.

An approbetur baptisma, quod à non baptizato præstatur. Soler.

Nō iteratur baptisma, quod in fide sãctę trinitatis ab hæreticis patrat. Ostenditur.

Valer ad salutē baptisma, etsi sine fide parvuli offeruntur. Non illud.

Effusio sanguinis implet vicem baptismatis. Baptismi.

Non baptizatur in homine, quod in eo est. Si quicquid.

Valer baptisma, etiam si per laicos ministratur. Sanctum.

Quamvis rectē viuat Catechumenus, sine baptismo tamen non potest saluari. Catechumenum.

Non iteretur baptisma, cuius formam constat integrē collatam. Hi de.

Et per bonos & per malos ministros æquē baptizat Christus. Aliud est.

Nec baptisma, nec baptizandi potestatem schismatici amittunt. Nullus autem.

Mali non sua potestate, sed Christi virtute baptisma ministrant. Quomodo.

Quando profit baptismus ei qui fide illum accepit. Tunc valere.

Non iterantur sacramenta, quæ extra ecclesiam conferuntur. Non.

Q

Quomodo recipiatur ab ecclesia, qui in nomine trinitatis apud hæreticos baptizantur. Ab antiqua.
Extra ecclesiam baptismus accipi potest, sed non prodest. Ecclesia.
Baptismus & sacrilegium hæreticorum, nō sunt sacramenta. Nunc autem.
Quod bonis & malis sacramenta ecclesiæ communia sunt. Est vnitas.
Non transit ad aquam baptismi, malicia bene dicentis. Non est.
Non est rebaptizandus, qui ab hæreticis baptizatur. Siue.
Baptizati à paganis, in nomine baptizentur trinitatis. Quos à.
Sine exorcismis & exufflationibus nullus baptizetur. Siue.
Officium baptizandi, catechumeni præueniant. Ante.
Quo tempore catechumeni ad exorcizandum sunt deferendi. Ante viginti.
Quo tempore competentibus symbolū est prædicandum. Symbolum.
In vnaquaque ecclesia baptizandi catechizari possunt. Catechismi.
Antequam baptizenter, quilibet sunt examinandi. Baptizandi.
Baptizandi quare exorcizantur & exufflantur. Postquam.

Quare

Quare signetur baptizandus in corde & fronte. Postea.
Quare super eū orationes dicantur. Ex hinc.
Quare sale initiatur catechumeni. Sal.
Quare iterum exorcizentur. Dehinc.
Sacerdotes exorcizando dæmonia repellūt. Sacerdotes.
Quare de salua nares & aures tangantur. Postea.
Quare nares, non ora baptizandorum episcopus tangat. Propter.
Quare à sacerdote inungantur. Deinde.
Quomodo fontem baptismi trinitatis præsentia consecret. Venit.
Verba erroris per imperitiā prolata, nō impediūt aquæ sanctificationem. Si non.
Quid significet mysteria, quæ in fonte baptismatis celebrantur. Prima.
Aliorum fide & professione paruuli baptizentur. Paruuli.
Aliorum testimonio ægrotantes sunt baptizandi. Aegrotantes.
Sacramentum fidei non tempora, neque fides paruulum facit fidelem. Nihil est.
Alterius professio non valet, ei, qui per se respondere potest. Quum pro.
Quare trinamersio in baptismate celebratur. Postquam.
De iis qui semel, nō ter in aquā baptismatis

Q²

merguntur. Si quis.
De iis qui in nomine Christi semel tantum
mergunt. Multi.
Inuocatione trinitatis ter in baptismo
mergere debemus. In synodo.
Baptizentur, qui in nomine trinitatis bapti-
zati non fuerint. Si verò.
Semel in baptismo mergere licet. Propter.
De sacerdote, qui per ignorantiam linguæ
latinæ, non in inuocatione trinitatis de-
liquit. Retulerunt.
Quare baptizati à sacerdote vngant. Venisti.
Quare baptizatus à presbytero vngatur in
cerebro. Postquam.
Quid super baptizarum à sacerdote dica-
tur. Emergisti.
Quare vnguētum super caput baptizati do-
natur. Accepisti.
Quare candida vestis traditur Christianis.
Post baptismum.
Quot mensibus Iudæi inter catechumenos
habeantur. Iudæi.
De Iudæis plerisque ad Iudaismum redeun-
tibus. Plerique.
Ante baptismum diabolo & eius operibus
renunciare debemus. Primum.
Non transit in nouam vitam, quem non
pœnitet veteris vitæ. Omnis qui.
Ante baptismum pœnitentiam agere debe-
mus. Agunt.

Quoad

Quadragesima dierum abstinentia Iudæis ba-
ptizandis indicitur. Ne quod absit.
Pœnitentia non est necessaria baptizandis.
Sine.
Necessitate cogente in catechismo & cōfirma-
tione idē cōpater esse pōt. In catechismo.
Nō plures, sed vnus paruulum in baptisma-
te suscipiat. Non.
Qui non est baptizatus, nec confirmatus, a-
lium in chrismate vel baptismo tenere
non debet. In baptismo.
Abbati vel monacho commatres non licet
habere. Non licet.
Qui in baptismo paruulos suscipiūt, p̄ eis a-
pud Deū fidei iussores existunt. Vos ante.
Ad baptizandi officium, & ad vestimēta al-
taris lauanda, sacerdos propria debet ha-
bere vasa. Omnis.
Neque baptismationes, neq; reordinationes
fieri licet. Non.
De Arrianis, quando baptizentur, quando
non. De Arrianis.
Baptizētur, de quibus ignoratur an sint ba-
ptizati. Paruulos.
Nō baptizatur cum matre, quicquid in eius
corpore est. Si ad matris.
Quare non baptizatur cum matre, qui in e-
ius vtero est. Qui.
De iis qui ignorāter bis baptizātur. Qui bis.

Q ;

De iis qui ex industria bis baptizantur. Eos. Presbyteris baptizatos chrismate tangere licet. Presbyteris.

Baptizatos in frontibus presbyteris ungere non licet. Presbyteri.

Chrismate pannum iterum linire, & super alium baptizatum mittere licet. Si quis.

De veteri chrismate, baptismata consecrare non licet. Si quis.

Non nisi à propriis episcopis presbyteri chrisma accipiant. Presbyteri.

Conficere chrisma, & per dioceses destinari omni tempore episcopo licet. Omni.

Qui baptizandi recipit officium, sine chrismate proficisci non debet. Nullus.

Ante, quam chrisma infundatur, ad aspergendum aqua de fōre accipere licet. In sabbato.

Vnde asperisionis sanctificatio exordium sumperit. Nec quemquam.

De iis qui vsque ad vitæ exitum suscipere baptismum differunt. Quando.

Parulis baptizatis parentum non nocet perfidia. Quæris.

Aliorum fides in baptismate paruulos saluat. In ecclesia.

Corpore & sanguine Christi participat, q per baptismum membrum eius efficitur. Nulli.

Quare sit baptizandus, qui de baptizato nascitur. Si baptizata.

In

In baptismate omnia peccata moriuntur. Ut ostenderet.

Sicut nulli baptismus negatur, ita nemo est qui non peccato moriatur. Paruulo.

In baptismate Ioannis non est peccati remissio. Non regenerantur.

Non solum originalia, sed etiam actualia peccata in baptismate remittuntur. Regeneratio.

Quicumque ex concupiscentia nascitur, per baptismum regeneratur. Quisquis.

Offerentium fides paruulos facit fideles. Paruuli.

Charitas ecclesie peccata remittit, vel tenet. Ecclesie.

Solus Christus peccata remittit. Nemo tollit. Præter baptismum Christi paruulis nulla salus promittitur. Nulla.

Baptizati Christo incorporantur, & eius membra fiunt. Ad hoc.

Gratia non solum peccata remittit, sed etiam legem implere facit. Gratia.

Vetus infirmitas in baptismate non penitus absumitur, sed vires amittit. Non ex.

Discipuli Christi, eius baptismate creduntur abluti. Quando.

Apostoli omnes, Christi baptismate baptizati creduntur. Sicos.

Catechumenus catholicus hæretico baptizato præfertur. Non dubito.

Q 4

Nō tam ablutione corporis, quā fide cor-
dis baptisma constat. Verus.
Sicut in veteri testamēto, quidā spirituales,
ita ī nouo quidā carnales inueniūt. Sicut.
Non naturæ necessitate, sed merito peccati
Adam mortuus erat. Placuit.
Paruuli non solum pœnam, sed etiam cul-
pā à parentibus trahunt. Placuit vt.
Gratia & peccata remittit, & ne iterentur
adiuuat. Placuit.
Quid sit peccatum, gratia docet, & vt vitetur
facit. Quisquis.
• Sine gratia, diuina mandata impleri nō pos-
sunt. Placuit.

*De confir-
matione.*

Dist. v.

Post baptisma confirmationis sacramentum
præstetur. Omnes.
Quid conferat spiritus sanctus in baptisma-
te, quid in confirmatione. Spiritus.
Manus impositionis sacramentum, dignius
est sacramento baptismi. De iis vero.
Nō ab alijs quā ab episcopis manus im-
positionis sacramentū perfici potest. Man.
Quare confirmationis sacramentum bap-
tizato tradatur. Nonissimè.
Ad confirmationem non nisi ieiuni veniāt.
Vt ieiuni.
Episcopi non nisi ieiuni baptizatos confir-
ment. Vt episcopi.

Secundò

Secundò vel tertio nullus confirmetur. Di-
ctum est.
Omnia sacramenta crucis signaculo perfici-
untur. Nunquid.
Energumeni omnibus diebus exorcizētur.
Omni die.
A quibus neophyti abstinere debent. Neo-
phyti.
De ordine officiorum. Conuenit.
De obseruatione quadragesimæ. Quadrage-
sima.
Ieiunia non soluantur legitima, absque ne-
cessitate probabili. Ieiunia.
Quotidiana ieiunia duplicatis vel triplicatis
sunt præferenda. Non dico.
Medicinæ præcepta, diuinæ sunt conditioni
contraria. Contraria.
Quomodo vitiū gulæ nos tentat. Quinq.
Absque puritate mentis ieiunia & oratio-
nes non profunt. Nihil.
Mediocre bonum non est magno præfere-
ndum. Non.
Non à cibis, sed ab iniquitatibus abstinere,
est magnum ieiunium. Ieiunium.
Raptorem vel furem non facit necessitas,
sed voluntas. Discipulos.
Non necessitas, sed voluntas facit perseue-
rantiam. Quicquid.
Ciborū temperantia salutē, abūdantia con-

Qs

trarium parit. Nihil enim.
Ciborum diuitiæ si abūdauerint, lædunt. Ne-
tales.
Multorum infirmitates ieiunia sanant. Le-
gimus.
Diebus sabbatorum à carnibus abstinere
debemus. Quia.
Monacho carnem gustare non licet. Carnē.
De quotidianis operibus monachorum.
Nunquam.
Absque prælati sui venia canonicis nihil a-
gere licet. In omnibus.
Presbyteri qui simul cōueniunt, ebrietatem
& comestationes sūm opere vitent. Null⁹.
Clericus, vel laicus, sine iussione episcopi nō
peregrinetur. Non oportet.
Quibus spectaculis clericus interesse nō de-
bet. Non.
Colorū fucis mulieres vti nō debet. Fucare.
Quod spiritus sanctus procedit à patre &
filio. De spiritu.

PRÆCIPVORVM LOCO-
RVM, QUI IN DECRETIS
tractantur, Index.

De potestate Papa, & Roma.
na ecclesia.

Di. 93. Quanto. Qui cathedram, Si inimicus.
Di. 21.

Dist. 21. Quamuis. Nunc autem.
24. q. 1. Rogamus. & seq.
2. q. 3. Patet. Ipsi. Cuncta. Episcopo. §. Sola. A-
liorum. Conquestus.
27. q. 4. Nemini. Si quis suadente.
Di. 17. Nec licuit. Multis. Regula. Concilia.
Enimvero.
26. q. 1. Frater.
Di. 19. Si Romanorum, Nulli. Ita dominus.
In memoriam.
29. 6. Dudum. Multum. Hæc quippe.
29. 3. Paulum. q. 6. Ad Rom. & seq.
29. 4. Mandastis.
Di. 81. Si qui.
Di. 22. Omnes. Romana. & seq.
Di. 12. Præceptis. & seq.
Di. 11. Conf. Nolite. Hoc. Quis nesciat. Palā.
Di. 31. Ante.
23. q. 1. Quid culpatur.
Di. 43. Sic rector.
25. q. 1. Cōfidimus Deo. q. 2. Posteaquā. §. His
De conf. di. 1. Basilicas. (ita.)
26. q. 9. Sententiam. & seq.
Di. 40. Non nos. Si Papa.
De Clericis & Presbyteris, &
eorum vita.
20. q. 1. Si quis sacerdos.
Di. 50. Si quis diaconus. Confirmandum.
Di. 81. Si quis clericus. Clericus. Volumus. Si
qui.

qui Quidam.

12. q. 1. Duo.

Di. 21. Cleros.

Di. 72. Clericum.

Di. 69. Quoniam.

Di. 23. Prohibete. His igitur.

Di. 41. Clericus. Episcopus.

Di. 35. Ecclesiæ. Vinolentum.

Di. 44. per omnia c.

12. q. 1. Quoniam. Ois. Futuram. q. 2. Gloria.

21. q. 4. per omnia q. 9. 3. Mollicis, & seq.

De conf. di. 5. In omnibus. Non oportet.

Di. 32. Præter hoc. §. Præcipientes, & per omnia cap.

8. q. 1. Qualis.

6. q. 1. Beatus.

Di. 4. Statuimus, & seq.

11. q. 1. Te quidem. Sacerdotibus. Clericum. Nullus, & c.

14. q. 4. Clerici, & seq. q. 1. Episcopus. q. 6. ca. 1.

Di. 86. Peruenit.

Di. 88. Per omnia c.

Di. 91. §. 1. & c. seq. Clericus.

16. q. 1. Sic viue. Quoniam.

Di. 38. Sicut, & c. seq.

24. q. 3. Si habes.

Di. 36. per omnia cap.

Di. 37. Ideo. §. Vt itaque. c. Leg. & seq.

Di. 42. §. 1. & c. Quiescamus.

Di. 28.

Di. 28. per omnia c.

Di. 31. Per multa c.

Di. 82. Proposuiisti. & seq.

Di. 84. Cum in.

Di. 27. Presbyteris.

Di. 33. Habuisse.

15. q. 8. c. ult.

17. q. 1. Si quis.

16. q. 5. Non oportet. & seq.

13. q. 8. Clerici. & seq. q. 5. Non vos. & seq.

Di. 24. per omnia c.

Di. 55. c. quinque.

1. q. 1. Infames.

Di. 28. Assumi. & c. seq.

Di. 47. Omnes. Episcopus.

Di. 23. His igitur. Tales.

13. q. 1. Ecclesias

De pæ. di. 1. Mensuram.

2. q. 1. Peruenit. & seq.

De accusationibus & accusatorib.

4. q. 4. Nullus §. Aliquando. §. Itē si quis. §. In aliis, & c.

1. q. 1. Si peccauerit. q. 7. Accusatio. q. 3. Euthemium, & c.

1. q. 1. Non est per omnia cap. q. 9. Qui accusare, & c.

11. q. 3. Eorum.

1. q. 1. Qui crimen. Omnes. Sacerdotes. & seq.

12. q. 2. Episcopus.

15. q.

15.q.3.§.1.tribus c. seq.
15.q.3. In criminalib. q. 6. Qui calūniā & seq.
32.q.1. Apud. §. Hoc in mulieribus. q. 5. Chri-
35.q.6.c.1. & seq. (stiana.
Di. 46. Accusatores.

De adulterio.

32.q.4. Nemo. q. 6. Indignatur. q. 7. quemad-
modum. §. Sunt, &c.
36.q.1. Lex. §. Cum ergo.
33.q.2. Si quod.
27.q.2. Si tu. q. 1. Meliore.
34.q.2. Si virgo. Ego dixi.
31.q.1. Denique.
36. Nasci. Si gens.
Di. 27. Virgines.

De matrimonio.

27.q.2. Quum societas. §. 1. ca. qui desponsa-
tam. q. 1. Hi ergo, &c.
32.q.2. Sicur. §. 1. & seq. Quicquid. q. 4. Nemo,
&c. q. 7 &c.
Di. 26. Deinde.
Di. 27.q.2. §. 1. & §.
28.q.1. Si quis. §. seq. & aliis cap. & quæstio-
30.q.5. per omnia cap. (nibus.
Di. 30. Si qua, & seq. & Si quis nuptias, &c.
31.q.1. De his, & seq. q. 2. Si verò, & seq.
Di. 56. Cenomanensem.
Di. 33. Si quis Maritum.
33.q.4. Nō oportet. q. 2. Si quis cū. Interfecto-
Di.

Di. 5. Ad eius.
19.q.1. §. 1.
19.q.3. Porro. q. 1. & q. 5. Porro.
19.q.4. Con sanguineorum.
14.q.2. Si quis necessi. q. 1.
Di. 28. Presbyter. Quia sunt.
Di. 31. Nicena.
Di. 34. Præcipimus.
Di. 25. Vnum. §. Alias.

De appellationibus.

19.q.6. Per omnia cap.
Di. 99. Prouinciæ.
19.q.3. Conquestus.

De arbitris.

19.q.6. A iudicibus. §. Quod de arbitris. c.
Placuit.

19.q.4. Si clericus.
19.q.7. infames. §. Si quis verò.

De is fecibus.

19.q.2.c.1. & Iustum. q. 4. Si quis potesta. q. 3.
Sex, &c.
19.q.6. A iudicibus. q. 1. In primis.
19.q.1. Iudices. q. 3. Episcopus. §. Si ergo. c. Qui
rectè, &c.
19.q.7. Infames. Iudicet. q. 5. Quod, &c.
19.q.5. Non sanè.
19.q.3. Patet. & seq.
19.q.5. Iudicantem.
Di. 29. Sciendum.

De pœ Dis. §. 1.
Di. 86. Si quid.
15. q. 7. Si quid.
4. q. 4. Nullus.
32. q. 6. Iniquum.
16. q. 2. Vifis. q. 7. In noua. q. 6. Confuetudo.
Di. 21. Inferior. & seq.
21. q. 5. Placuit.
Di. 96. In fcripturis.
6. q. 3. Placuit. & seq.

De iudiciis.

6. q. 1. Si omnia.
15. q. 6. Si quandoque. q. 4. Placita.
9. q. 3. Aliorum.
2. q. 1. Nomen. q. 4. Confultuisti, & c.
11. q. 1. Sacerdotibus. q. 3. Temerarium. & seq.
3. q. 7. Postulatus. & seq. q. 9. Hortamur. & c.
Di. 64. Extra.
Di. 20. De libellis.
5. q. 4. In loco. q. 2. Si primates.
33. q. 2. Siue.
4. q. 4. Nullus.
23. q. 4. Est iniufta q. 8. Sæpe. & seq.
Di. 33. Habuiffe.
Di. 45. Difciplina.
30. q. 5. Iudicantem. Si quis. §. His ita, & seq.
24. q. 3. Si quis. Cum aliquis.
22. q. 5. Decevit.
De conf. di. 3. §. 1.

De

De fententiâ.

35. q. 9. Apostolicis. Sententiam.
16. q. 6. Si epifcopum.
2. q. 1. In primis. q. 6. Biduū. §. Itē fi plures, & c.
11. q. 1. Si quis. q. 3. Summopere. Graue, & seq.
30. q. 5. Iudicantem.
6. q. 4. Si metropolitānus. §. Sed fi.
Di. 79. Si tranſitus.
3. q. 8. Accuſa. ores. q. 9. per omnia cap.
9. q. 2. Nullus. & Epifcopum.
24. q. 2. Sane profertur. q. ult. Si quis non.
Quatuor.

35. q. 9. Veniam, & seq.
23. q. 4. Si quis §. Similiter.
32. q. Quod verò.
Di. 54. Generalis.

De teſtibus.

Di. 28. Priuſquam.
Di. 8. Propoluiffi.
33. q. 2. De his. Admonere.
26. q. 6. His qui.
35. q. 6. De parentela. Confanguineos, & c.
4. q. 3. Placuit. §. Soli teſtes. q. 4. Nullus.
3. q. 9. Teſtes. §. prox. & c. Hortamur. & seq.
2. q. 6. Statuendum. q. 5. Si mala. q. 7. Ipli. q. 1.
In primis. §. Quia igitur, & c.
6. q. 2. Per omnia c.
11. q. 4. Præſul. q. 2. Teſtimoniū. q. 1. Teſtimo-
nium. q. 3. Vnicuique. §. de quoque, & c.

R.

15. q. 3. Sanè. De crimine.

14. q. 2. §. 1. & c.

24. q. 1. Miramur. §. sequenti.

Di. 61. Miramur.

5. q. 6. Quia.

22. q. 5. Si quis.

De versis.

14. q. 3. Vſura. Putant. Pleriq. q. 4. Canonũ.

Di. 46. Sicut non. Seditioarios.

Di. 33. Maritum.

Di. 47. Per omnia cap.

Di. 54. Generalis.

Di. 83. Error.

22. q. 3. Non in q. 1. Quid.

De vindicta.

23. q. 4. forte. q. 5. Reos. q. 8. Præterea. & seq.

q. 1. & c.

16. q. Statuimus.

17. q. 4. Quisquis.

59. q. 5. Illi qui.

Di. 50. Vt constitueretur.

7. q. 1. Aduersitas.

2. q. 1. Si peccauerit.

Di. 46. Seditioarios.

14. q. 1. Quod debetur.

Di. 45. Sed illud.

Di. 86. Si quid.

De advocatis.

Di. 37. Relatum,

1. q. 7. infames. §. item si. §. Apud urbem. q. 9.
Absens.

5. q. 4. Duodecim. & seq.

14. q. 5. Non sanè.

15. q. 2. Obseruandũ. §. Hoc autem q. 3. & q. 6.

16. q. 1. Monachi.

23. q. 8. His à quibus.

22. q. 5. De forma.

Di. 96. Si imperator.

De pœn. d. 1. Quicunque.

De baptismo.

De cons. di. 4. Baptismi.

1. q. 1. Si quis per. Quod quidã. §. Quod ve-
rò. q. 7. Qui, & c.

Dist. 32. Præter. §. Verum. & §. Porro.

28. q. 1. Caue.

32. q. 7. Licet. q. 4. Iste. §. seq.

De cons. di. 2. Quia passus.

15. q. 1. Firmissimè.

Di. 93. Diaconos.

De cons. d. 3. Celebritatem.

2. q. 1. Legum.

Di. 34. Si quis.

18. q. 2. Pridem.

16. q. 1. Placuit.

24. q. 1. Si quem.

30. q. 1. Ad limina. q. 4. Quod autem. & seq.

Di. 19. Secundum.

Di. 27. Nam si.

Di. 7 Si quis.

23. q. 7. Quemadmodum.

Dist. 50. Confirmandum.

De conciliis.

Dist. 96. Nos.

Di. 18. Si episcopus. Propter. Placuit. Si quis.

De conciliis, &c.

Di. 17. Episcopus. Synodum. & seq.

Di. 92. Si quis.

5. q. 4. In loco.

Di. 15 § Synodus. Canones. Sancta.

Di. 16. §. Prima annotatio.

Di. 50. Domino.

2. q. 6. Ideo.

De constitutionibus.

Di. 2. Constitutio.

Dist. 4. Erit. § 1.

Di. 1. In his. Ecclesiasticarū. Nolite. Catho-
(lica)

Dist. 10. Lege. Non licet.

Dist. 38. Nulli.

Di. 12. Præceptis. Nos.

Dist. 5. Nullus.

6. q. 1. Infames.

Dist. 50. Vt constitueretur.

Dist. 61. §. His.

10. q. 3. Priscis. q. 2.

35. q. 3. Porro.

De consec. dist. 4. Nec quenquam.

1. q. 7. Tali. q. 1.

Dist.

Di. 63. Quia.

Di. 6 Canopes.

Di. 34 Fraternitatis.

Di. 1. Aliiter Ante.

D 96 B. ne.

Di. 9 secundum.

Di. 100 Nouit.

12. q. 1. Certe.

Dist. 9. Noli.

Di. 29 Regulæ.

De consuetudinibus.

Di. 1. Consuetudo.

Di. 11. Consuetudinis. In his.

Dist. 12. scit sancta & seq.

10. q. 1. Décreuimus. q. 3. Nec numerus.

25. q. 1. Schisma. §. Nec enim.

25. q. vii. Ita nos.

Di. 8. Veritas & seq.

16. q. 3. Licet.

Dist. 95. Olim.

Dist. 25. Vnum. §. Alias.

9. q. 3. Conquestus.

1. q. 3. Si quis.

*De lris Contestatione.*3. q. 3. Induciæ. & per omnia c. q. 9. Decerni-
mus &c.

4. q. 5. Nullus.

11. q. 3. Rursus. Quicumque.

24. q. 2. Sanè. & seq.

R 3

De decimis.

- 16.q.1. Quia. q. 7. Decimas. & seq.
Di. 32. Prator.
13.q.1. Ecclesias. §. De decimis.
1.q.1. Presbyter.

De ecclesia.

- Di. 93. legimus.
1.q.1. Multa. Ex Catholica.
24.q.1. Loquitur omnibus. Alienus. Quicū-
que. Quia ex.
27.q.1. Nuptiarum.
23.q.4. Ipsa pietas. Non inuenitur. Quātus.
q. 8. Conuenior, &c.
Di. 11. Ecclesiasticarum.
12.q.1. Futuram. Exemplum. Habebat.
De conf. di. 4. Est vnitas.
16.q.7. Et hac. Per laicos.
Di. 70. Sanctorum.
10.q.3. Vnio.

De Episcopis.

- 8.q.1. Qui episcopatum. Nec sufficere. Illud.
Di. 21. Cleros. In nouo. (86.
Di. 35. Ecclesie.
Di. 68. Quorum vices. Quasuis.
Di. 48. §. Prohibetur.
Di. 25. Primum.
2.q.7. Qui nec. Nō oīs. Quū pastoris. & seq.
7.q.1. Nouatianus. Suggestum. & seq.
Di. 93. Legimus.

Di. 95.

Di. 95. Ecce ego. Esto. & seq. & cap. Olim. &
seq. &c.

- De conf. di. 1. Episcopus.
Di. 41. Episcopus. Ante omnia.
Di. 44. Pro reuerentia.
Di. 34. Quorundam.
11.q.1. Si autem. q. 1. Te quidem.
Di. 89. §. 1. & Quam multa. Fratrem. Non li-
ceat, &c.

- Di. 36. Qui ecclesiastici. Si quis.
Di. 38. Omnes. Nullus. Ignorantia.
24.q.3. Si habes.
Di. 43. §. 1.

- Di. 88. Episcopus.
2.q.7. Episcopi.
Di. 90. Per omnia cap.
Di. 100. Rationis.
7.q.1. Suggestum. & seq.
Di. 37. De quibusdam.

- 12.q.1. Expedit. & seq.
16.q.7. Quoniam.
Di. 89. Volumus. & seq.
Di. 82. Episcopus.
Di. 84. Peruenit.
Di. 87. Per omnia cap.
12.q.1. Videntes. Ex his. & seq.

De eucharistia.

- 14.1. Multi. Interrogo. §. Quum vita, &c.
De conf. di. 2. Ego. Nihil, &c. Per omnia ca.

R 4

7 q. 1. Nihil. Aduerſitas.
De conf. di. 1. Sacramenta.
Di. 93. Diaconos Peruenit.
24 q. 1. Cap. Si quis.
Di 85 Presbyter.
26 q. 6. Si quis.
33 q. 4. Sciat.
De conf. di. 3. Pro dilectione.
De poen. di. 1. In actione.
12 q. 2. Indigne.
Di 6 Testamentum.
Di 5. Ad eius.
Di 50. Penitentes.
27 q. 1. Virgines.
2 q. 1. In primis. q. 4. Sape.
Di. 46. Accusatores.
Di 86. Tanta.
13 q. 2. Quasi sum.
Di. 12. Illa.

De excommunicatione.

11 q. 3. Nihil audio, &c.
27 q. 1. Viduas.
24 q. 3. Tam sacerdotes. Certum. Apost. &c.
15 q. 6. Nos sanctorum. & seq.
23 q. 4. Si quis inter querelas. q. 7. Quemadmodum, &c.
2 q. 1. Multi Deus §. Quando autem.
12 q. 2. Indigne Illud.
4 q. 4. Nullus. q. 1. Quod autem. q. 5. cap. 1.

26 q. 2. Vifis.
9 q. 3. Fratres.
3 q. 4. Engeltrudam q. 6. Ibi enim.
5 q. 2. Praesenti.
31 q. 9. Quod quis.
26 q. 5. Si quis.
17 q. 4. Si quis suadente. Si quis deinceps.
6 q. 1. Illi qui. q. 3. Placuit.
Di. 8. Quoniam.
Di 19. Nulli.
Di 35. Episcopus.
Di 96. Duo.
13 q. 2. Qui oblat. & seq.
7 q. 1. Nihil.
4 q. 1. per omnia cap.

De hereticis.

24 q. 3. Hereticus. q. 1. Achatius, &c.
Di. 38. Quamuis.
4 q. 1. cap. 1. & seq.
1 q. 1. Quisquis. q. 7. Si quis.
Di 22. Omnes.
Di 29. Sciendum.
Di. 15. Sancta.
23 q. 4. Non inuenitur. Nimium.
D. 8. Quo iure.

De iurciurando.

22 q. 4. Incommutabilis. q. 1. Non est. &c.
2 q. 5. Sacramentum. Si quis. q. 2. Presbyter. &c.
11 q. 3. Antecessor.

4. q. 5. Qui compulsus.

35. q. 6. De parentela.

1. q. 7. Quories.

Di. 13. Duo. & seq.

15. q. 6. Alius. Autoritate.

Di. 23. Quanquam.

14. q. 2. Quanquam.

Di. 14. Si seruus.

33. q. 5. Manifestum.

20. q. 4. Monachum.

De armis & bellis.

23. q. 1. Nisi. q. 8. Non. q. 3. c. l. §. 1. & c.

Di. 36. c. vlt. Si quis.

16. q. 3. Porro.

11. q. 3. Iulianus.

15. q. 6. Autoritatem.

De missa.

De conf. d. 2. Vtrum.

De condi. 1. Vestimenta. De hymnis. Hi duo

Di. 23. Ecclesiastica.

Di. 92. Cantantes.

12. q. 3. Quum aliquis.

2. q. 7. Non omnes.

Di. 38. Sedulo.

7. q. 1. Nullus. §. Nullus. c. Illud.

15. q. 8. c. vlt.

Di. 32. Nullus.

De Monachis.

26. q. 1. Placuit. Si cupis. q. 7. Per laicos.

18. 9.

18. q. 2. Perniciosam. Abbates. Pervenit. & c.

Di. 23. Sanctimonialis.

20. q. 1. Vidua. q. 4. Monacho.

De conf. di. 5. Carnem. Nunquam.

19. q. 3. Quia.

27. q. 1. Monacho.

De conf. di. 4. Non licet.

2. q. 7. Nullus.

De penitentia.

De pœn. di. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

Di. 30. Si quis. §. & seq. c. purgabit. & c.

24. q. 6. Si res.

17. q. 4. Sunt qui.

2. q. 3. Quanto.

Di. 93. Diaconi.

26. q. 6. Si presbyter. & seq.

32. q. 1. Quod autem.

12. q. 2. De viro.

4. q. vlt. Pessimam.

23. q. 4. Nabuchodonosor. q. 5. c. vlt.

16. q. 1. Pervenit.

26. q. 7. Penitentes. De his. Alligant. & seq.

15. q. 1. Si quis.

Di. 30. Penitentes.

De pradicatoribus & pradications.

1. q. 1. Interrogo.

De conf. di. 1. Episcopus.

Di. 43. In mandatis. Scimus.

8. q. 1. In scripturis. Olim. Oporter.

Di. 38.

Di. 18. Sedulo.
Di. 50. Quid est Quum exaudiero.
Di. 31. cap. vlt. & c. Ecclesia.
22. q. 2. Primum.
Di. 36. Si quis.
16. q. 1. Reuē. §. Si quis doctus. ca. Adiciim.
Di. 23. Mulier.
11. q. 3. Quicunque.
Di. 83. §. vlt.
De pœn. di. 2. Si enim.
Di. 40. Multi.
Di. 43. D. pensatio.
Di. 45. Hoc habet.
Di. 86. Quum multa.

De sacerdotibus.

Di. 96. Duo quis dubitet.
1. q. 11. Nonne. Necesse. q. 2. Pastor.
Di. 93. Sacerdotes.
3. q. 7. In grauibus & seq.
5. q. 3. Qua episcopus.
Di. 49. §. 1. c. Sacerdotes.
Di. 91. Legimus.
Di. 40. Multi.
Di. 83. Nemo.
De pœn. di. 6. §. 1.
Di. 32. Nullus.
15. q. 8. Sciscitantibus.
Di. 83. Nihil.
10. q. 2. Precarie.

22. q. 5. Hoc videtur.
Cætera quære titulo de clericis.

De praelatis.

Di. 22. de Constantinopo.
11. q. 3. Nemo.
16. q. 1. Vos autem.
8. q. 1. Olim. & seq.
Di. 40. Multi Non loca.
1. q. 1. Principatus. q. 6. Sicut.
2. q. 7. Paulus. & seq.
Di. 36. Qui ecclesiasticis. & seq.
3. q. 1. Sciscitaris.

Di. 61. Miramur.

24. q. 3. Si habes.
Cætera quære titulo de Episcopis.

De sacramentis.

De conf. di. 2. Sacrificium.
1. q. 1. Multi. per omnia ferè c.
De conf. di. 4. Nulla. Nullus.
De conf. di. 1. Omnis.
26. q. 7. §. 1.
Di. 74. Vbi ista.
30. q. 2. Vbi non.
Di. 32. Præter hoc. §. Porro. §. Verum.
De conf. di. 5. Spiritus de his. & seq.
26. q. 7. Qui recedunt. De his. q. 7. His qui.
De pœn. di. 3. c. 2.
Di. 95. Ecce.
27. q. 2. Quum societas.

- Di. 68. Quamuis.
16. q. 1. Interdicimus.
De conf. di. 4. Presbyteri. Baptismi.
2. 4. q. 1. c. vlt.
Di. 19. Secundum.
8. q. 1. Licet.
De pœ. di. 1. In actione.
18. q. 2. Abbatibus.
12. q. 1. Aurum.

De scripturis sacris.

- Di. 9. Quis nesciat. Noli.
Di. 4. Denique.
Di. 37. Relatum. Vino. Legimus. §. Denique.
Di. 39. Sciendum. & seq.
2. q. 1. Si peccauerit.
Di. 38. Locutio. Indignum.
23. q. 1. Nisi.
Di. 76. Ieiunium.
Di. 11. Ecclesiasticarum.
De conf. di. 5. Nunquam.
2. 4. q. 3. Hæresis. q. 1. Non afferamus.

De prescriptionibus.

16. q. 3. Placuit. §. potest. §. Quas actiones, &c.
Di. 54. Per omnia cap.
20. q. 2. Puella. q. 1. Puella.
3. q. 3. De induciis.
19. q. 3. Monasteriis.
17. q. 2. Si quis.
Di. 7. §. 1. Si emeris.

- Di. 28. De his.
4. q. 5. Quisquis.
1. q. 3. Si ægotans.
Di. 76. Ieiunium.
11. q. 2. §. 1. 12. q. 2. Sæpe.
Di. 100. Contra morem.

De probationibus.

16. q. 5. Nec mirum.
2. q. 1. Aduersitas.
Di. 83. §. 1.
1. q. 5. Quod autem.
1. q. 5. Presbyter.
Di. 50. Si quis.
Di. 81. Si quis. Presbyter.
1. q. 1. De manifesta. & seq.
4. q. 3. Placuit. §. Item. §. Sed obiicitur.
Di. 18. Pernenit.
Di. 44. Multis.
16. q. 3. Dilectio. Placuit. §. Potest.
1. q. 6. Quia iuxta.

De Simonia.

1. q. 1. Qui studet. q. 3. Si quis, &c.
1. q. 2. c. 1.
1. q. 1. Si quis. §. Porro. §. Sed quum omnes.
Di. 13. Nerui. §. Alius.
1. q. 3. Euthemium.
Di. 49. Sacerdotes.

De sepulturis.

2. q. 2. Aurum.

23. q. 8. Secundum. q. 5. Placuit.
 13. q. 2. Præcipiendum. Quesita. & seq. q. 1.
 Ecclesias &c.
 24. q. 2. Sancte.
 6. q. 1. Infantes.
 2. q. 2. Omnes.

De veritate asserenda.

22. q. 1. Quum humilit. In quibus & seq.
 24. q. 3. Qui n aliquis.
 Di. 8. Veritate & seq.
 11. q. 3. Nobis. Abiit. Quisquis. Nemo.
 Di. 83. Error.
 3. q. 9. Accusatores.
 35. q. 6. Episcopus.
 12. q. 5. Ita ne. & seq.

De obedientia.

23. q. 1. Summa. Quid culpatur. q. 5. Miles.
 8. q. 1. Sciendum.
 12. q. 1. Non dicatis.
 Di. 93. Nulla. & seq.
 11. q. 3. Quid ergo. Si is. Non semper, & seq.
 Di. 4. Quamquam.
 2. q. 6. Qui scit.
 Di. 8. Quæ contra.
 22. q. 5. Qui compulsus.
 D. 86. Quid prodest.
 D. 93. Simmirus.
 15. q. 6. Nos, & seq.

VBRICA IV.

RIS CANONI

ci Decretalium

Libri. I.

DE summa Trinitate & fide
 catholica.

De constitutionibus.

De re scriptis.

De consuetudine.

De postulatione prælatorum.

De electione, & electi potestate.

De translatione episcopi.

De autoritate & vlu palli.

De renunciatione.

De supplenda negligentia prælatorum.

De temporibus ordinationum, & quali-

tate ordinandorum.

De scrutinio in ordine faciendo.

De ordinatis ab episcopo, qui renuncia-

vit episcopatu.

De ætate, & qualitate, & ordine præsi-

ciendorum.

De sacra vñctione.

Rub De sacramentis non iterandis.

- 17 De filiis presbyterorū ordinādis, vel no
 18 De feriis non ordinandis, & eorum m
 numissione. (no
 19 De obligatis ad ratiocinia ordinādis v
 20 De corpore vitiatīs ordinandis vel no
 21 De bigamis non ordinandis.
 22 De clericis peregrinis.
 23 De officio archidiaconi.
 24 De officio archipresbyteri.
 25 De officio primicerij.
 26 De officio sacristæ.
 27 De officio custodis.
 28 De officio vicarij.
 29 De officio, & potestate iudicis delegat
 30 De officio legati.
 31 De officio iudicis ordinarij.
 32 De officio iudicis.
 33 De maiore, & obedientia.
 34 De treuga, & pace.
 35 De pactis.
 36 De transactionibus.
 37 De postulando.
 38 De procuratoribus.
 39 De syndico.
 40 De iis, quæ vi meritisve causæ sunt.
 41 De in integrum restitutione.
 42 De alienatione iudicij mutandi causæ
 43 De arbitris.

LIBRI II.

- D**E iudiciis.
 De foro competentem.
 De libelli oblatione.
 De mutuis petitionibus.
 De liris contestatione.
 Vt lite non contestata non procedatur ad
 testium receptionem, vel ad sententiam
 diffinitiuam.
 De iuramento calumnia.
 De dilationibus.
 De feriis.
 De ordine cognitionum.
 De plus petitionibus.
 De causâ possessionis & proprietatis.
 De restitutione spoliatorum.
 De dolo & contumacia.
 De eo qui mittitur in possessionem causâ
 rei seruandæ.
 Vt lite pendente nihil innouetur.
 De sequestratione possessionū & fructuū.
 De confessis.
 De probationibus.
 De testibus, & attestationibus.
 De testibus cogendis, vel non.
 De fide instrumentorum.
 De presumptionibus.
 De iureiurando.
 De exceptionibus.

- 26 De præscriptionibus.
- 27 De sententia & re iudicata.
- 28 De appellationibus, & recusationibus.
- 29 De clericis peregrinantibus.
- 30 De confirmatione vtili vel inutili.

LIBRI III.

- 1 **D**E vita & honestate clericorum.
- 2 De cohabitatione cleric. & mulierū.
- 3 De clericis coniugatis.
- 4 De clericis non residentibus in ecclesia, vel præbenda.
- 5 De præbendis & dignitatibus.
- 6 De Clerico ægrotante, vel debilitato.
- 7 De institutionibus.
- 8 De concessione præbendæ, & Ecclesiæ non vacantis.
- 9 Ne sede vacante aliquid innouetur.
- 10 De iis quæ fiunt à prælato sine consensu capituli.
- 11 De iis quæ fiunt à maiori parte capituli.
- 12 Ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur.
- 13 De rebus Ecclesiæ alienandis, vel non.
- 14 De precariis.
- 15 De commodato.
- 16 De deposito.
- 17 De emptione, & venditione.
- 18 De locato & conducto.
- 19 De rerum permutatione.

10. De feudis.
- 11 De pignoribus, & aliis cautionibus.
- 12 De fideiussoribus.
- 13 De solutionibus.
- 14 De donationibus.
- 15 De peculio clericorum.
- 16 De testamento, & ultimis voluntatibus.
- 17 De successioneibus, ab intestato.
- 18 De sepulchris.
- 19 De parochiis, & alienis parochianis.
- 30 De decimis, primitiis, & oblationibus.
- 31 De regularibus, & transeuntibus ad religionem.
- 32 De conuersione coniugatorum.
- 33 De conuersione infidelium.
- 34 De voto, & voti redemptione.
- 35 De statu monachorum, & canonicorum regularium.
- 36 De religiosis domibus, ut episcopo sint subiectæ.
- 37 De capellis monachorū, & aliorū religio.
- 38 De iure patronatus.
- 39 De censibus, exactionibus & procuracionibus.
- 40 De consecratione Ecclesiæ, vel altaris.
- 41 De celebratione missarum, & sacramento Eucharistiæ.
- 42 De baptismo & eius effectu.
- 43 De presbytero non baptizato.

- 44 De custodia Eucharistiae, Christum, & aliorum sacramentorum.
 45 De reliquiis, & veneratione sanctorum.
 46 De obseruatione ieiuniorum.
 47 De purificatione post partum.
 48 De ecclesiis ædificandis vel reparandis.
 49 De immunitate Ecclesiarum, cœmeteria, & rerum ad eas pertinentium.
 50 Ne clerici vel monachi, secularibus negotiis se immisceant.

LIBRI IIII.

- 1 De sponsalibus, & matrimoniis.
 2 De sponsatione impuberum.
 3 De clandestina desponsatione.
 4 De sponsa duorum.
 5 De conditionibus apposis in desponsatione, vel aliis contractibus.
 6 Qui clerici vel vouentes matrimonium contrahere possunt.
 7 De eo, qui duxit in matrimonium, quam polluit per adulterium.
 8 De coniugio leproforum.
 9 De coniugio seruorum.
 10 De natis ex libero ventre.
 11 De cognatione spiritali.
 12 De cognatione legali.
 13 De eo qui cognouit consanguineam uxoris suae, vel sponsae.
 14 De consanguinitate, & affinitate.

De fili

- 15 De frigidis, & maleficiatis, & impotentia coeundi.
 16 De matrimonio contracto contra interdictum ecclesiae.
 17 Qui filij sint legitimi.
 18 Qui matrimonium accusare possunt, vel contra illud testificari.
 19 De diuortiis.
 20 De donationibus inter virum & uxorem, & de dote post diuortium restituenda.
 21 De secundis nuptiis.

LIBRI V.

- 1 De accusationibus, inquisitionibus, & denuntiationibus.
 2 De calumniatoribus.
 3 De simonia, & ne aliquid pro spiritualibus exigatur, vel promittatur.
 4 Ne praelati vices suas, vel ecclesias sub annuo censu concedant.
 5 De magistris: & ne aliquid exigatur pro licentia docendi.
 6 De Iudeis & Saracenis, & eorum seruis.
 7 De hæreticis.
 8 De schismaticis, & ordinatis ab eis.
 9 De apostatis, & reiterantibus baptismum.
 10 De iis, qui filios occiderunt.
 11 De infantibus, & languidis expositis.
 12 De homicidio voluntario, vel casuali.
 13 De torneamentis.

S 4

- 14 De clericis pugnantibus in duello.
- 15 De sagittariis & balistariis.
- 16 De adulteriis & stupro.
- 17 De raptoribus, incendiariis, & violatoribus ecclesiarum.
- 18 De furtis.
- 19 De usuris.
- 20 De crimine falsi.
- 21 De sortilegiis.
- 22 De collusione detegenda.
- 23 De delictis puerorum.
- 24 De clerico venatore.
- 25 De clerico percussore.
- 26 De maledicis.
- 27 De clerico excommunicato, deposito, vel interdicto ministrante.
- 28 De clerico non ordinato ministrante.
- 29 De clerico per saltum promoti.
- 30 De eo qui ordines furtive suscepit.
- 31 De excessibus prelatorum, & subditorum.
- 32 De noui operis nuntiatione.
- 33 De priuilegiis, & excessibus priuilegiatorum.
- 34 De purgatione canonica.
- 35 De purgatione vulgaris.
- 36 De iniuriis, & damno dato.
- 37 De pœnis.
- 38 De pœnitentiis & remissionibus.
- 39 De sententia excommunicationis, & suspensionis & interdicti.

De

40 De verborum significatione.

41 De regulis iuris.

R V B R I C A E S E X T I L I B R I

D E C R E T A L I Y M.

L I B R I I.

- 1 **D**e summa Trinit. & fide catholica.
- 2 De constitutionibus.
- 3 De rescriptis.
- 4 De consuetudine.
- 5 De postulatione prelatorum.
- 6 De electione, & electi potestate.
- 7 De renunciatione.
- 8 De supplenda negligentia prelatorum.
- 9 De temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum.
- 10 De ætate & qualitate & ordine praeficiendorum.
- 11 De filiis presbyterorum, & aliis illegitimis natis.
- 12 De bigamis.
- 13 De officio vicarij.
- 14 De officio & potestate iudicis delegati.
- 15 De officio legati.
- 16 De officio ordinarij.
- 17 De maiestate & obedientia.
- 18 De pactis.
- 19 De procuratoribus.

S 5

- 20 De iis quæ vi metusve causæ sunt.
- 21 De restitutione in integrum.
- 22 De arbitris.

LIBRI II.

- 1 **D**E iudiciis.
- 2 De foro competenti.
- 3 De litis contestatione.
- 4 De iuramento calumniæ.
- 5 De restitutione spoliatorum.
- 6 De dolo & contumacia.
- 7 De eo qui mittitur in possessionem causæ rei seruandæ.
- 8 Ut lite pendente nihil innouetur.
- 9 De confessis.
- 10 De testibus & attestationibus.
- 11 De iureiurando.
- 12 De exceptionibus.
- 13 De præscriptionibus.
- 14 De sententia, & re iudicata.
- 15 De appellationibus.

LIBRI III.

- 1 **D**E vita & honestate clericorum.
- 2 De clericis coniugatis.
- 3 De clericis non residentibus in Ecclesiis, vel præbendis.
- 4 De præbendis & dignitatibus.
- 5 De clerico ægrotaute.
- 6 De institutionibus.

De

- 7 De concessione præbendæ, & Ecclesiæ non vacantis.
- 8 Ne sede vacante aliquid innouetur.
- 9 De rebus ecclesiæ non alienandis.
- 10 De rerum permutatione.
- 11 De testamentis & ultimis voluntatibus.
- 12 De sepulturis.
- 13 De decimis.
- 14 De regularibus & transeuntibus ad religionem.
- 15 De voto, & voti redemptione.
- 16 De statu regularium.
- 17 De religiosis domibus.
- 18 De capellis monachorum.
- 19 De iure patronatus.
- 20 De censibus, exactionibus, & procuratio- (nib.)
- 21 De consecratione Ecclesiæ vel altaris.
- 22 De reliquiis, & veneratione sanctorum.
- 23 De immunitate Ecclesiarum, cœmeteriorum, & aliorum locorum religiosorum.
- 24 Ne clerici vel monachi secularibus negotiis se immisceant.

LIBRI IIII.

- 1 **D**E sponsalibus, & matrimoniis.
- 2 De sponsatione impuberum.
- 3 De cognatione spirituali.

LIBRI V.

- 1 **D**E accusationibus, inquisitionibus, & denuntiationibus.

De

- 1 De hæreticis.
- 2 De schismaticis.
- 3 De homicidio.
- 4 De vñs.
- 5 De excessibus prælatorum.
- 6 De privilegiis.
- 7 De iniuriis, & damno dato.
- 8 De pœnis.
- 9 De pœnitentiis & remissionibus.
- 10 De sententiis excommunicationis, suspensionis, & interdicti.
- 11 De verborum significatione.
- 12 De regulis iuris.

RVBRICÆ CLEMENTINARVM

LIBRI I.

- 1 De summa Trinit. & fide catholica.
- 2 De rescriptis.
- 3 De electione & electi potestate.
- 4 De renunciatione.
- 5 De supplenda negligentia prælatorum.
- 6 De ætate & qualitate, & ordine præficiendorum.
- 7 De officio vicarij.
- 8 De officio, & potestate iudicis delegati.
- 9 De officio ordinarij.
- 10 De procuratoribus.
- 11 De in integrum restitutione.

LIBRI II.

- 1 De iudiciis.
- 2 De foro cõpetenti.
- 3 De causâ possessionis & proprietatis.
- 4 De dolo & contumacia.
- 5 Vt lite pendente nihil innouetur.
- 6 De sequestratione possessionũ & fructuũ.
- 7 De probationibus.
- 8 De testibus.
- 9 De iureiurando.
- 10 De exceptionibus.
- 11 De sententiâ & re iudicata.
- 12 De appellationibus.

LIBRI III.

- 1 De vita & honestate clericorum.
- 2 De præbendis & dignitatibus.
- 3 De concessione præbendæ, & ecclesiæ non vacantis.
- 4 De rebus ecclesiæ non alienandis.
- 5 De rerum permutatione.
- 6 De testamentis & vltimis voluntatibus.
- 7 De sepulturis.
- 8 De decimis, & primitiis, & oblationibus.
- 9 De regularibus, & transcurrentibus ad religionem.
- 10 De itatu monachorum, vel canonicorum regularium.
- 11 De religiosis domibus, vt episcopo sint subiectæ.

186

RVBRICAE CLEMENT.

- 12 De iure patronatus.
- 13 De censibus, exactionibus, & procuratoribus.
- 14 De celebratione missarum, & aliis diuinis officiis.
- 15 De baptismo, & eius effectu.
- 16 De reliquiis, & veneratione sanctorum.
- 17 De immunitate Ecclesiarum.

LIBRI IIII.

- 1 **D**E consanguinitate & affinitate.
- 2 De magistris, & ne aliquid exigatur pro licentia docendi.
- 3 De Iudeis & Saracenis.
- 4 De hereticis.
- 5 De homicidio voluntario vel casuali.
- 6 De usuris.
- 7 De excessibus praelatorum. (rum.
- 8 De privilegiis & excessibus privilegiatorum.
- 9 De poenis.
- 10 De penitentiis & remissionibus.
- 11 De sententia excommunicationis, suspensionis, & interdicti.
- 12 De verborum significatione.

F I N I S.

